

Společně pro lepší život

Volební program 2006

Obsah

Společně pro lepší život	3
PLUS pro veřejné finance	5
PLUS pro hospodářství a podnikání	9
PLUS pro dopravu	13
PLUS pro nová pracovní místa a rodinu	17
PLUS pro vzdělávání	26
PLUS pro zdravotnictví	31
PLUS pro českou kulturu	35
PLUS pro bezpečnost a moderní stát	38
PLUS pro právo a spravedlnost	43
PLUS pro moderní armádu	48
PLUS pro českou zahraniční politiku	53
PLUS pro venkov	57
PLUS pro životní prostředí	61
PLUS pro dostupné bydlení a rozvoj regionů	65

*Tato publikace zahrnuje čtrnáct resortních kapitol volebního programu
Občanské demokratické strany pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006*

V publikaci byla využita část výsledků výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006, 3285 respondentů

Společně pro lepší život

„Přál bych si, aby náš stát byl jako moje kancelář: malý, fungující a přátelský. Nastal čas pro změnu vlády i stylu vládnutí, ale jen společně s vámi, občany této země, to můžeme dokázat.“

Dámy a pánové, vážení spoluobčané,

Česká republika stojí před důležitým rozhodnutím. Ve volbách do Poslanecké sněmovny, které proběhnou 2. a 3. června, rozhodnete mezi dvěma variantami vývoje. Doleva po červené se jde cestou přežívání a strnulosti zpět k minulosti. Doprava po modré vede cesta odvahy a dynamiky k budoucnosti.

Vaše volba ovlivní osud země nejen na čtyři roky, ale na dlouhá léta dopředu. **Řadu klíčových rozhodnutí o naší budoucnosti nelze dále odkládat. Nahromaděné problémy se musí začít řešit ihned, neboť již včera bylo pozdě.**

Firmám se daří, vstup do Evropské unie přinesl konjunkturu a růst exportu. Přesto nezaměstnanost dosahuje půlmilionové hranice a je dvojnásobná oproti konci devadesátých let. Kombinace hospodářského růstu a neustále zvyšovaných daní přináší rekordní příjmy státnímu rozpočtu, který se za posledních osm let rovněž téměř zdvojnásobil. Přesto stát hospodaří se schodky v řádu desítek a stovek miliard a veřejný dluh se vyšplhal přes bilion korun. Do země proudí miliardy cizího kapitálu, velké nadnárodní firmy, i díky vládním pobídkám, dosahují nadprůměrných zisků. Přesto kabinet omezuje zdravotní péči, zdražuje léky a není schopen zajistit důchodcům spravedlivý růst penzí.

Důsledky vládní nečinnosti cítíme bolestně již dnes, v době, kdy jsou vnější podmínky nebývale příznivé. O to hůře by na přítomnost nás všech a zejména na budoucnost našich dětí dopadlo další váhání. **Volba mezi dalším pasivním přežíváním a odvahou k činům je na Vás.**

Vaše červnová volba však tentokrát nerozhodne „jen“ o programu příští vlády. Rozhodne také o její podstatě a charakteru. Poprvé od listopadu 1989 je reálná možnost prolomení demokratického konsenzu a návratu komunistů k řízení státních záležitostí.

Dosavadní parlamentní spojenectví ČSSD a KSČM a růst vlivu bývalých komunistů v řadách sociální demokracie přineslo zákony zasahující do našich osobních svobod, pohrdání právním státem a úctou k soukromému majetku. Dočkali jsme se hrozeb omezení svobody tisku, potlačování občanských práv, politicky motivovaného zneužívání policie a odpírání kontrolní role nekomunistické opozici. Bývalí příslušníci a spolupracovníci StB se vrátili do vysokých postů ve státní správě. To vše se děje navzdory tomu, že formálně KSČM nevládne, ani tiše nepodporuje kabinet. Tento krok, který by definitivně zbořil polistopadové tabu, se chystá až po volbách, proto tolik záleží na jejich výsledku. **Vy rozhodnete o tom, zda se stíny minulosti budou dále prodlužovat, nebo se vrátíme zpět na cestu ke svobodné budoucnosti.**

S charakterem vlády souvisí také podoba státu a i o ní se rozhodne ve volbách. Pasivitu při řešení problémů země kabinet nahrazuje snahou aktivně řídit životy občanů. Za tisíce stran zbytečně přijímaných regulačních zákonů a nařizujících vyhlášek stojí tisíce nových ministerských úředníků. Stovky miliard nových vládních výdajů posilují moc byrokracie. Za rostoucí mocí úřadů je čím dál menší a slabší občan, který se proti státu stále hůře domáhá vyřízení svých záležitostí. A čím slabší je postavení občana vůči úředníkovi, tím více je existenční nutností tlačěn ke korupci. Vysoký počet občanů, které stát staví před ponižující otázku, zda budou muset dát úplatek, vede k frustraci, rezignaci a klesající důvěře v politiku. To umožňuje další expanzi státu na úkor svobodné občanské společnosti a začarovaný kruh se uzavírá.

Vy si vyberete mezi strnulým byrokratickým státem, stále náročnějším na obsluhu, a dynamickou státní správou, která slouží občanům. Vysoká nezaměstnanost, rekordní návrat komunistů k moci, nadvláda státu nad občanem a přebujelá korupce, to jsou tři známé „jistoty“ červené cesty. **Minulost už nezměníme, můžeme však změnit budoucnost, když se společně vydáme po modré.**

ODS nabízí přátelský stát, který občany nezatěžuje zbytečnými zásahy do jejich života a byrokracii omezuje jen na nejn nutnější míru. Malý stát nepotřebuje tolik prostředků k vlastnímu provozu, a může si tak dovolit výrazně snížit dnešní vysoké zdanění. Takový stát podněcuje lidi k aktivitě a k ochotě platit daně, a oplátkou jim může garantovat kvalitní sociální služby a udržení rozumného životního standardu i v době, kdy se jim nedaří, a ve stáří. Chceme stát, na který budou občané doma i v zahraničí hrdí.

Chceme otevřenou společnost nerozdělenou umělými sociálními bariérami. Chceme, aby každý bez ohledu na svůj původ a momentální sociální postavení dostal díky své aktivitě, pracovitosti a schopnostem šanci k sociálnímu vzestupu. Touha po vzdělání, píle, nasazení a činorodost se musí opět vyplácet.

Chceme soudržnou společnost, která bude myslet na potřebné, bude jim pomáhat a vytvoří jim oporu. Chceme společnost vlastníků, která ukáže, že vlastnictví je nejen nedotknutelné, ale především vede každého z nás k odpovědnosti. Proto budeme podporovat a chránit vlastnictví movité i nemovité.

Chceme vládu práva a vymahatelný a průhledný právní systém. Místo fiktivního sociálního státu, který dokáže jen neefektivně rozdávat z peněz daňových poplatníků, nabízíme reálný, efektivní sociální a zdravotní systém, chránící ty skutečně potřebné a zároveň umožňující vyniknout všem pracovitým a odvážným.

Chceme spravedlivý stát, který občanům slouží, a ne vládne, slušné a poctivé chrání, ale darebáky rychle a přísně trestá. Stát, v němž lidé rozhodují o svém osudu sami a jsou za své rozhodnutí také odpovědní. Stát, který zajistí spravedlnost, právo a pořádek pro všechny, je občanům odpovědný za své chyby a vždy je náležitě odškodní. Stát, který policisty, úředníky a další státní zaměstnance za dobrou práci náležitě odmění, ale za porušování předpisů je naopak potrestá.

Chceme efektivní stát, který omezuje svou rozpínavost, soustředí se na své skutečné úkoly a na občana se dívá jako na zákazníka a klienta. Už žádné čekání ve frontách a nekonečné obíhání úřadů. Už žádné omezené úřední hodiny. Umožníme občanům vyřídit důležité věci na jednom místě, bez čekání a kdykoliv si vzpomenou.

Chceme stát jako servis pro občany, nejen doma, ale i v zahraničí, zejména při vyjednávání rovných podmínek a pomoci při podnikání a hledání práce v rámci Evropské unie.

Chceme společnost a stát, kde se korupce stane nepřijatelným a neobhajitelným způsobem jednání, aktivně omezíme prostor a příležitosti, z nichž vzniká, a boj proti ní učiníme věcí každého z nás.

Vláda a stát jsou ale jen formami organizace moci, jsou to jen prostředky, modré šipky na cestě ke skutečnému cíli. Oním cílem je lepší život občanů.

Tato země zažívá prosperitu díky svým pilným a zdatným obyvatelům. Zažívá růst díky členství v Evropské unii. Tento úspěch mě těší a o to víc mě mrzí, že sami občané z tohoto úspěchu nemají větší prospěch. Může za to vláda, která pro sebe spotřebovává ve formě daní a rostoucích dluhů neúměrně velkou část takto vytvořeného bohatství, čímž zatěžuje kapsy dnešních i budoucích generací. Vláda, která svou diskriminační daňovou politikou účinně brání vytváření pracovních míst i v čase konjunktury.

Na dnešním růstu profitují jen někteří, ti, kteří jsou preferováni vládou. **Rovná daň, kterou prosazujeme, znamená snížení daní pro všechny a spravedlivou distribuci bohatství.** Představuje i nejlepší motivační nástroj k práci a k podnikání. Všude tam, kde byla zavedena – a dnes mají v určité formě rovnou daň v 60 zemích světa – nastartovala ekonomický růst, vedla k výraznému zvýšení rodinných příjmů všech domácností a k většímu bohatství celé společnosti.

Díky rovné dani a změnám sociální politiky program ODS zajistí snížení nezaměstnanosti na polovinu. Dalšími garantovanými cíli je lepší dostupnost zdravotní péče, vyšší úroveň školství, větší bezpečnost a lepší práce policie. Naše reformy sníží náklady na státní správu, radikálně omezí korupci, zlepši ochranu práv občana vůči státu i u soudu. Konečně, ale ne v poslední řadě, nabízíme sociální jistotu v podobě státem garantovaného příjmu, který nenechá nikoho spadnout pod hranici bída.

Vážení spoluobčané, věřím, že následující volební program Občanské demokratické strany Vás přesvědčí o tom, že má smysl se voleb zúčastnit, že má smysl dívat se do budoucnosti, že má smysl volit ODS. Tento program ukazuje, jak chceme dojít k cílům, které jsem zde vyjmenoval. Je to naše konkrétní nabídka cesty, po níž si můžeme všichni, bez rozdílu sociálního postavení a věku, dojít **SPOLEČNĚ** pro lepší život.

Mirek Topolánek
předseda ODS

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, který výrok je bližší Vašemu osobnímu názoru.“

K dosažení lepšího života jsou nezbytné zásadní reformy.

K dosažení lepšího života nejsou zásadní reformy potřeba, zlepšení přinese přirozený vývoj.

66,3 %

33,7 %

PLUS pro veřejné finance

I. Daňový systém

I. Úvod

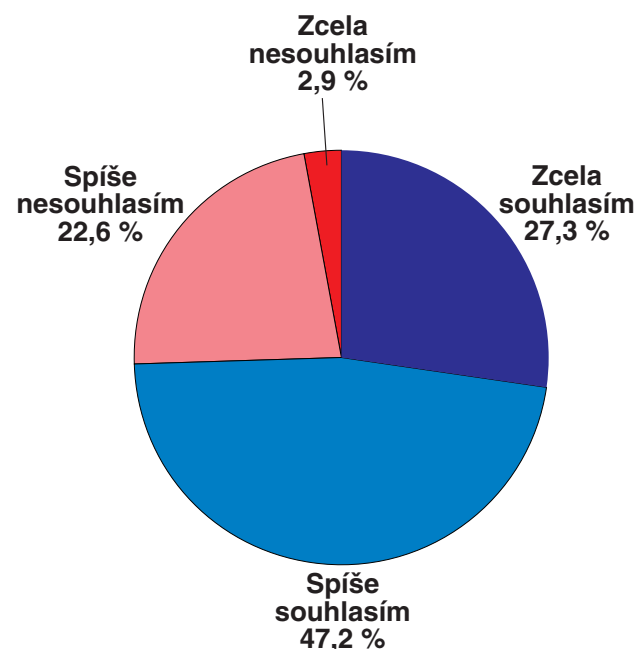
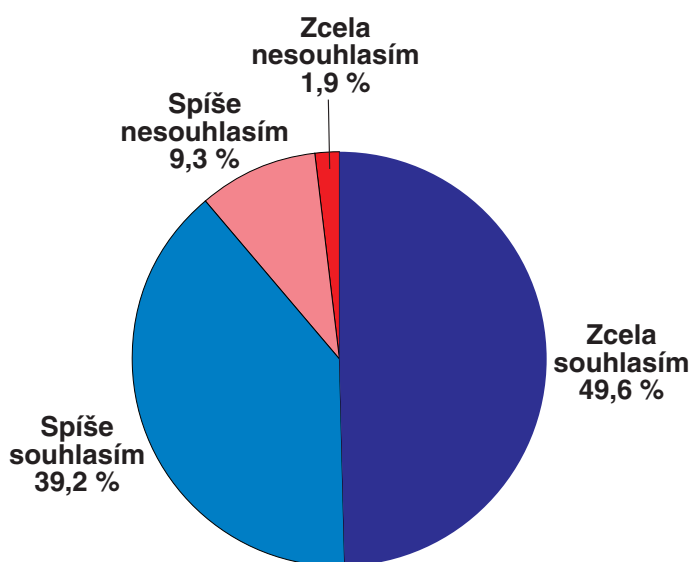
Hospodaření státu je podobné jako hospodaření rodiny. Žít na dluh donekonečna nelze. ODS chce zdravé státní finance a ví, jak na to. Pokles daňových sazeb neznamená pokles výnosu přímých daní. Nízká sazba vede ke zrychlení růstu hospodářství a omezení šedé ekonomiky i daňových úniků. Na hospodářské prosperitě země musí vydělat všichni občané. Proto potřebujeme moderní daňový, sociální a důchodový systém.

Celkové daňové zatížení patří v České republice mezi nejvyšší v Evropě. Z každé vydělané stokoruny zaplatíme téměř polovinu na daních. Současný daňový systém je přitom stále složitější. Daňové předpisy nabobtnaly za posledních deset let z 10 tisíc na 44 tisíc stran. Občan se v daňové džungli nevyzná a bez daňových poradců se neobejde. Česká republika patří zároveň ke státům s nejvyššími náklady na výběr daní na světě. Ani velmi početný aparát úředníků není schopen skutečnou výši placených daní účinně zkontrolovat, a proto se zaměřuje především na velmi rozšířenou „šikanu“ malých plátců. Těm dopočítává penále za nesprávné vyplnění daňového přiznání, zatímco velké neplatiče s miliónovými výnosy často nedokáže odhalit.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Do jaké míry s těmito výroky Vy osobně souhlasíte?“

Česká republika již několik let hospodaří se schodkem státního rozpočtu a žije na dluh budoucích generací

Není dobré, že stát více zdaňuje ty, kteří pracují a vyrábějí, než ty, kteří kupují a spotřebovávají

2. Rovná daň

Rovná daň byla zatím zavedena v devíti evropských zemích a v různých formách existuje v desítkách států celého světa. Všude tam, kde byla zavedena, přispěla ke zvýšení hospodářského růstu, snížení nezaměstnanosti a konsolidaci veřejných financí. Státy s rovnou daní dnes patří k nejrychleji rostoucím ekonomikám v Evropě. Kromě toho rovná daň rozhybala daňovou konkurenci, neboť řada původních členských států EU daně snižuje.

Co navrhujeme

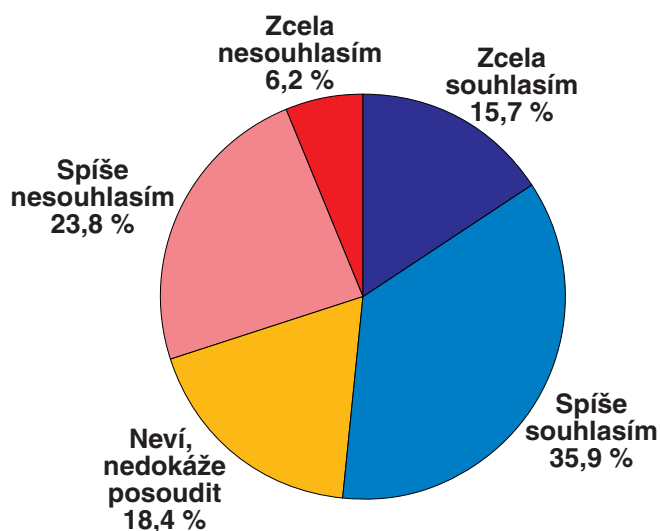
- ■ ■ **Zavedeme jednotnou 15% daňovou sazbu fyzických a právnických osob a DPH.** Každý bude platit stejné procento ze svých příjmů, nikoli stejnou výší daně. **Lidé s nižšími příjmy nebudou platit žádné daně. Všem občanům stoupne čistá mzda nebo zisk. Na rovné dani zkrátka vydělá úplně každý.**
- ■ ■ **Zavedeme vysoké odečitatelné položky** na každého poplatníka a jím vyživovanou manželku (manžela) ve výši 6000 Kč měsíčně a odečitatelné položky na děti ve výši: 1. dítě 2400 Kč měsíčně, 2. a 3. dítě 3600 Kč, 4. dítě 2 400 Kč, 5. dítě 1200 Kč, 6. a každé další dítě 600 Kč.
- ■ ■ **Zrušíme nespravedlivé daně, jako jsou daně darovací, dědické, z převodu nemovitostí a z kapitálových příjmů a z úroků** – tedy daní, které platíme z už jednou zdaněných příjmů. Ani zisk právnických osob nebude podléhat dvojímu zdanění.
- ■ ■ **Zachováme podporu vybraných titulů přímými dotacemi** (důchodové připojištění, hypotéky...).
- ■ ■ **Zavedeme jedno místo pro výběr daní, zdravotního i sociálního pojištění.**

Důsledky zavedení rovné daně

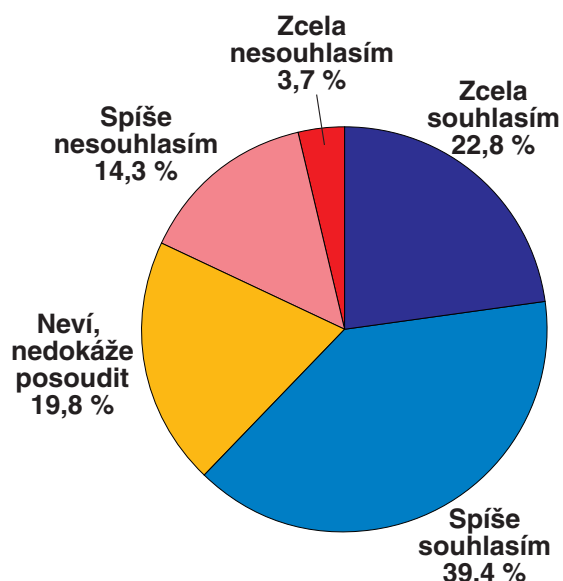
- ■ ■ **Významně zjednodušuje a zpřehledňuje daňový systém.**
- ■ ■ **Nízko, stejně a pouze jednou zdaňuje vytvořený zisk jak u fyzických tak i právnických osob** (nezdaňuje tak např. dividendy nebo jiné podíly na zisku, které jsou vypláceny ze zisku po zdanění).
- ■ ■ **Je spravedlivá, každou korunu zisku zdaňuje všem stejně.**
- ■ ■ **Nikoho nezvýhodňuje, pro její výběr není rozhodující druh ani výše příjmu.**
- ■ ■ **Zůstává solidární, protože z vyššího příjmu se platí i vyšší částka.**
- ■ ■ **Podporuje ekonomické iniciativy občanů i firem.**
- ■ ■ **Snižuje možnost korupce, protože odstraňuje různé výjimky a pobídky.**
- ■ ■ **Snižuje daňové úniky a spekulace,** přesuny mezi daňovými pásmy jsou při stejné daňové sazbě bezpředmětné, stejně tak i různé daňové optimalizace.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Do jaké míry s těmito výroky ohledně rovné daně Vy osobně souhlasíte?“

Rovná daň odstraní mnoho překážek v podnikání a podpoří české živnostníky a podnikatele

Rovná daň zjednoduší a zpřehlední daňový systém

Co přinese rovná daň občanovi

- ■ ■ **Bude opět platit rovnice více práce = více peněz**, rovná nízká 15% daňová sazba motivuje občana, aby si více vydělával.
- ■ ■ **Bude znamenat vyšší příjmy, tedy více peněz v peněžence, a to u všech příjmových skupin.**
- ■ ■ **Jednoduchý systém přináší jednoduché daňové přiznání velikosti jedné stránky.** K jeho vyplnění nebude potřebný finanční poradce, každý to zvládne za 15 minut.
- ■ ■ **Lidé budou mít větší šanci získat práci.**

Co přinese rovná daň státu

Hospodářský růst, zvýšení příjmů státu a snížení nezaměstnanosti

- ■ ■ **Nízké daně umožňují podnikatelskému sektoru vytvářet vlastní kapitál a ekonomicky expandovat, nízké daně jsou trvalou ekonomickou pobídkou pro zahraniční firmy**, aby zde umístily svoje výrobní kapacity a kapitál, a také aby zde zdaňovaly zisky. **Zastaví vývoz kapitálu do daňových rájů** (Kypr, Bahamy) nebo do okolních zemí, s nízkými daněmi (Slovensko).
- ■ ■ **Nízká rovná daň znamená významnou konkurenční výhodu v zahraničním prostředí.** Zvyšuje se šance naší ekonomiky dotáhnout se na úroveň průměrných evropských zemí dříve než za desítky let.
- ■ ■ **Hospodářský růst se zvýší až o 2 %.**
- ■ ■ **Rozvoj firem znamená zvýšení počtu pracovních příležitostí**, a tedy snížení nezaměstnanosti a pokles vyplácených sociálních dávek.
- ■ ■ **Lze očekávat vyšší příjmy z daní**, protože jednotná sazba daně minimalizuje daňové úniky, jedna nízká daňová sazba platí pro všechny právnické i fyzické osoby.

Úspora finančních prostředků na správu daní a vyšší účinnost systému

- ■ ■ **Klesnou náklady na daňovou správu.** Jednoduchý systém je snadno kontrolovatelný, a proto i účinný; náklady na správu jednoduchého systému jsou nízké.

Důsledky zavedení rovné daně z přidané hodnoty

- ■ ■ **Jednotná 15% sazba pro všechny druhy služeb a výrobků zjednodušuje daňové povinnosti jejich plátců.**
- ■ ■ **Sjednocení DPH znamená, že u více než 70 % výrobků a služeb (mj. energie) poklesnou ceny**, protože budou přeřazeny z 19% do nižší, 15% daňové sazby.
- ■ ■ **Případné zvýšení DPH u menší části zboží na jedné straně bude na straně druhé u ekonomicky činných občanů kompenzováno sníženými daněmi z příjmu**, na kterých vydělají všichni.
- ■ ■ **U některých skupin obyvatelstva – a zvláště u seniorů – bude potřeba důsledky sjednocení DPH kompenzovat.** Jako nejvhodnější způsob se jeví jednorázové zvýšení starobních důchodů (o 1000 Kč měsíčně od 1. 1. 2007).
- ■ ■ **Existuje i další alternativa: nasadíme všechny diplomatické nástroje v EU k prosazení možnosti zavedení nulové sazby DPH u základních potravin i léků.**

II. Konsolidace veřejných rozpočtů

I. Úvod

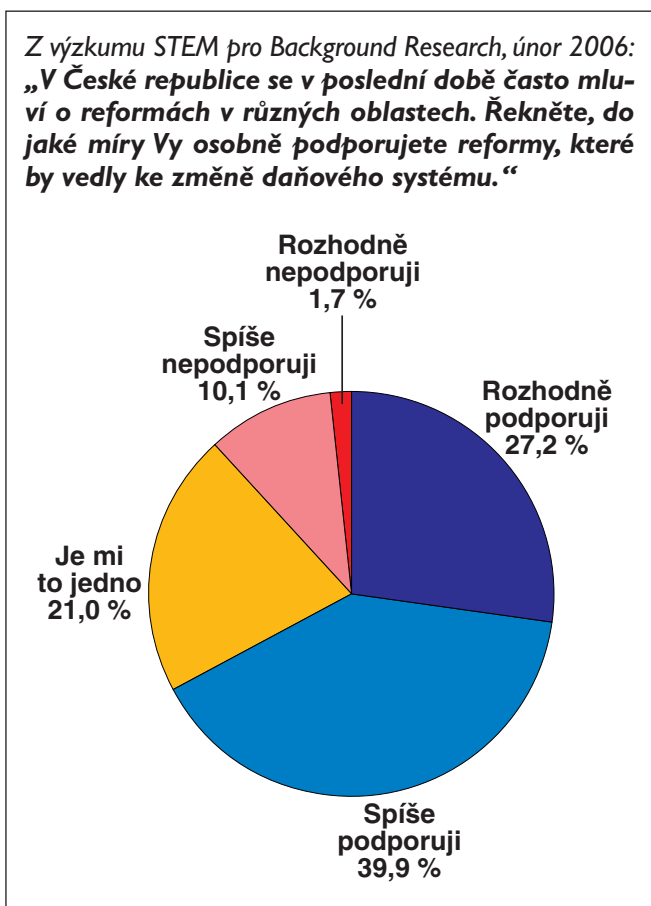
Výsledkem tzv. reformy veřejných financí, která měla zvrátit hrozivé trendy ve vývoji zadlužení státu, je především zvyšování daňového zatížení při rostoucích výdajích v rozporu se sliby evropským institucím. Celkové zadlužení stále roste. V roce 1997 činil celkový dluh státu 218 miliard korun, v roce 2004 již 1029 miliard. Jen na úrocích státního dluhu v roce 2006 zaplatíme 38 miliard.

Neustálé zadlužování státu, a to i v době ekonomického růstu, nemůže nikoho nechat na pochybách, že je dnes ve veřejných financích něco nezdravého. Proto musíme veřejné finance konsolidovat a přistoupit k postupnému vyrovnání jejich deficitu.

2. Změny rozpočtové soustavy

Co navrhujeme

- ■ ■ Po zavedení našich opatření dosáhneme vyrovnaného hospodaření veřejných rozpočtů do sedmi let.
- ■ ■ Provedeme revizi veřejných výdajů z pohledu jejich nutnosti a stanovíme jasné výdajové priority.
- ■ ■ Přistoupíme, alespoň v první fázi konsolidace, k zafixování podílu celkových výdajů na výši HDP.
- ■ ■ Budeme navrhovat všechny veřejné rozpočty, vyjma rozpočtu státního, jako vyrovnané.
- ■ ■ Budeme posuzovat tvorbu a čerpání veřejných rozpočtů jako celku (soustavu veřejných rozpočtů tvoří státní rozpočet, rozpočty obcí, krajů, mimorozpočtové fondy a instituce). Roztříštěnost veřejných rozpočtů, ale i to, že jejich schvalování a sestavování podléhá různým režimům, vede k nehospodárnému využívání veřejných financí, často i k duplicitnímu financování, a také ztěžuje kontrolu dodržování rozpočtové kázně.
- ■ ■ Nastolíme rozpočtovou kázeň, tedy stanovíme výdajové rámce. Umožníme zároveň větší flexibilitu rozpočtů, respektive flexibilní přizpůsobování výdajů příjmům při dodržení schváleného konsolidovaného rámce bilance veřejných rozpočtů.
- ■ ■ Určíme pravidla postupného snižování deficitu veřejných financí v rámci projednávání státního rozpočtu.
- ■ ■ V případě, že by nedošlo k dohodě o výši snížení deficitu, automaticky paušálně snížíme výdaje státního rozpočtu (mimo předem určených nezbytných výdajů).
- ■ ■ V případě, že by došlo v průběhu roku k přijetí normy, která by zvyšovala veřejné výdaje, musela by být přijata i norma, která zároveň zajistí zdroj finančního krytí těchto výdajů.

PLUS pro hospodářství a podnikání

I. Úvod

ODS nabízí konzistentní, propracovaný a funkční ekonomický program, který České republice a jejím občanům umožní v dohledné době dosáhnout prosperity a životní úrovně běžné země Evropské unie.

Pro současnou hospodářskou politiku jsou charakteristické vysoká míra zdanění a zadlužování, nestabilní podnikatelské prostředí, vysoká míra regulace, nepružný trh práce, orientace na zahraniční investice s nízkou přidanou hodnotou, komplikované právní prostředí a neschopnost reformovat veřejný sektor.

Náš program:

- staví na chytrosti, schopnosti a adaptabilitě českého člověka,
- podporuje šikovné české řemeslníky, obchodníky, projektanty, lékaře, učitele při realizaci jejich nápadů,
- nepřeje lidem líným, závistivým a těm, kteří jsou zvyklí žít na úkor ostatních,
- likviduje mnoho byrokratických nařízení, která zavedla ČSSD (registrační pokladny, minimální daň, ale také systém přijímacích zkoušek na střední školy či zestátnění nemocnic, protože i úroveň vzdělání či školství výrazně přispívá k růstu ekonomiky).

Hlavní cíle

- Chceme, aby se Česká republika svou ekonomickou výkonností rychle blížila k průměrné výkonnosti EU.
- Chceme, aby se Česká republika stala nejrychleji rostoucí ekonomikou ve střední Evropě a jednou ze tří nejrychleji rostoucích ekonomik v rozšířené EU.
- Chceme, aby z rychle rostoucí ekonomiky měli přínos všichni občané. Snížíme nezaměstnanost na úroveň před vstupem ČSSD do vlády, tedy na polovinu dnešního stavu.

2. Hospodářský růst

Česká ekonomika má šanci dohnat středně bohaté země Evropy. Předpokládá to ovšem masivnější a na zdravějších základech založený hospodářský růst s nižšími nároky na státní rozpočet než dnes. Po odstranění chyb vládní politiky může být hospodářský růst stabilně vyšší, což ovšem vyžaduje ochotu k potřebným změnám daňového, sociálního a právního systému.

Co navrhujeme pro zvýšení hospodářského růstu

- Zavedeme daňovou reformu, založenou na principu rovné daně, která je jednoduchá, spravedlivá, nediskriminační a nemotivuje k daňovým únikům. Je nejlepší investiční pobídkou pro všechny bez rozdílu. Chudším zvyšuje příjmy, firmám umožňuje investovat a vytvářet nová pracovní místa.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, který výrok je bližší Vašemu osobnímu názoru.“

Nikdy nebylo lépe než dnes, dokázali jsme plně využít možností české ekonomiky.

Situace u nás je sice dobrá, ale mohla by být lepší, kdybychom dokázali plně využít možností české ekonomiky.

10,1 %

89,9 %

- ■ ■ **Posílíme konkurenční prostředí, Českou republiku nabídneme jako atraktivní daňové místo pro investory z EU i ze zámoří.**
- ■ ■ **Zjednodušíme právní předpisy, které musí být transparentní a vymahatelné.** Zejména jde o ochranu vlastnických práv a nízkou míru hospodářské regulace.
- ■ ■ **Zpružníme pracovní trh** vyšším podílem dočasných a částečných úvazků.
- ■ ■ **Snížíme odvodové zatížení práce** na sociálním pojištění.
- ■ ■ **Usnadníme vstup do odvětví,** registrace nové firmy bude umožněna nejpozději do týdne. Usnadníme povolovací řízení a zjednodušíme živnostenský zákon.
- ■ ■ **Zrovnoprávníme podmínky pro domácí a zahraniční podnikatele** a podporu investic všech investorů a podnikatelů, a to jak domácích, tak zahraničních, bez rozdílu velikosti společnosti. Nižší a jednodušší daně vytvoří spravedlivé investiční podmínky pro všechny firmy. Současné smluvně dojednané investiční pobídky zůstanou zachovány.
- ■ ■ **Zjednodušíme schvalovací procedury týkající se investičních aktivit,** tedy stavebního zákona a navazujících předpisů, tak, aby bylo posíleno právo vlastníků nemovitostí.
- ■ ■ **Vybudujeme takové prostředí, které bude příznivé pro investice do vzdělání, výzkumu, inovací a nových technologií.**
- ■ ■ **Výrazně zjednodušíme byrokratické procesy v ekonomice i státní správě.**
- ■ ■ **Zvláštní přístup budeme prosazovat při revitalizaci starých průmyslových areálů,** což je oblast, která byla dosud zanedbávána. Bez pomoci státu do nich nikdo není ochoten investovat (je snazší stavět na zelené louce, zvláště s investičními pobídkami, než financovat sanaci).
- ■ ■ **Pozornost budeme věnovat podpoře exportu našich firem do zahraničí,** zejména do oblastí s netržní ekonomikou. Dnešní stav je poznamenám roztržštěností pravomocí a odpovědností a nedostatečným vědomím významu podpory ekonomických zájmů země ze strany diplomatických úřadů.

3. Právní rámec

Hospodářský růst je nemožný bez stabilních a transparentních pravidel. U mnohých z nich je možné a žádoucí, aby je vytvářel soukromý sektor sám, bez zásahu státu (etické kodexy, technická normalizace, zkušebnictví, řešení určité třídy sporů, atd.) Úlohou státu zde je pouze „negativní“ dohled – tedy dohlížet, zda nedochází k selektivnímu zvýhodňování, uzavírání odvětví, vytváření bariér obchodu apod., nikoliv aktivní vytváření pravidel. Jinde je zapotřebí úlohu státu minimalizovat – tedy přesunout některé dosavadní veřejnoprávní aktivity státu do oblasti soukromoprávní odpovědnosti subjektů trhu. K tomu přijala EU některé významné dokumenty, jejichž uplatnění v praxi však silně pokulhává za potřebou.

Ve dvou oblastech je však úloha státu nezbytná – ochrana vlastnických práv a bezpečné prostředí. Pokud tyto povinnosti stát neplní, ekonomika nemůže fungovat.

Je znepokojivé, že právě v těchto oblastech vláda selhává. Uvedme si několik nejvýraznějších příkladů:

- ■ ■ Rostoucí korupce v řadách těch, kteří mají být jejich garanty.
- ■ ■ Nečinnost policie v případech, kdy je ohrožen majetek.
- ■ ■ Podivné praktiky soudů v konkurzních řízeních.
- ■ ■ Ale také snaha vlády rozšiřovat okruh vyvlastňovacích titulů a nezáměrem dořešit majetkové nároky z minulosti tak, aby investoři nežili v trvalé nejistotě.

To všechno podkopává hospodářství nesrovnatelně více, než existence či neexistence vládních politik, hygienických, technických, atd. norem. Na tyto oblasti se prioritně zaměříme.

4. Regulace podnikání, bariéry vstupu do odvětví

Současná vláda ČSSD enormně podporuje velké firmy a likviduje drobné české živnostníky. Zejména zahraničním společnostem poskytuje nebývalé úlevy a na české firmy zapomíná. České živnostníky a podnikatele zatížila minimální daní, zvýšenými odvody na zdravotní a sociální pojištění a snížením limitu povinné platby DPH. Proto počet živnostníků v posledních letech klesá.

Česká ekonomika je stále slabším hráčem na evropském hřišti. Regulace je pro podnikání téměř vždy nákladem, který snadněji zvládnou ekonomické subjekty lépe kapitálově, administrativně i lidsky vybavené, tedy nacházející se převážně v silných, transformací nezatížených ekonomikách. Z toho vyplývá:

- ■ ■ **Naše legislativa by měla přebírat jen naprosto nezbytné (povinné) minimum regulační legislativy EU** (čini tak i státy daleko silnější, které často ignorují i obligatorní ustanovení, pokud mají dojem, že není v jejich zájmu).
- ■ ■ **Nad rámec tohoto povinného rámce nebudeme vytvářet žádné další regulační bariéry.**

Živnostenská patnáctka

Nabízíme živnostníkům „balíček“ změn, který rychle odstraní v posledním období nakupené problémy, a navíc výrazně zjednoduší jejich další povinnosti vůči státu.

- ■ ■ **Roční daňové prázdniny pro každého živnostníka na jeden rok v období 2006 – 2010, pokud se zřekne nároků na sociální příjmy**
- ■ ■ **Rovná daň 15 %, sjednocení DPH na 15 %**
- ■ ■ **Možnost odepisovat náklady okamžitě při pořízení a v plném rozsahu u firem s obratem do 15 milionů korun ročně**
- ■ ■ **Zrušení povinnosti mít registrační pokladnu**
- ■ ■ **Zrušení minimální daně**
- ■ ■ **Zrovnoprávnění živnostníků se zaměstnanci (tzv. švarcsystém)**
- ■ ■ **Zrušení povinnosti platit nemocenskou za své zaměstnance**
- ■ ■ **Snížení sazby sociálního pojištění**
- ■ ■ **Snížení počtu kontrolujících institucí, sjednocení kontrolních činností pod vedením živnostenských úřadů, revize pravomocí celní správy**
- ■ ■ **Zrušení duplicitního podávání informací státním institucím (např. statistika)**
- ■ ■ **Omezení platnosti Zákoníku práce pro malé firmy s obratem do 15 milionů korun**
- ■ ■ **Zjednodušení živnostenského zákona na úroveň první poloviny 90. let**
- ■ ■ **Zásadní zjednodušení regulace jednotlivých podnikatelských činností**
- ■ ■ **Zrušení selektivních dotačních programů „jen pro některé“**
- ■ ■ **Zavedení paušálního, daňově uznatelného výdaje místo knihy jízd na každé služební auto**

5. Hospodářská soutěž

Jedním z významných nástrojů uplatňování státní intervence je ochrana hospodářské soutěže. Původně šlo o institut na odhalování a rozbíjení kartelových dohod, postupně se však stal nástrojem, jehož prostřednictvím stát stále více vstupuje do smluvních vztahů mezi subjekty trhu. Stačí zákonem určit, co např. je nebo není „zneužití dominantního postavení na trhu“. **Je přitom evidentní, že v současné době hospodářskou soutěž daleko nejvíce narušuje svou činností vláda.**

- ■ ■ **Hospodářskou soutěž je nutno chápat jako možnost co nejnádhěji vstoupit na trh a usilovat být lepší než konkurence.** Ochrana této možnosti se musí stát hlavním předmětem činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. To znamená, že předmětem jeho zkoumání budou především státní regulace, které omezují konkurenční prostředí.
- ■ ■ **ÚOHS by se měl stát „ombudsmanem konkurence“, tedy ochráncem konkurenčního prostředí proti jeho největšímu nepříteli, kterým je jednoznačně stát.**

6. Síťová odvětví, energetika

Zvláštní postavení ve vztahu ke státní regulaci mají tzv. síťová odvětví (doprava, telekomunikace, energetika a další). **Míra regulace v těchto odvětvích roste a každá novela příslušného zákona dává státní moci další pravomoci, jak naprosto svévolně vstupovat do soukromoprávních vztahů.** Výsledkem je, že současné vlády ustupují státním a polostátním, domácím, ale i zahraničním monopolům, z čehož vyplývá prudký růst cen mj. plynu, elektřiny nebo vody.

- ■ ■ Je nezbytně nutné od základů přehodnotit regulační rámce všech síťových odvětví a přijmout takovou základní strategii, která bude míru regulace se silícím konkurenčním prostředím v jednotlivých odvětvích snižovat, popř. i zcela odstraňovat.
- ■ ■ Tam, kde zatím nelze zavést konkurenci (přirozené či dočasné monopoly – voda, elektřina, plyn atd.), musíme zlepšit práci regulačních úřadů tak, aby se vznikající bohatství nekoncentrovalo ve státním rozpočtu (fakticky dodatečné zdanění) a v ziscích vyvážených do zahraničí.
- ■ ■ Dostatek energie je krví života moderní společnosti. Odmítáme nezodpovědná populistická gesta (jako je zrušení atomového programu v některých zemích), kterým současná Evropa vděčí za nedostatek elektřiny a z toho vyplývající rychle rostoucí ceny. My je dělat nebudeme.
- ■ ■ Nechceme závislost na zdrojích energie pouze z Ruska, a proto **odmítáme plán této vlády na „otočení“ ropovodu z Ingolstadtu**, díky kterému by se ČR stala zcela závislá na ruské ropě.
- ■ ■ Energetická politika musí být založena na důsledné diverzifikaci zdrojů s důrazem na nejefektivnější řešení.

7. Dokončení transformace – privatizace

Stát je dosud majetkově zainteresován v několika velkých podnicích, které chceme privatizovat. Za podstatné účasti považujeme:

- ■ ■ ČEZ, a.s.
- ■ ■ České dráhy, a.s.
- ■ ■ ČSA, a.s.
- ■ ■ Česká pošta, s.p.
- ■ ■ ČSL, s.p.

Dokončení privatizace je významné především z následujících důvodů:

- Vláda bude zbavena pokušení zasahovat do fungování těchto podniků z politických důvodů.
- (Pseudo)řízení těchto podniků státem snižuje jejich výkonnost a konkurenceschopnost, což dříve nebo později vede k nárokům na státní rozpočet.

Privatizace některých výše uvedených firem do rukou tzv. strategických partnerů v nedávné době prokázala, že se nemusí jednat o nejšťastnější řešení. **Naopak, mnohé z těchto podniků je vhodné privatizovat prodejem akciových podílů na českých i zahraničních trzích.** To navíc bude i příspěvkem k povzbuzení českého akciového trhu, který dlouhodobě strádá nedostatkem bonitních titulů, což vede k podceňování tohoto způsobu financování a dominantní závislosti českých podniků na úvěrech.

- ■ ■ **Použití výnosu z privatizace bude předem určeno a bude přednostně použito na umoření státního dluhu a pro financování transformační fáze důchodové reformy.**

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, které tvrzení je bližší Vašemu osobnímu názoru.“

Zahraniční investice do ČR přicházejí především díky správné ekonomické politice současné vlády.

Zahraniční investice do ČR přicházejí především díky vysoce kvalifikované pracovní síle a schopnostem našich lidí.

36,1 %

63,9 %

PLUS pro dopravu

I. Úvod

Se vstupem naší země do EU se výrazně zvýšil provoz kamionů na našich dálnicích zhruba o 50 %, neboť zahraniční dopravci využívají levnější průjezd naší zemí. Zavedení mýtného, které by mohlo průjezdy regulovat, se značně zpozdilo. Hlavní tahy jsou přetíženy, při sebemenším omezení dopravy dochází ke kolapsům a mnohakilometrovým zácpám. Síť dálnic a rychlostních silnic je nedostatečná a rozvíjí se pomalu, stav komunikací se nachází v bezúspěšném stavu. Jen „dálniční“ dluh oprav je odhadován na 20 miliard korun.

Akciová společnost České dráhy nebyla transformována, není konkurenceschopná a je dlouhodobě ve ztrátě. Nákladní železniční doprava doplácí křížovým financováním na neuhrazené ztráty z osobní dopravy. Drahý projekt Pendolino položil český vagonářský průmysl a v současné době se ukazuje, že není příliš funkční.

Základní principy

- ■ ■ **Bez fungující dopravy a kvalitní dopravní infrastruktury nemůže národní ekonomika dosahovat dobrých výsledků.**
- ■ ■ **Mezi priority patří rozvoj a údržba dopravní infrastruktury.**
- ■ ■ **Fungující dopravní obslužnost území znamená jistotu rozvoje daného území.**
- ■ ■ **Privátní investice považujeme za neodmyslitelnou součást rozvoje dopravní infrastruktury.**
- ■ ■ **Za zcela nezbytné považujeme maximální využití prostředků fondů EU.**
- ■ ■ **Prosadíme legislativní úpravu možnosti vícezdrojového financování všech stupňů dopravní infrastruktury.**
- ■ ■ **Kraje a obce jsou partnerem státu. Stát svojí politikou nesmí zapomínat na podporu rozvoje dopravní infrastruktury na úrovni obcí a krajů.**
- ■ ■ **Necháme nákladní dopravu vydělávat na železnici a silnice vrátíme občanům.**
- ■ ■ **Do dopravy monopol nepatří.**
- ■ ■ **Za moderní součást rozvoje dopravní infrastruktury považujeme satelitní způsob výběru mýtného.**

2. Železniční doprava

Co navrhujeme z hlediska celkové koncepce

- ■ ■ **Přeměníme České dráhy na prosperující společnost, schopnou obstát v evropské konkurenci.**
- ■ ■ **Změníme dnešní paušální systém plošných dotací na efektivní motivující systém fungující na principu objednávky služby ve veřejném zájmu.**
- ■ ■ **Prosazujeme konkurenční prostředí na železnici, které bude vytvářet přirozený tlak na vyšší kvalitu a nižší cenu poskytovaných služeb.**
- ■ ■ **Podpoříme vznik logistických center jako systému přirozené a žádoucí preference optimálního rozložení nákladních přeprav mezi jednotlivé dopravní systémy (železnice na dlouhé přepravy, silnice na operativně krátké vzdálenosti, letecká doprava na expresní přepravy atd.).**
- ■ ■ **Zajistíme územní ochranu a návaznost vysokorychlostních tratí v ČR na sousední státy.**
- ■ ■ **Stát musí garantovat fungování železničního systému jako celku, zachování síťového charakteru naší železnice a rovný přístup v rámci dopravního trhu.** Nebudou pokračovat intervence státu, deformující jinak fungující ekonomické vztahy (křížové financování neuhrazených ztrát).
- ■ ■ **K vyřešení problému fungování železnice musíme jednoznačně definovat postavení železnice v dopravním systému státu.** Klíčem k prosperitě železniční dopravy je bezodkladné zavedení standardních ekonomických vztahů, nepokřivených nesystémovými zásahy.

- ■ ■ U nevýdělečných tras osobní dopravy (v žádném případě ne v celé osobní dopravě jako dnes) musíme důsledně trvat na zásadě, že **realizovány jsou pouze služby, po kterých existuje reálná poptávka a které budou korektně ob-
jednány a uhrazeny.**
- ■ ■ Místo dnešního neprůhledného systému dotací z veřejných rozpočtů **zavedeme transparentní systém, kdy se z ve-
řejných rozpočtů platí pouze zcela konkrétní a přesně definované služby.** Musí u nich být jistota, že opravdu existuje zájem státu, kraje či obce na jejich realizaci.
- ■ ■ Fungování celého systému není možné bez **jednoznačného definování a vymezení kompetencí a odpovědnos-
ti státu a regionů** a bez zřetelně definované odpovědnosti za správu a financování infrastruktury.
- ■ ■ **Stát musí urychleně definovat transparentní pravidla pro užívání železniční infrastruktury.** Podobně jako v sil-
niční dopravě musí stanovit podíl na jejím financování tak, aby mohlo vzniknout skutečné tržní prostředí pro konkurenci
tuzemských a zahraničních operátorů. Zcela neúnosné a v evropském kontextu i nepřípustné je pokračovat v praxi zdán-
livého subvencování finální služby některých operátorů prostřednictvím dumpingových cen za užití dopravní cesty.

Co navrhujeme pro nákladní dopravu

- ■ ■ **Neprodleně musí skončit doplácení nákladní dopravy na neuhrazené ztráty z osobní dopravy.** Česká že-
lezniční nákladní doprava se musí zapojit jako rovnocenný partner do vznikajícího evropského trhu tranzitních přeprav.
Zabráněním tunelování nákladní dopravy a jejím začleněním do výdělečného evropského trhu přeprav docílíme dvojího
efektu. Nákladní doprava bude produkovat mnohem vyšší zisk. Současně přesune ze silnice na železnici část těžké kami-
onové dopravy, která páchá obrovské škody.
- ■ ■ **Urychleně musí být napraveno zpoždění, ke kterému došlo při podpoře výstavby logistických center.** Je-
jich výstavba je dlouhodobou aktivně podporovanou prioritou všech sousedních států. Vhodně umístěná logistická cen-
tra umožňují systémovým propojením silniční, železniční, vodní a případně letecké dopravy optimální a efektivní využití ka-
pacity dopravního systému státu jako celku.

Co navrhujeme pro osobní dopravu

- ■ ■ **Stát zůstane zodpovědný za fungování systému jako celku a měl by zasahovat ve prospěch kvalitní na-
bídky služeb v mezinárodní dopravě a v páteřní dopravě dálkové a vnitrostátní.** Kompetentní rozhodování
o podílu veřejných rozpočtů na zajištění dopravní obslužnosti v regionech nemůže kvalitně garantovat nikdo jiný než kra-
je, v případě příměstské dopravy pak obce a města.

- ■ ■ Chceme nahradit dnešní systém, kdy operátor vyčíslí celkový objem ztráty a poté požaduje její úhradu, realizací jen takových služeb, které jsou buď plně výdělečné nebo je část nákladů hrazena z veřejných rozpočtů (stát, regiony, obce). To vždy na základě přesné objednávky kvality a rozsahu služby pro konkrétní spoj a konkrétní relaci. Zcela vyloučeny musí být duplicity, kdy veřejné rozpočty subvencují paralelně několik spojů různých operátorů v jedné relaci.

3. Silniční doprava

Co navrhujeme

- ■ ■ Dokončíme dálniční a rychlostní síť v plánovaném rozsahu (2015).
- ■ ■ Maximálně využijeme prostředky fondů EU ve prospěch rozvoje dopravní infrastruktury na všech úrovních (stát, kraj, obec).
- ■ ■ Zavedeme moderní satelitní způsob vybírání elektronického mýtného.
- ■ ■ Zajistíme vyšší bezpečnost silničního provozu především pomocí technických opatření na silnicích a dálnicích, dále pomocí důrazu na zlepšení kvality stávajících komunikací a výstavby obchvatů, které odvedou těžkou dopravu ze středů měst.
- ■ ■ Preferujeme prevenci v bezpečnosti silniční dopravy před represí.
- ■ ■ Budeme prosazovat změnu silničního zákona. Nepodpořili jsme zavedení bodového systému. Ve stávající podobě totiž nezlepší bezpečnost silničního provozu, ale povede jen k nárůstu korupce.
- ■ ■ Umožníme privátní investice do dopravní infrastruktury.
- ■ ■ Podporujeme kvalitní dopravní výchovu mládeže a budoucích řidičů.
- ■ ■ Prosazujeme odpovědnost provozovatele za silniční infrastrukturu a odpovědnost řidiče za styl jeho řízení, dodržování pravidel silničního provozu a stav jeho vozidla.
- ■ ■ Prosazujeme jednoduché, rychlé a spravedlivé řešení přestupků, jakož i následků dopravních nehod.

Výstavba silniční sítě

- ■ ■ Za samozřejmé považujeme, že do roku 2010 bude kompletně dokončena dálnice D8 z Prahy do Drážďan a D47 z Lipníku do Ostravy.
- ■ ■ Do roku 2010 postavíme druhé spojení mezi Čechami a Moravou, tedy rychlostní silnici R35 mezi Hradcem Králové a Olomoucí (Mohelnicí).
- ■ ■ Do roku 2010 dokončíme celou dálnici D1, tedy od Prahy až do Ostravy, včetně úseku mezi Kroměříží, Přerovem a Lipníkem.
- ■ ■ Do roku 2010 bude rozestavěn celý úsek dálnice D3 mezi Prahou a Českými Budějovicemi. Dokončen bude v roce 2012.
- ■ ■ Do roku 2010 bude rozestavěn celý úsek pražského okruhu (ESO). Dokončen bude v roce 2013.
- ■ ■ Do roku 2010 bude rozestavěna celá trasa rychlostní silnice R6 mezi Prahou a Karlovými Vary. Dokončena bude do roku 2014.
- ■ ■ Do roku 2010 bude rozestavěna část trasy rychlostní silnice R55 mezi Hulínem a Hodonínem. Dokončena bude v roce 2013.
- ■ ■ Do konce roku 2010 bude dostavěna trasa rychlostní silnice R48 mezi Příborem a Českým Těšínem.
- ■ ■ Do konce roku 2012 bude rozestavěna celá trasa R35 mezi Hradcem Králové a Turnovem. Dokončena bude v roce 2014.
- ■ ■ Do konce roku 2010 budou postaveny klíčové úseky R7 mezi Prahou a Chomutovem a R4 mezi Příbramí a Pískem.

4. Letecká doprava

Co navrhujeme

- ■ ■ **Budeme realizovat postupnou privatizaci pražského letiště s účastí Prahy a Středočeského kraje.** Výnos z této operace bude určen na zlepšení dopravní obslužnosti tohoto letiště. Zásadním způsobem urychlíme prodloužení metra z Dejvic na ruzyňské letiště.
- ■ ■ **Prosazujeme výstavbu paralelní vzletově-přistávací dráhy letiště Praha-Ruzyně do roku 2009.**
- ■ ■ **Zavedeme pozemní dopravní obsluhu letiště Praha-Ruzyně jak pro osobní, tak nákladní dopravu.** Jedná se zejména o železniční napojení včetně řešení odbavení cestujících na železničním terminálu v Praze a vazbu na dálkovou železniční dopravu.
- ■ ■ **Definujeme pozici letiště Praha-Ruzyně v koncepci vysokorychlostních tratí v ČR a v Evropě.**
- ■ ■ **Prověříme reálnost koncepce rozvoje letiště Praha-Ruzyně do roku 2020 pro očekávanou kapacitu 20 milionů odbavených cestujících za rok.**
- ■ ■ **Zajistíme územní ochranu pro možnost obnovení letového provozu na bývalém vojenském letišti Boží Dar-Mladá, které by mohlo být budoucí rezervou pro další pražské letiště.**
- ■ ■ **Zajistíme pomoc při získávání prostředků z fondů EU pro rozvoj regionálních letišť.**
- ■ ■ **Zajistíme účast ČSA a jeho aliančních partnerů z aliance Sky Team na rozvoji letiště Praha-Ruzyně a řešení pozice ČSA na tomto letišti.**
- ■ ■ **Připravíme s ohledem na současnou a střednědobou situaci návrh postupu privatizace ČSA, a. s. ve spolupráci s partnery z aliance Sky Team.**

5. Vodní doprava

Co navrhujeme

- ■ ■ **Chceme šetrným způsobem zlepšit plavební podmínky na Labi se SRN.**
- ■ ■ **Chceme obnovit vodní dopravu na Labi a Vltavě – vodní cesty jsou významným prvkem cestovního ruchu.**
- ■ ■ **Prosazujeme splavnění vltavské vodní cesty.**
- ■ ■ **Chceme vybudovat koncový přístav v Pardubicích s bazénem a napojením na železnici.**
- ■ ■ **Prověříme připravovaný terminál Břeclav z hlediska budoucího napojení na Dunaj vodní nebo železniční cestou.**

6. Evropská unie a doprava

Co navrhujeme

- ■ ■ **Chceme řešit problematiku kabotáže a přístupu českých dopravců na evropský trh.**
- ■ ■ **Budeme prosazovat základní infrastrukturní síť České republiky do evropských dopravních koncepcí a rozvoj infrastruktury v ČR integrovat do evropského dopravního prostoru.**
- ■ ■ **Dopravní výzkum chceme orientovat na větší spolupráci v rámci evropské dopravní politiky a začlenit do něj i v rámci EU české univerzity a vysoké školy.**
- ■ ■ **Česká železnice disponuje v evropském kontextu dostatečně kapacitní sítí v jednom z nejstrategičtějších a z hlediska marketingu nejlukrativnějších geografických prostorů. To vytváří téměř ideální předpoklady pro budoucí prosperitu celého českého železničního systému.**
- ■ ■ **V osobní dopravě je reálné uskutečnění ambice stát se hlavní evropskou tranzitní železnicí v přepravě osob v relaci Hamburk–Berlín–Drážďany–Praha–Vídeň a Varšava–Vídeň doplněnou o řadu doplňkových tras zejména v relaci východ–západ.**

PLUS pro nová pracovní místa a rodinu

I. Úvod

Cílem daňové a sociální reformy ODS je narovnat finanční vztah státu a občana, vrátit mu spravedlnost, logiku a jednoduchost. Chceme otevřenou společnost nerozdělenou umělými sociálními bariérami. Každý bez ohledu na svůj původ a momentální sociální postavení musí mít příležitost k sociálnímu vzestupu díky své aktivitě, pracovitosti a schopnostem. Chceme soudržnou společnost, která bude myslet na potřebné, bude jim pomáhat a vytvoří jim oporu.

Východiska sociálního modelu ODS

- ■ ■ Každý člověk, který se dostal nikoli vlastní vinou do nepříznivé životní situace, má právo na solidární pomoc společnosti a na svobodné rozhodování o vlastním osudu. Je zcela zásadní, aby si každý mohl zachovat lidskou důstojnost i v nejtěžších životních situacích.
- ■ ■ Sociální politika se opírá o solidaritu všech občanů. Míra zásahů státu v sociální oblasti proto musí co nejlépe korespondovat s uplatněním principu sociální solidarity zdravých s nemocnými a zdravotně postiženými, bezdětných s rodinami s dětmi, mladších se staršími, zaměstnaných s nezaměstnanými.
- ■ ■ Zásahy státu do přirozeného chodu ekonomiky i do životů lidí uplatněním nepřiměřených a složitých přerozdělovacích procesů ve svých důsledcích směřují k omezení svobody jednotlivce, k vytváření závislosti na sociálních dávkách a k chudobě.
- ■ ■ Sociální systém je na straně jedné živým, stále se měnícím systémem, který musí citlivě a rychle reagovat na aktuální jevy ve společnosti. Na straně druhé musí být vytvářen s důrazem na koncepční a dlouhodobá řešení.

Cíle sociálního modelu ODS

- ■ ■ Pracovat se musí vyplatit
- ■ ■ Podpora rodiny
- ■ ■ Stárnutí společnosti chápeme jako výzvu k prodloužení aktivního života
- ■ ■ Trvale udržitelný důchodový systém
- ■ ■ Zachování lidské důstojnosti i v nejtěžších životních situacích
- ■ ■ Podpora rozvoje sociálních služeb
- ■ ■ Preferování domácí a rodinné péče o seniory, zdravotně postižené, dlouhodobě nemocné a opuštěné děti před péčí ústavní
- ■ ■ Svoboda volby v sociálním systému s celým vějířem nabídek možností

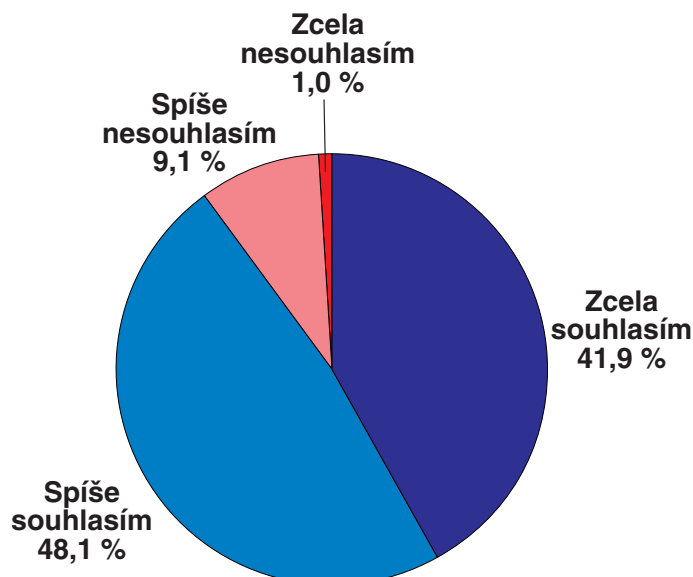
2. Zvýšení zaměstnanosti

Účelem změn hospodářské politiky nemůže být jen zrychlení růstu české ekonomiky. To by bylo samoúčelné. **Chceme vrátit lidem práci.** Nezaměstnaných zůstává kolem půl milionu, tedy dvakrát více než v době odchodu ODS z vlády. Zhoršuje se i struktura nezaměstnaných, zvyšuje se míra tzv. dlouhodobé nezaměstnanosti. Procento lidí, kteří nenašli práci déle než jeden rok, přesáhl hranici 50 %. Kořeny naší nezaměstnanosti nemají strukturální, ani cyklickou povahu, ale je generována stále hlubšími deformacemi trhu práce. Navíc nemotivující systém sociálních dávek umožňuje některým skupinám obyvatelstva programově se vyhýbat práci.

Vytvoření nového pracovního místa a jeho udržení není jednoduché. Politika zákazů, příkazů a sankcí odrazuje schopné a pracovité lidi od podnikání. Dlouhodobě vysokou účinnost pro zvýšení zaměstnanosti má liberalizace pracovního práva. Více smluvní volnosti a méně zákazů a omezení v pracovním právu je lidem ku prospěchu a zvyšuje jejich jistotu, že nepřijdou o práci, a v případě, že ji nemají, že rychle najdou jinou.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006:
„Do jaké míry s tímto výrokem Vy osobně souhlasíte?“

**Nezaměstnanost je stále vysoká,
při současném hospodářském růstu
by měla být výrazně nižší**

Za klíčový prvek zaměstnanosti považujeme rozvoj malého a středního podnikání, které již dnes dává práci téměř dvěma třetinám obyvatelstva, zaměstnaným v soukromém sektoru. Naše opatření vedou právě tímto směrem. **Velcí si poradí vždycky, ale malí jsou v boji se státem bezmocní.**

Naším cílem je **snížit míru nezaměstnanosti na polovinu** současné výše, což je možné pouze kombinací vysokého růstu a uvolněním regulačních bariér na nabídkové straně ekonomiky. Jsme přesvědčeni, že uvolnění podmínek pro podnikání se pozitivně projeví především v oblasti služeb, které znamenají významný příspěvek k zaměstnanosti.

Hlavní cíle a principy

- ■ ■ Snížení nezaměstnanosti na polovinu
- ■ ■ Ekonomické prostředí, v němž bude zájem o nové pracovní síly
- ■ ■ Nižší odvody na sociální pojištění, což sníží cenu práce a umožní zaměstnávat více lidí
- ■ ■ Jednodušší zákony upravující drobné podnikání
- ■ ■ Zjednodušení Zákoníku práce
- ■ ■ Daňový a sociální systém, kde pracovat i za nízkou mzdu bude výhodnější, než zůstat na sociálních dávkách
- ■ ■ Zamezení zneužívání sociálních dávek

Co navrhujeme pro zvýšení zaměstnanosti

Odstraníme regulace v pracovním právu

- ■ ■ Budeme prosazovat takovou úpravu pracovního práva, která bude podporovat tvorbu nových pracovních míst.
- ■ ■ Chceme přijmout takový model pracovního trhu, který umožňuje vysokou míru zaměstnanosti všech skupin obyvatelstva a účinně omezuje šedou ekonomiku (např. švýcarský model).

■ ■ ■ **Zjednodušíme Zákoník práce, který je v našem pojetí normou střídmou, jasnou a dostatečně určitou. Upouští od detailní regulace pracovních vztahů a uvolňuje smluvní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.**

- Před porušováním lidských práv chrání obě strany, zaměstnance i zaměstnavatele.
- Obsahuje zákonnou úpravu založení a skončení pracovního poměru i práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů.
- Zachovává základní obsahové náležitosti pracovní smlouvy, jako druh práce, místo výkonu práce, den nástupu do práce, atd.
- Respektuje směrnice Evropské unie a úmluvy Mezinárodní organizace práce, kterými jsme vázáni.
- Omezíme jeho platnost pro malé firmy s obrátem do 15 milionů korun.

Uplatníme princip, že pracovat se vyplatí

■ ■ ■ **Zavedeme aktivační bonusy.** Za aktivitu v době nezaměstnanosti budou nezaměstnanému vypláceny k jeho sociálním příjmům zvláštní aktivační bonusy. Ty obdrží, bude-li se účastnit rekvalifikace nebo zvyšování kvalifikace. Další bonus obdrží, pokud se zapojí do veřejných prací organizovaných obcemi, městy či kraji.

■ ■ ■ **Umožníme nezaměstnanému dva roky podnikat s nevázanou živností** při pouhé evidenci na úřadě práce, pokud jeho příjem z této činnosti nepřesáhne 100 tisíc korun ročně. Pokud jeho příjmy budou vyšší, nebo uplynou dva roky, řádně se zaregistruje na živnostenském úřadě.

■ ■ ■ **Zatraktivíme práci starších občanů.** Firmy za občany starší 55 let budou platit jen poloviční sociální a zdravotní pojištění. Za občany nad 58 let je nebudou muset platit vůbec.

■ ■ ■ **Zamezíme zneužívání sociálních dávek.** Lidé, kteří dlouhodobě a soustavně odmítají přijmout nabízenou práci, účast v rekvalifikačních kurzech nebo v programu veřejně prospěšných prací, budou místo finančních částek postupně dostávat platbu služeb v podobě poukázek a kuponů jako zajištění existenčního minima. Stejný princip bude použit i pro rodiny, které pravidelně neposílají své děti do škol.

■ ■ ■ **Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti dostanou jasná a srozumitelná pravidla a budou směřovat přímo za těmi, kdo jsou na trhu práce znevýhodněni.** Podpora bude určena např. pro zdravotně postižené, pro zaměstnance dojíždějící do zaměstnání z místa s vysokou nezaměstnaností, na rekvalifikaci lidí, jejichž profese není uplatnitelná na pracovním trhu atd. Výrazně rozšíříme nabídku veřejně prospěšných míst pro úklid veřejných prostranství a krajiny.

Uskutečníme změny daňového a sociálního systému

■ ■ ■ Za jeden z hlavních nástrojů pro snížení nezaměstnanosti považujeme **masivní hospodářský růst**, přičemž potenciál naší ekonomiky se nyní pohybuje na úrovni 7–8 %, stejně jako v 90. letech v Irsku.

■ ■ ■ **Chceme snížit a zjednodušit daně tak, aby byly firmy motivovány vytvářet nová pracovní místa.** Jsou potom nejlepšími „investičními pobídkami“ pro všechny bez rozdílu. Rovná daň zpřehlední daňovou soustavu, sníží administrativní výdaje, výdaje na školení zaměstnanců, na daňové poradce, na sankce a pokuty za chybné účetní úkony učiněné vlivem nepřehledné legislativy.

■ ■ ■ **Zavedeme tzv. státem zaručený příjem.** Jeho výše se bude odvíjet od počtu členů a výše příjmů rodiny. Pracovat za nižší mzdu bude vždy výhodnější, než zůstat na sociálních dávkách.

■ ■ ■ **Snížíme sazby sociálního a zdravotního pojištění.** Odvody na sociální a zdravotní pojištění se budou platit maximálně do výše trojnásobku průměrné mzdy či výdělku osob samostatně výdělečně činných.

V malém a středním podnikání nesmí být deformováno tržní prostředí

■ ■ ■ **Uvolníme podmínky pro podnikání.** Liberální a přehledná legislativa sníží náklady firem i živnostníků.

■ ■ ■ Investiční pobídky a daňové prázdny jen pro vyvolené a podpora malého a středního podnikání jen pro vyvolené deformují tržní prostředí a nahrávají korupci. **Prosadíme, aby podpora podnikání sloužila všem firmám bez rozdílu.**

■ ■ ■ Jako podporu malého a středního podnikání prosadíme, aby platné zákony, vyhlášky, nařízení vlády, technické normy, nařízení a směrnice EU, později i překlady zákonů ostatních států EU, potřebné pro podnikání, byly k dispozici na internetových stránkách v autorizované podobě zdarma.

Odstraníme další zbytečné regulace

- ■ ■ **Zrušíme minimální mzdu**, která ztrácí smysl při zavedení státem zaručeného příjmu. Snižuje zaměstnanost zvláště nequalifikovaných a tělesně postižených lidí a nahrává šedé a černé ekonomice. Německo, Rakousko, Itálie, Švédsko, Dánsko a další státy minimální mzdu ve svých zákonech nemají.
- ■ ■ **Zrušíme minimální mzdové tarify**, neboť diktování výše mezd soukromým firmám prostřednictvím minimálních mzdových tarifů je reliktem socialismu a zbytečným omezováním svobody podnikání.
- ■ ■ **Zrušíme zákaz „švarcsystému“ jako nesmyslnou regulaci podnikání**. Zákaz je na hranici ústavnosti, v zemích Evropské unie je naprosto neobvyklý, brání rozvoji malých firem a zvyšování zaměstnanosti a omezuje smluvní volnost.

Zvýšíme právní jistoty

- ■ ■ **Napravíme právní ustanovení, která jsou státem zneužívána**. Prosadíme změny zákonů směřující k posílení právní jistoty občanů vůči státním orgánům.
- ■ ■ **Prosadíme editační povinnost státu pro výklad zákonných norem**. Tím se zvýší právní jistota zaměstnanců i zaměstnavatelů.

Jaké pracovní právo chceme?

Pracovní právo musí být pro zaměstnance srozumitelné a musí mu zajistit důstojné pracovní podmínky s důrazem na jeho bezpečnost. Nesmí však zbytečnými a nesmyslnými regulacemi bránit vytváření nových pracovních míst a tím brát nezaměstnaným lidem šanci sehnat práci. Nesrozumitelný zákon a každá nesmyslná a zbytečná regulace se nakonec vždy obrátí proti zaměstnanci.

Proto je Zákoník práce, který je pilířem pracovního práva, v našem pojetí zjednodušen tak, aby firmy nehleděly na nové zaměstnance jako na přítěž, ale jako na vítaný přínos, ale zároveň neměly obavy, že se nebudou moci zbavit lajdáckých zaměstnanců. Uvolňuje smluvní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli a chrání obě strany, zaměstnance i zaměstnavatele. Zachovává náležitosti pracovní smlouvy, jako je druh práce, místo výkonu práce, den nástupu do práce, a respektuje všechny mezinárodní závazky, podle nichž musí být zákonem upraveny mimo jiné následující oblasti: rovné zacházení, zákaz diskriminace, povinný minimální obsah pracovní smlouvy a její změny, informační povinnost zaměstnavatele, nejmenší rozsah dovolené na zotavenou, přestávky v práci, odpočinek mezi směnami, přestávky na kojení, základní pravidla bezpečnosti práce, určitá omezení ve prospěch těhotných žen a mladistvých, minimální cestovní náhrady, maximální rozsah týdenní pracovní doby, omezení přesčasové práce, omezení sjednávání pracovních poměrů na dobu určitou atd.

Zákoník práce ODS na rozdíl od vládního návrhu

- ■ ■ nepodmiňuje možnost vydání vnitřního předpisu souhlasem odborové organizace,
- ■ ■ umožňuje dočasně přidělit zaměstnance s jeho souhlasem k jinému zaměstnavateli,
- ■ ■ je navázán na připravený zcela nový Občanský zákoník,
- ■ ■ je moderní standardní normou, která dává zelenou slušným a pracovitým lidem.

Pokládáme za nepřijatelné, že ve firmách, kde působí odbory, zakazuje nový Zákoník zaměstnavateli vydat vnitřní předpis bez souhlasu odborů. Zaměstnavatel je – na rozdíl od odborů – za bezpečnost práce a dodržování předpisů odpovědný pod vysokou finanční a trestní sankcí. Není možné nadále připustit současnou praxi, kdy bez odborů nesmí zaměstnavatel dokonce ani zlepšit podmínky svých zaměstnanců – například jim dát dodatečnou dovolenou.

3. Podpora rodiny

Rodina patří k největším životním jistotám každého člověka. Představuje základní stavební článek lidské společnosti a je nenahraditelná v celé řadě funkcí. Pokusy státu převzít její přirozené funkce vedly vždy k záporným důsledkům pro život rodin, výchovu dětí i mezigenerační solidaritu. Námi navrhané změny v sociálním a daňovém systému vytvoří vhodné podmínky pro zakládání rodin a výchovu dětí. Podporujeme tolerantní společenské prostředí, které nabízí rodině ve všech životních situacích co největší svobodu volby.

Co navrhujeme pro podporu rodiny

- ■ ■ **Nabízíme možnost společného sociálního pojištění manželů**, kdy se nárok na plnění ze sociálního pojištění rozloží mezi oba manžele bez ohledu na výši příjmů.
- ■ ■ **Podporujeme další zvyšování rodičovského příspěvku**, protože v něm vidíme i společenské ocenění rodičovské péče o budoucí členy společnosti. **Vedle stávajícího vyplácení rodičovského příspěvku do 4 let dítěte umožníme zkrácení doby jeho vyplácení na 3 roky s tím, že jeho výše v takovém případě vzroste minimálně o čtvrtinu. Na konci roku 2010 tak dosáhne poloviny průměrné mzdy.**
- ■ ■ **Zvážíme možnost zvýšení peněžitě pomoci v mateřství až na 100 % původní čisté mzdy za podmínky dalšího zkrácení pobírání rodičovského příspěvku.**
- ■ ■ Prosadíme možnost rozdělit rodičovskou dovolenou a čerpat ji po částech až do osmi let věku dítěte. Rodiče tak budou mít možnost čerpat rodičovskou dovolenou např. při nástupu dítěte do I. třídy základní školy.
- ■ ■ **Chceme ukončit současnou diskriminaci maminek s dětmi**, které jsou znevýhodňovány nejen na trhu práce, ale i v dopravě, službách či z hlediska obyčejného společenského uznání.
- ■ ■ Prosadíme změnu zákonů tak, aby se rodiče mohli střídát při péči o dítě, například v době jeho nemoci. Tento krok odstraní znevýhodnění žen s malými dětmi na trhu práce.
- ■ ■ **Nabízíme možnost otcovské dovolené, která umožní otcům zůstat doma s matkou a dítětem po dobu dvou týdnů kdykoliv v prvních dvou měsících po narození dítěte.** Tato dávka bude čerpána ze systému sociálního pojištění nezávisle na poskytování peněžitě pomoci v mateřství.
- ■ ■ Chceme motivovat zaměstnavatele k zaměstnávání rodičů tím, že **první dva roky po ukončení rodičovské dovolené bude v případě uzavření smlouvy na dobu neurčitou platba sociálního pojištění snížena.**
- ■ ■ Umožníme rodičům pečujícím trvale o dítě předškolního věku přivydělat si až v délce 100 hodin a do výše 15 tisíc korun měsíčně, a to bez platby zdravotního pojištění.
- ■ ■ **Nabízíme větší možnosti skloubení rodičovských povinností a profesního růstu.** Usnadníme práci na zkrácený nebo pružný pracovní úvazek.
- ■ ■ Výdaje na zřízení dětského koutku či mateřského centra pro děti předškolního věku přímo na pracovišti budou plně uznávanými náklady zaměstnavatele, stejně jako platba příspěvku pro zaměstnance na zajištění chůvy nebo au-pair pečující o děti.
- ■ ■ Naším cílem je přemístit děti z dětských domovů do rodin, ať už s využitím adopce nebo pěstounské péče. Zavedeme profesionální pěstounskou péči.
- ■ ■ Ústavní výchova dětí musí být něčím mimořádným, jako poslední možnost, když všechny ostatní způsoby výchovy nejsou možné. Pro děti vyrůstající v ústavu zajistíme zvýšenou ochranu jejich zájmů při výběru vzdělání a přípravě na povolání a zasadíme se o to, aby stát zajistil těmto dětem při opuštění ústavu z důvodu plnoletosti alespoň minimální startovací podmínky, tj. bydlení a pomoc při hledání zaměstnání.

4. Podpora seniorů

Dnes žije v naší zemi téměř dva milióny seniorů starších šedesáti let. Za posledních osm let klesl průměrný důchod ze 45 % průměrné hrubé mzdy v roce 1998 pod dnešních 40 %. Životní úroveň důchodců tedy v porovnání s ostatními klesá a tento trend je třeba zastavit. Jako náš další klíčový úkol vidíme dosažení délky života srovnatelné s vyspělými evropskými státy. Délka života se po roce 1990 v ČR prodlužuje. Lidé jsou aktivní do podstatně vyššího věku než tomu bylo před několika desetiletími. **Stárnutí společnosti chápeme jako výzvu k prodloužení aktivního života.**

Co navrhujeme pro současné seniory

- ■ ■ **Průměrný důchod neklesne pod 42 % průměrné mzdy.**
- ■ ■ **Důchody budou valorizovány všem důchodcům při růstu cen o stejnou částku.** Nižší důchody tedy porostou rychleji než důchody vyšší.

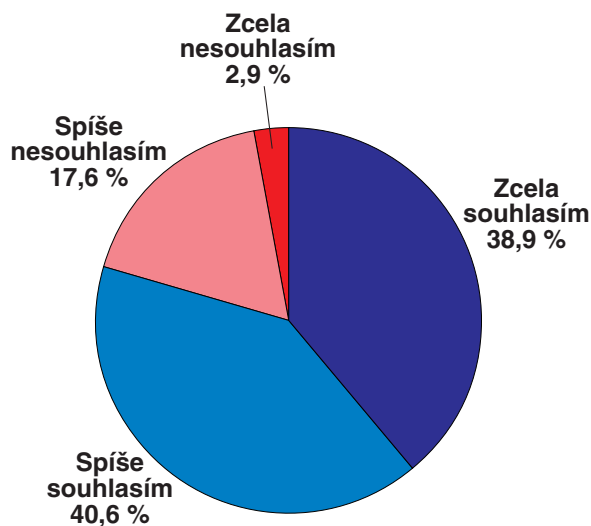
- ■ ■ **V případě sjednocení DPH bude důchodcům kompenzován nárůst cen některého zboží mimořádnou valorizací penzí k 1. 1. 2007 ve výši o 1 000 korun měsíčně.**
- ■ ■ **Podpoříme zlepšení podmínek pro provádění rehabilitace a rekondice a motivaci seniorů k tomu, aby co nejdéle dobrovolně setrvali v aktivním pracovním životě a neodcházeli do důchodu.**
- ■ ■ **Zachováme možnost pro seniory, aby si mohli k důchodu přivydělat neomezenou částku.**
- ■ ■ **Pokládáme seniory za rovnocenné partnery.** Nemáme ambici organizovat jim život. Chceme pouze vytvořit podmínky, aby měli svobodu volby a mohli si sami své aktivity zvolit.
- ■ ■ **Dáváme přednost rodinné a domácí péči o seniory,** kteří potřebují pomoc, před jejich umístěním do domovů důchodců.
- ■ ■ **Podpoříme rozvoj individuální sociální péče** preferující zaměstnávání rodinných příslušníků a nezaměstnaných.
- ■ ■ **Umožníme rovnoprávný přístup ke všem zařízením sociální péče o seniory.** Důchodce musí mít svobodu volby, zda chce žít v rodině, v penzionu pro seniory, v domě s pečovatelskou službou či v domově důchodců. Společnost musí být připravena pomoci, když se senior dostane do problémů, a nabídnout mu širokou škálu služeb.
- ■ ■ **Prosadíme změnu v rozpočtovém určení daní,** tak aby obce, města a kraje obdržely **ročně dvě miliardy korun účelově vázané na péči o seniory.**
- ■ ■ **Senioři nebudou nuceni vyměňovat osobní doklady.** Budeme vyžadovat, aby úřady vycházely seniorům vstříc při vyřizování všech jejich záležitostí.
- ■ ■ **Navrhujeme rozšíření zvýhodněného vstupného pro seniory do státních kulturních objektů.**

5. Změna důchodového systému

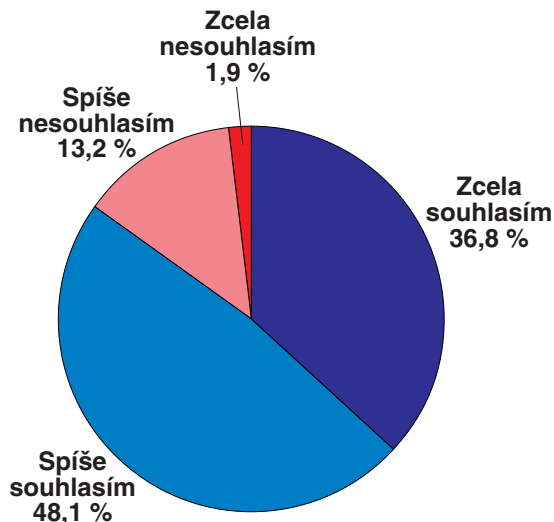
Důchodová reforma je nutností vyvolanou rizikovým způsobem financování současného důchodového systému. Demografický vývoj jednoznačně ukazuje, že zatímco počet poživatelů starobních důchodů roste, počet ekonomicky aktivního obyvatelstva klesá. Prostor pro kosmetické úpravy systému je prakticky vyčerpán, nemluví o tom, že v případě ekonomických potíží státu, které mohou vyvolat nižší příjmy občanů, zvýšení počtu nezaměstnaných apod. hrozí riziko nemožnosti ufinancování systému ve velmi krátkém časovém horizontu.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Do jaké míry s těmito výroky Vy osobně souhlasíte?“

Současný důchodový systém je dlouhodobě neudržitelný, seniory jsou na tom stále hůře

Pokud nezačne důchodová reforma, rozdíl mezi průměrnou mzdou a průměrným důchodem v ČR nadále poroste

Co navrhujeme pro trvale udržitelný důchodový systém

- ■ ■ **Cílem důchodové reformy je garantovat základní standard, ponechat nadstandardní zajištění na jednotlivci, snížit zdanění a zbytečné státní přerozdělování, snížit administrativní náklady, podpořit ekonomický růst a rozšířit svobodu volby. Zavedení reformy budeme financovat z privatizačních výnosů.**
- ■ ■ **Sirotčích, vdovských, vdoveckých a invalidních důchodů se reforma netýká.**
- ■ ■ **Mladším ročníkům nabízíme výměnou za nižší odvody poté, co dosáhnou důchodového věku, státem zaručený důchod.** Reforma se plně vztahuje na ročníky 1976 a mladší. **Navrhujeme jim snížení odvodů na sociální pojištění o 8 % a z toho plynoucí zvýšení čisté mzdy.** Lidé se budou moci při vědomí budoucího rovného důchodu pro všechny svobodně rozhodnout, jak s penězi ušetřenými za sociální pojistné naloží, zda si je uloží do banky, do penzijního fondu, do nemovitosti či do podnikání.
- ■ ■ **Pro současné důchodce a pro ročníky těsně před důchodem** se nic nemění, důchody jim budou každý rok k 1. lednu valorizovány.
- ■ ■ Pro ročníky narozené před rokem 1976 bude důchod stanoven jako plynulá kombinace mezi stávajícím výpočtem důchodu a státem zaručeným důchodem doplněným o bonus za vychované děti.
- ■ ■ **Posílíme mezigenerační solidaritu tím, že rodiče budou k důchodu dostávat bonus za vychované děti.** Stát umožní, aby ekonomicky činné osoby, které odvádějí sociální odvody, část těchto odvodů poskytly osobám, které je vychovaly a které pobírají důchod. Tedy děti poskytnou obvykle svým rodičům tzv. bonus za vychované děti. Bonus za vychované děti bude činit maximálně 10 % z výše měsíčních odvodů plátce bonusu. Bonus za vychované děti tak vrátí do společnosti princip hodnoty vztahů mezi rodiči a dětmi a také princip hodnoty dobré výchovy.
- ■ ■ **Třetím pilířem je dobrovolné důchodové připojištění.** Nyní je u nás uzavřeno více než 3 miliony smluv na penzijní připojištění s průměrnými splátkami kolem 500 Kč měsíčně. Naše reforma přitom počítá se zvýšením státní podpory tak, aby bylo docíleno nejenom vyššího počtu pojištěných, ale i vyšších průměrných splátek. Stát zajistí pojištěncům maximální ochranu jejich vkladů.
- ■ ■ **Senior, který dosáhne důchodového věku po roce 2040, tedy bude žít ze tří zdrojů:**
 - ze státem zaručeného důchodu,
 - z bonusu za vychované děti,
 - z dobrovolného důchodového připojištění nebo jiného spoření.

6. Sociální služby

Klademe důraz na právo jednotlivce na svobodu rozhodování a svobodu volby. Toto právo chceme zajistit všem, tedy i zdravotně postiženým lidem, tak, aby sami mohli svobodně rozhodovat o svém osudu a mohli si vybrat, jakou péči si zvolí. **Chceme zachovat lidskou důstojnost i v nejtěžších životních situacích.** Sociální služby musí fungovat tak, aby se rodina nezhroutila, když se stará o svého těžce nemocného člena.

Co navrhujeme pro podporu rozvoje sociálních služeb

- ■ ■ **Podporujeme zapojení postižených lidí do života společnosti** a účinnou rehabilitaci lidí po úrazech, vedoucí k jejich navrácení do aktivního života.
- ■ ■ Společnost musí ukončit otroctví maminek obětujících se pro své těžce zdravotně postižené dítě tím, že jim nabídne účinnou pomoc. **Chceme zachovat sociální dávku obdobnou k příspěvku při péči o osobu blízkou.** Léta, věnovaná péči o člena rodiny, budou zohledněna při stanovení výše důchodu.
- ■ ■ Nastavíme zákonnými normami pravidla financování sociálních služeb, včetně nastavení spoluúčasti klientů, posuzování zdravotního stavu klientů a cenového sazebníku. **Uzákoníme rovnost poskytovatelů služeb spočívající ve stejném přístupu k veřejným prostředkům.**
- ■ ■ **Navrhujeme, aby v případě rezidenčních a terénních služeb klienti obdrželi na základě odborného posouzení potřebnosti služby šeky** v určité hodnotě odpovídající jejich zdravotnímu stavu, míře samostatnosti a sociální potřebnosti. Klient si svobodně vybere poskytovatele služeb ze sítě akreditovaných poskytovatelů a také druh služby. Za poskytnuté služby „zaplatí“ prostřednictvím šeků. Stát bude poskytovatelům služeb šeky pravidelně proplácet. Tím poskytovatelé

získají největší objem finančních prostředků přímo od klientů a nebudou muset každoročně vypracovávat projekty na stále stejné poskytované služby. O přidělení finančních prostředků tak budou rozhodovat klienti sociálních služeb a mezi poskytovateli vznikne zdravá konkurence. Velmi rychle se prosadí ti poskytovatelé, kteří poskytují kvalitní služby.

- ■ ■ **Financování intervenčních služeb bude vícezdrojové.** Zákon určí, na jaký počet obyvatel je potřebná konkrétní minimální sociální intervence. Na základě výběrového nebo grantového řízení bude možné vybrat poskytovatele i na více let. To umožní poskytovateli zvýšit kvalitu služeb a plánovat jejich rozvoj. Kvalita poskytovaných intervenčních služeb bude zakotvena ve smlouvě a bude podléhat kontrole toho, kdo služby financuje. Intervenční sociální služby nad rámec zákona budou předmětem grantů vypisovaných obcemi, krajem nebo ministerstvem na základě konkrétní potřeby.

7. Sociální systém

Systém sociálních dávek je v některých případech nespravedlivý a nemotivuje dostatečně k hledání práce. Různé typy dávek se překrývají a klient sociálního systému je nucen obíhat různé úřady. Životní minimum pro početnější rodiny je často vyšší než čistá mzda živitele rodiny, takže fakt, že přijme práci, nemá žádný dopad na výši příjmů rodiny.

Náš návrh státního sociálního systému je koncipován tak, že:

- ■ ■ Zaručí každému občanu sociální jistotu po celý jeho život.
- ■ ■ Finančně bude podporovat hlavně ty občany, kteří se rozhodnou svojí vlastní ekonomickou aktivitou zabezpečit jak sebe, tak svoji rodinu.
- ■ ■ Každý občan bude odvádět do sociálního systému 15% sociální odvod ze svých příjmů.

Státem zaručený příjem

- ■ ■ **Zavedeme tzv. státem zaručený příjem**, který nahradí celkem tři sociální dávky: podporu v nezaměstnanosti, dávky doplácené do životního minima a přídatky na děti. Výše dávky se bude odvíjet od počtu členů a výše příjmů rodiny. Pro státem zaručený příjem platí, že čím více si členové rodiny dohromady vydělají, tím vyšší bude celkový příjem rodiny, složený z výdělků a sociální dávky. **Živiteli rodiny se vyplatí opustit sociální síť a přijmout práci, protože tím zvýší celkový příjem rodiny.**
- ■ ■ Státem zaručený příjem je finanční částka, která bude náležet měsíčně každému občanovi, pokud není požívatelem důchodu a pokud dlouhodobě a soustavně neodmítá práci, v následující výši: zletilá osoba 6 000 Kč, 1. dítě 2 400 Kč, 2. a 3. dítě 3 600 Kč, 4. dítě 2 400 Kč, 6. a každé další dítě 600 Kč.
- ■ ■ Státem zaručený příjem bude občanu náležet i v případě, že bude mít příjmy z ekonomických aktivit, bude jen postupně klesat o 15 % jím dosažených příjmů.
- ■ ■ **Reforma přinese občanovi nejen existenční jistotu a více faktických peněz do jeho peněženky, ale také výrazně zvýší jeho motivaci zaměstnat se, protože každý ekonomický činný občan bude mít výrazně vyšší příjmy než ten, který se práci vyhýbá.** Snížením sociálních odvodů, a také zrušením minimální mzdy (není pro ni důvod v souvislosti se zavedením státem zaručeného příjmu) vzniká široké pole pro vznik nových pracovních míst.
- ■ ■ Ostatní dávky, jako sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek, dávky péstounské péče, porodné, pohřebné, příspěvek při péči o osobu blízkou a další, nebudou zavedením státem zaručeného příjmu dotčeny.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, které tvrzení je Vám bližší nebo více odpovídá Vašemu osobnímu názoru.“

Stát by měl ve své sociální politice omezit poskytování sociálních dávek jen na nutnou podporu těch nejpotřebnějších.

Stát by měl ve své sociální politice poskytovat sociální dávky ve větším rozsahu než dnes.

65,4 %

34,6 %

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, které tvrzení je Vám bližší nebo více odpovídá Vašemu osobnímu názoru.“

Pokud ČR nesníží daně a odvody z mezd a sociální a zdravotní pojištění, hrozí, že se zahraniční firmy začnou přesouvat do jiných zemí, kde je zatížení mezd nižší, a tak v ČR stoupne nezaměstnanost.

Zahraníční firmy se nebudou z ČR přesouvat do jiných zemí, kde je zatížení mezd nižší, protože ČR si vybraly kvůli kvalifikované a schopné pracovní síle a ne kvůli nízkým mzdovým nákladům.

- ■ ■ **Sníží se složitá administrativní zátěž.** Stávajícím sociálním pracovníkům se uvolní ruce pro skutečnou sociální práci a budou se moci více věnovat lidem, kteří pomoc opravdu potřebují.

Skutečná hrubá mzda zaměstnance

- ■ ■ V souvislosti s navrženou změnou výše a způsobu odvádění dávek na sociální zabezpečení, tzn. že **dávky bude odvádět jen občan, nikoliv už jeho zaměstnavatel**, bude hrubá mzda každého zaměstnance, a to zákonnou úpravou, zvýšena o 35 %, tj. o částku, kterou dnes povinně odvádí zaměstnavatel na zdravotní a sociální pojištění za každého svého zaměstnance.

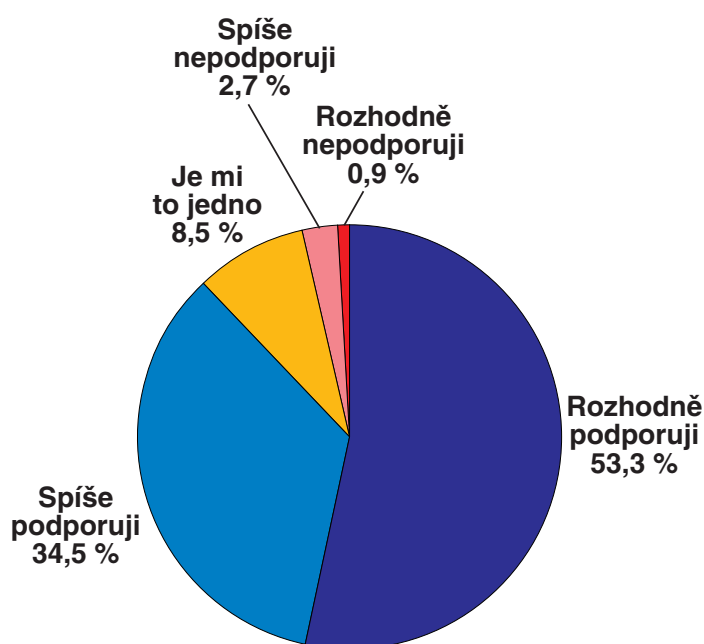
- ■ ■ **Skutečná hrubá mzda zaměstnance je tedy stávající hrubá mzda zvýšená ze zákona o 35 %.**

■ ■ ■ **Pro názornost:**

Současná hrubá mzda zaměstnance ve výši 12 000 Kč bude zákonnou úpravou zvýšena o 4 200 Kč, neboli skutečná hrubá mzda tohoto zaměstnance bude po reformě činit 16 200 Kč.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: **V České republice se v poslední době často mluví o reformách v různých oblastech. Řekněte, do jaké míry Vy osobně podporujete reformy, které by vedly:**

ke snížení nezaměstnanosti

ke změně v systému důchodového zabezpečení

PLUS pro vzdělávání

I. Úvod

Na výchově dětí se podílejí i školy. Vzdělání dnes představuje klíčový faktor z hlediska budoucího uplatnění na trhu práce. S rostoucím a kvalitnějším vzděláním se zvyšuje možnost uplatnění. Náš současný vzdělávací systém je však příliš byrokratický, sociálně selektivní a stále více zhoršující dostupnost vzdělávání. V České republice studuje v průměru dvakrát méně vysokoškoláků, než ve vyspělých evropských zemích. Vysokoškolské studium je čtyřikrát méně dostupné pro děti z nízkopříjmových skupin, než je tomu v zemích s liberálním modelem školství.

Odstranění všech současných administrativních, ekonomických nebo sociálních bariér, bránících možnosti vzdělání získat, proto ODS považuje za hlavní úkol příštího volebního období. Budeme podporovat rozvoj špičkového školství a rozhodně se nebudou snižovat výdaje na školství, přestože počet dětí a mladých lidí dnes celkově klesá.

2. Regionální školství

Základní principy

■ ■ ■ **Otevřenost vzdělávacího systému.** Možnost žáků nebo jejich rodičů zvolit si školu a obor vzdělávání, podobně jako možnost škol a jejich zřizovatelů reagovat na poptávku po vzdělávání, poskytovaného jako služba ve veřejném zájmu, nesmí být omežována administrativní regulací. Možnost volby však musí být doprovázena účinným a přístupným informačním systémem o vzdělávací nabídce a možnostech uplatnění získaného vzdělání. Zřízení a provozování takového informačního a poradenského systému považujeme za důležitý úkol státu.

■ ■ ■ **Důvěra ve správné rozhodování občanů a škol.** Důvěřujeme občanům, že pro sebe a své děti dokážou vybrat z nabídky vzdělávání takovou, která je pro ně nejvhodnější. A důvěřujeme zřizovatelům škol, jejich ředitelům a učitelům, že dokážou nabídnout a zajistit takové kvalitní vzdělání, které odpovídá potřebám, možnostem a očekáváním jejich žáků. Proto nic z toho, o čem se může svobodně rozhodovat občan, zřizovatel školy, její ředitel nebo učitelé, nemá být svěřeno k rozhodování státní byrokracii.

■ ■ ■ **Spravedlivá podpora státu.** Jsme přesvědčeni, že vzdělávání žáků, pokud je poskytováno jako služba ve veřejném zájmu, má být z veřejných prostředků podporováno ve stejné výši bez ohledu na druh a typ školy nebo jejího zřizovatele. Proto připravíme a prosadíme takové změny ve financování vzdělávání, aby na rozsah a podmínky, které stát označil za bezúplatně poskytovanou veřejnou službu, přispíval stát všem žákům stejného oboru vzdělávání ve stejné výši.

Hlavním cílem ODS je nejen vytvoření komfortního vzdělávacího prostředí pro občany, ale i motivujících právních, organizačních a ekonomických podmínek pro práci ředitelů škol a učitelů. Dosažení cíle předpokládá:

- ■ ■ zásadní zjednodušení zákonů a zrušení všech nedůvodných omezení nebo byrokratických regulací,
- ■ ■ změnu zásad i způsobu financování vzdělávání z prostředků státního rozpočtu,
- ■ ■ stanovení takové podoby vzdělávacích programů, které mohou plnit funkci nejen jediné rámcově stanovené obsahové a organizační normy, ale mohou být i závazným podkladem pro financování vzdělávání.

Základním požadavkem předpokládaných změn je nikoli „povinně“ změnit způsob organizace vzdělávání nebo práce učitelů, který jak žákům, tak škole vyhovuje, ale vytvoření nové možnosti pro ty, kteří chtějí změnit způsob vlastní práce, protože to považují za vhodné a pro žáky užitečné.

Co navrhujeme pro žáky a jejich rodiče

- ■ ■ Více mladých lidí dosáhne na úplné středoškolské vzdělání. Zvýšíme počet míst na gymnáziích a lyceích, rozšíříme možnosti získat maturitu na středních odborných učilištích.
- ■ ■ **Volba školy kteréhokoliv zřizovatele bez omezení podpory vzdělávání.** Zajistíme, aby rozsah vzdělávací služby, který má být ve veřejném zájmu poskytován bezúplatně, byl hrazen z prostředků státního rozpočtu bez ohledu na zřizovatele školy.
- ■ ■ **Zaručení existence škol i v malých obcích nebo škol s malým počtem žáků.** Respektujeme skutečnost, že existence školy v místě je pro obec a její občany důležitá. Proto zrušíme administrativní omezení, které dnes nedůvodně brání existenci škol s menším než povoleným počtem žáků.
- ■ ■ **Možnost ucházet se bez omezení o přijetí ke střednímu vzdělávání.** Prosadíme možnost podat přihlášku na libovolný počet středních škol a zrušíme povinnost podávat přihlášku výlučně prostřednictvím základní školy. Současně zrušíme kvóty počtu přijímaných žáků, které školám brání přijmout takový počet žáků, kteří mají o vzdělávání příslušného oboru zájem, splní podmínky přijetí a škola je pro ně schopna zajistit podmínky, stanovené příslušnými právními předpisy.
- ■ ■ **Možnost volby pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.** Naším záměrem je, aby výše finanční podpory, odrážející zvýšené náklady na vzdělávání dětí zdravotně postižených, mimořádně nadaných nebo talentovaných, následovala žáka vždy a ve stejné výši, bez ohledu na typ nebo druh školy. Změna v řadě případů umožní vytvořit pro takové žáky vhodné podmínky i v rámci běžné školy v místě bydliště.

Co navrhujeme pro školy a jejich zřizovatele

- ■ ■ **Snazší možnost pro zřízení školy nebo možnost změny oboru vzdělávání.** Výrazně omezíme možnost rozhodování správních úřadů ve školství o zřízení školy a o její vzdělávací nabídce v případech, kdy jsou prokazatelně splněny podmínky, stanovené příslušnými závaznými předpisy. Umožníme tak školám reagovat na zájem o vzdělávání. V takto vzniklém konkurenčním prostředí budou školy motivovány ke kvalitě poskytovaných vzdělávacích služeb.
- ■ ■ **Zrušení regulace počtu přijímaných žáků.** Zrušíme kvóty povoleného počtu přijímaných žáků (tzv. kapacity škol). Jediným omezením má být jen splnění hygienických, materiálních a dalších podmínek, stanovených příslušnými závaznými právními předpisy.
- ■ ■ **Omezení zbytečné byrokracie.** Zjednodušíme právní předpisy, kterými se školy při poskytování vzdělávání řídí a omezíme možnost nedůvodného zasahování do práce škol, rozhodování jejich zřizovatelů a ředitelů ze strany úřadů a úředníků.

- ■ ■ **Vzdělávací programy, které jsou rámcovou závaznou normou pro školu i stát.** Prosadíme takovou podobu vzdělávacích programů, která škole bez nutnosti zpracovávat další vlastní formální dokumenty umožní ve značném rozsahu upravit organizaci a obsah vzdělávání s ohledem na vlastní podmínky a rovněž s ohledem na potřeby a očekávání svých žáků. Současně předpokládáme, že se takto stanovený rámec obsahu vzdělávání, očekávaných znalostí a dovedností, které jsou podmínkou získání vzdělání, a podmínek, za kterých lze vzdělávání poskytovat, stane i závazným podkladem pro stanovení ceny vzdělávání, hrazené z prostředků státního rozpočtu.
- ■ ■ **Přehledné a stabilní ekonomické prostředí pro školy.** Prosadíme zásadní reformu způsobu financování vzdělávání, které je považováno za službu poskytovanou ve veřejném zájmu. Zajistíme, aby výše poskytovaných prostředků nebyla závislá na výsledku přerozdělování, případně limitů zaměstnanosti, ale odpovídala výlučně počtu žáků, ceně vzdělávání v příslušném oboru, případně příplatkům na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Současně usnadníme možnost nakládat s poskytnutými prostředky s ohledem na podmínky a potřeby konkrétní školy.
- ■ ■ **Učitelům posílíme nadtarifní složky platu.**

3. Vysoké školy, výzkum a vývoj

Základní principy

- ■ ■ **Hlavní cíl navrhovaných řešení: otevřený, dynamický a spravedlivý systém terciárního vzdělávání.**
- ■ ■ **Otevřenost** oblasti terciárního vzdělávání umožní vyhovět stále rostoucí poptávce po vysokoškolském vzdělání.
- ■ ■ **Dynamičnost** znamená stav, kdy jsou uchazeči o studium, studenti i vysoké školy motivováni pružně a odpovědně reagovat na měnící se podmínky na trhu práce a na globální konkurenci, které jsou národní systémy terciárního vzdělávání ve stále větší míře vystaveny.
- ■ ■ **Spravedlivý systém** terciárního vzdělávání může být jen takový, v němž má každý rovnou šanci na dosažení vysokoškolského vzdělání, o které má zájem, pokud má pro studium zvoleného oboru předpoklady, a to bez ohledu na jeho sociální situaci.

Jak toho dosáhnout?

- ■ ■ **Dokončením reformy studijních programů.** Přejít na strukturované studium usnadní studentům rozhodování o délce i oboru studia, zvýší mobilitu a proto i konkurenci mezi školami. Přejít na strukturované studium rovněž usnadní provedení reformy financování vysokého školství.
- ■ ■ **Reformováním financování vysokého školství.** Navrhujeme na jedné straně zachovat takovou výši prostředků, investovaných z veřejných zdrojů do oblasti vysokého školství, která odpovídá průměru OECD, na straně druhé však umožníme zvýšení podílu soukromých prostředků.
- ■ ■ **Založením programů pro finanční podporu studentů.** Možnost finanční podpory odstraní základní sociální bariéry v přístupu k získání vysokoškolského vzdělání.

Co navrhujeme pro vysoké školy

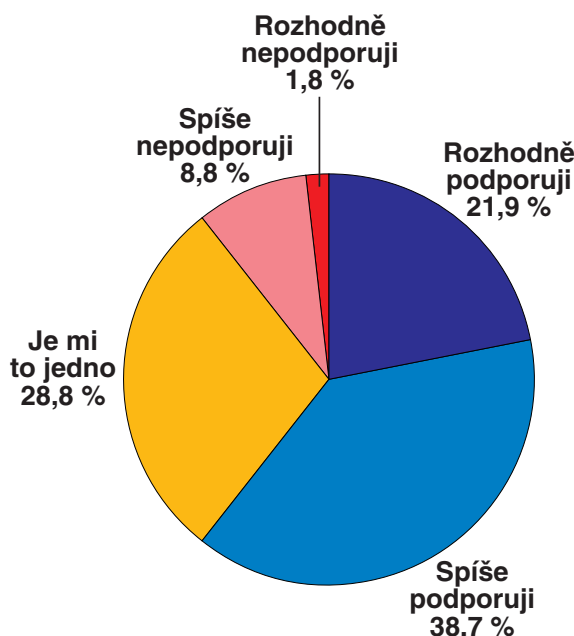
- ■ ■ **Zachování rozhodující role veřejných rozpočtů při výrazném zvýšení efektivity jejich využívání.** I při zavedení finanční spoluúčasti studentů musí reálné veřejné výdaje na vysoké školství růst tak, aby do roku 2008 dosáhly průměru aktuálního v zemích OECD.
- ■ ■ **Zapojení soukromých zdrojů do financování, a to zhruba ve výši odpovídající průměru zemí OECD, to však neznamená zavedení školného.** Navrhujeme finanční spoluúčast absolventů vysokých škol, nikoliv studentů. Absolvent vysoké školy by své škole splácel část nákladů na své vzdělání formou splátek poté, co by dosáhl aspoň na průměrný plat. Výše splátek bude závislá na jeho skutečném příjmu. Výše spoluúčasti bude (zpočátku v rámci stanovených limitů) určována samotnými vysokými školami. Vysoká škola by takto získané prostředky investovala do rozšíření počtu studijních míst a na zvýšení kvality výuky.
- ■ ■ **Posílení motivace vysokých škol získat více prostředků na vlastní rozvoj ještě před tím, než jim začnou nabíhat první splátky od absolventů.** Toho hodláme dosáhnout například tím, že umožníme, aby školám na základě projektu jejich růstu byl prostřednictvím určené domácí banky poskytnu úvěr od Evropské investiční banky.

Co navrhujeme pro vysokoškolské studenty

- ■ ■ **Výrazné rozšíření počtu míst na vysokých školách**, aniž to povede ke snížení kvality výuky. Změna financování, konkurence mezi školami a možnost strukturovaného studia bude školy motivovat k neomezování studijních míst z ekonomických důvodů.
- ■ ■ Rozšíření nabídek pro studium bakalářských programů na vyšších odborných školách ve spolupráci se zavedenými vysokými školami.
- ■ ■ **Zavedení účinných programů finanční pomoci současným i budoucím studentům vysokých škol.** Průměrné měsíční náklady spojené se studiem dnes činí zhruba 3 500 Kč. To je částka, která řadu potenciálních uchazečů může od studia odradit nebo již jako studenti studium z ekonomických důvodů nedokončí. Proto navrhujeme zavedení tří pilířů financování nákladů spojených se studiem na vysoké škole.
 - **Sociální stipendia**, určená pro podstatně širší skupinu příjemců než je tomu dnes, vyplácená nezávisle na přídavcích na děti a určená pro dvě skupiny studentů:
 - pro studenty, kteří žijí v rodinách s průměrným příjmem do 1,1 násobku životního minima, navrhujeme sociální stipendium ve výši životního minima pro nezaopatřené dítě ve věku 15-26 let po dobu 10 měsíců v roce;
 - pro studenty, kteří žijí v rodinách s průměrným příjmem od 1,1 do 1,8 násobku životního minima, navrhujeme sociální stipendium ve výši 0,6 násobku životního minima pro nezaopatřené dítě ve věku 15-26 let po dobu 10 měsíců v roce.
 - **Spoření na vzdělání.** V souvislosti s oprávněnými úvahami ekonomů o nutnosti zavést omezení čerpání prostředků ze státem podporovaného stavebního spoření jen na určité výdaje, navrhujeme zavést možnost využít prostředků ze stavebního spoření i na výdaje spojené se studiem. Současně předpokládáme, že podobně jako je v rámci stavebního spoření možné požádat o úvěr na investice spojené s bydlením, bylo by možné požádat o úvěr na pokrytí výše nákladů spojených se získáním vysokoškolského vzdělání. Takto koncipované a státem podpořené spoření, pokud by navíc bylo možné nevyčerpané prostředky na bydlení nebo vzdělání investovat do důchodového připojištění, by se změnilo ve spoření na budoucnost.
 - **Půjčky na krytí životních nákladů spojených se studiem.** Navrhujeme, aby systém půjček na pokrytí nákladů spojených se studiem byl určen pro ty, kteří pro financování nákladů spojených se studiem nebudou využívat stavebního spoření. Půjčky budou poskytovány státem, a to za úrokovou míru mírně převyšující diskontní sazbu. Splácení půjček bude stejné jako u odložené platby části nákladů na studium realizováno přes systém správy daní, a to ve výši závislé na dosaženém příjmu.
- ■ ■ **Studentské brigády**, které umožní studentům spolufinancovat náklady spojené se studiem. Tyto brigády v rozsahu do 100 hodin práce měsíčně budou **osvobozeny od platby zdravotního a sociálního pojištění**.
- ■ ■ **Fond poskytující stipendia pro vynikající české studenty na špičkových zahraničních univerzitách** na platbu školného a úhradu části životních nákladů. Podpoříme zřízení poboček renomovaných zahraničních univerzit v naší zemi.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006:
 „V České republice se v poslední době často mluví o reformách v různých oblastech. Řekněte, do jaké míry Vy osobně podporujete reformy, které by vedly ke změnám ve školství.“

Co navrhujeme pro rozvoj vědy a vývoje na vysokých školách

- ■ ■ **Odstranění bariér, které brání rozvoji vědy a vývoje.** Jsme připraveni odstranit bariéry, které stojí v cestě pružnějšímu financování výzkumu a vývoje. Současně vytvoříme vhodné legislativní, finanční a institucionální podmínky pro odstranění institucionálního oddělení vysokoškolské výuky od akademického základního výzkumu.
- ■ ■ **Vznik center pokročilých studií a výzkumu.** Podpoříme vznik center pokročilých studií a výzkumu, a to na základě dohod mezi vysokými školami a ústavy Akademie věd transformovanými na veřejné výzkumné instituce. Cílem je takové prostředí pro výzkum a vývoj obecně, speciálně pak pro výzkum a vývoj realizovaný na vysokých školách, aby se vysoké školy a jejich výzkumné instituce staly důležitou hnací silou inovací a technologického rozvoje. Dosažení podobného cíle podpoříme mimo jiné i takovými legislativními změnami, které umožní zvýšit podíl prostředků, plynoucích do výzkumu a vývoje ze soukromých zdrojů.
- ■ ■ **Financování vědy a vývoje.** Vyšší transparentnost a efektivitu financování výzkumu a vývoje zajistíme pomocí nástrojů kompatibilních se stavem ve vyspělých zemích. Především odstraníme stávající vícekolejnost financování výzkumu a vývoje a roztříštěnost prostředků věnovaných na výzkum a vývoj do resortních rozpočtů, která znemožňuje účinnou koncentraci i koordinaci jejich vynakládání.

Na podporu rozvoje vědy a vývoje využijeme tří základních a v principu rovnocenných zdrojů:

- ■ ■ **Institucionální financování,** zajišťující základní tvůrčí svobodu a hledání nových, zatím neprobádaných cest výzkumu.
- ■ ■ **Účelové financování,** důsledně opřené o transparentní soutěže o granty na projekty, financované pokud možno z jedné velké národní grantové agentury, která bude schopna s využitím zejména zahraničních recenzentů identifikovat projekty vysoké priority a kvality. Na tyto projekty pak soustředí poměrně velké prostředky. V tomto ohledu je ODS rozhodnuta podpořit návrh na změnu pravidel financování výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, se kterou přichází současná vláda.
- ■ ■ **Kapitálové financování,** založené na spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem na poli inovačního podnikání, a to na základě smluv, například umožňujících následnou finanční participaci na prodeji licencí.

PLUS pro zdravotnictví

I. Úvod

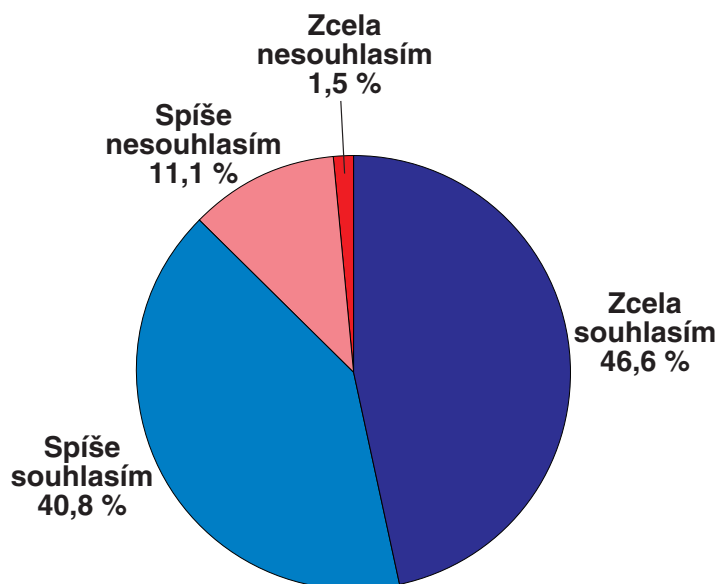
Zdravotnictví v České republice potřebuje zásadní změny. Dnešní systém se propadá do dluhů, je nepřátelský vůči občanům i zdravotníkům, nedokáže ocenit a podpořit kvalitu a navzdory proklamacím nevede k rovnosti v přístupu ke zdravotní péči. Přitom se zdravotnictví bude muset v blízké budoucnosti vyrovnat s přívalem nových drahých medicínských postupů, vzrůstajícími nároky občanů a stárnutím obyvatelstva, které je pro financování zdravotnictví ještě aktuálnější hrozbou než pro systém důchodového zabezpečení.

Tyto výzvy musí řešit zdravotní systémy všude v Evropě. Řešením ale není odpírání zdravotní péče těm nemocným, kteří ji nejvíce potřebují, snahy o rušení nemocnic ani byrokratická omezení, jichž jsme svědky v posledních měsících. Takové zásahy naopak stav systému zhoršují.

V této situaci přicházíme s návrhem, který řeší současné problémy, a zároveň je schopen se dále vyvíjet a reagovat na výzvy budoucí. Namísto nejistoty nabízíme jasný program směřující k rozvoji zdravotnictví jako důležitého oboru národního hospodářství, k posílení solidarity i osobní odpovědnosti, zlepšení dostupnosti a kvality zdravotní péče a k možnosti výběru pro občany. Jen takový program zajistí dlouhodobou udržitelnost systému a zachová tak všeobecnou dostupnost potřebných zdravotních služeb i pro příští generace.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006:
„Do jaké míry s tímto výrokem Vy osobně souhlasíte?“

**Situace ve zdravotnictví se zhoršuje,
napětí v této oblasti stále roste**

2. Hlavní priority ve zdravotnictví

Co navrhujeme pro kvalitní zdravotní péči všem

- ■ ■ **Zachováme dnešní solidární financování zdravotnictví** s přerozdělením prostředků směrem k nemocným a ekonomicky slabším skupinám obyvatelstva.
- ■ ■ **Zajistíme dostupnost potřebné zdravotní péče všem občanům.** Prosazujeme navýšení platby státu za ekonomicky neaktivní skupiny obyvatelstva (děti, důchodci, nezaměstnaní).

- ■ ■ **Veřejné prostředky se musí dostat k těm opravdu potřebným.** Podporujeme proto skutečnou solidaritu, která soustřeďuje zdroje veřejného zdravotního pojištění na potřebné a drahé služby. Život zachraňující léky a zákroky nesmí být finančně omezovány za účelem udržet placení banalit ze společných zdrojů.
- ■ ■ **Finanční spoluúčast pacientů se nebude povinně zvyšovat.** Spoluúčast na některých službách, včetně léků, je však potřebná, aby se zamezilo plýtvání. Nikdo se ale nesmí dostat do finančních potíží, protože potřebuje drahé léky. Proto pro všechny pacienty stanovíme horní hranici celkové výše doplatků na léčbu i léky (dnes dosahuje až 10 tisíc Kč).
- ■ ■ **Rozšíříme nabídku služeb především pro seniory a dlouhodobě nemocné,** například formou nabídky zajištění domácí lékařské péče. Pacienti se závažnými chronickými nemocemi nebudou na svoji léčbu doplácet.
- ■ ■ **Budeme klást důraz na prevenci.** Zajistíme moderní kombinované očkování bez poplatků pro všechny děti. Starat se o své zdraví a chodit na preventivní lékařské prohlídky se vyplatí.

Co navrhujeme pro pacienta

- ■ ■ **Pacient se stane ve zdravotnických zařízeních váženým klientem.** Kvalita péče a spokojenost pacientů musí být prvořadou snahou zdravotnických zařízení. Proto musí být odměňována za poskytnutí kvalitních a potřebných služeb, nikoliv za dodržení rozpočtu a odmítání péče.
- ■ ■ **Klíčem ke splnění potřeb a přání pacienta je konkurence zdravotnických zařízení.** Každé zdravotnické zařízení bude mít šanci soustředit se na potřebné služby, které dokáže poskytnout kvalitně a efektivně. O osudu nemocnic nebudou rozhodovat úředníci na ministerstvu zdravotnictví.
- ■ ■ Konkurence povede k **zavedení moderních a efektivních léčebných metod.** Dojde ke zvýšení hospodárnosti, která kromě jiného přinese prostředky na zaplacení kvalitních lékařů a ostatních zdravotníků.
- ■ ■ **Stát stanoví rozsah zdravotní péče dostupný každému občanovi.** Nad tento rámec budou zdravotní pojišťovny svým klientům nabízet různé druhy doplňkového pojištění. Konkurence pojišťoven se projeví i v kvalitě a ceně jejich služeb.

- ■ ■ **Pojišťovny budou fungovat jako agenti občana** a v jejich prospěch vybírat a doporučovat ta zdravotnická zařízení, která poskytují kvalitní a efektivní péči.
- ■ ■ **Stát pacientům zajistí dostupnost a přehlednost informací** o kvalitě zdravotní péče, a tím jim umožní skutečný výběr mezi službami jednotlivých pojišťoven a zdravotnických zařízení.
- ■ ■ **Součástí finančního vztahu státu a občana bude i nadále zdravotní odvod** ve výši 10 % z příjmů, který bude použit na zajištění zdravotní péče, a bude ho platit každý občan.

Co navrhujeme pro kontrolu občana nad jeho financemi

- ■ ■ Na rozdíl od dnešního systému, do kterého musí jenom platit, **budou mít občané kontrolu nad svými financemi** a možnost rozhodovat se, jakou zdravotní péči chtějí. Zavedení osobních účtů zajistí občanům přehled o spotřebované péči a její ceně.
- ■ ■ **Občan si bude moci vybrat rozsah zdravotního pojištění. Povinné pojištění bude pokrývat nákladnou a neodkladnou péči** a bude plně hrazené z veřejných peněz. V případě běžné a levné péče se bude moci každý rozhodnout, zda si za veřejný příspěvek zajistí **doplňkové pojištění** nebo zda bude tuto péči platit svému lékaři přímo ze svého osobního účtu.
- ■ ■ **Zdravotní pojišťovny budou nabízet různé druhy doplňkového pojištění.** Ten, kdo bude chtít péči nad úroveň nabízenou veřejným zdravotním pojištěním, bude mít možnost legálně si připlatit.
- ■ ■ **Stát bude podporovat spoření na osobních zdravotních účtech** a tím sníží závislost systému na stárnutí obyvatelstva.
- ■ ■ Zahraniční zkušenosti jasně ukazují, že osobní účty motivují občany k lepší péči o vlastní zdraví. Tato zodpovědnost bude podpořena i možností pojišťoven odměňovat zdravý životní styl a dodržování pravidel léčby pomocí bonusů včetně snížení pojistného.

Co navrhujeme pro transparentnost, konec korupce a plýtvání

- ■ ■ **Základem stabilního zdravotnictví je rovnoprávný a vyvážený vztah zdravotních pojišťoven, zdravotnických zařízení, občanů a státu.** Za naprosto nutné považujeme zpřehlednění a zjednodušení současných zdravotnických zákonů. Stát musí určit jednoznačná pravidla a dohlížet na jejich dodržování. Není ale žádný důvod, aby zasahoval do přímého řízení pojišťoven a poskytovatelů.
- ■ ■ Na rozdíl od dnešní situace stát jasně určí, na co mají občané v rámci veřejného zdravotního pojištění nárok. **Chceme zajistit dostupnost všech zákroků a operací v pevně daných a smluvených termínech,** stanovených v pojistných plánech.
- ■ ■ Na každém místě v České republice musí platit **garance co nejrychlejší dostupnosti zdravotnické záchranné služby.**
- ■ ■ **Zdravotní pojišťovny, jejich management, správní rady i zřizovatelé budou právně odpovědní za dostupnost péče** a za vyrovnanou finanční bilanci pojišťoven. Na vládní úrovni vznikne regulační úřad, pověřený podle jasných předem daných pravidel dohlížet na finanční zdraví pojišťoven a na dostupnost péče pro jejich pojištěnce.
- ■ ■ **Zdravotní pojišťovny budou poskytovat i nemocenské pojištění.** Budou tak mít motivaci k podpoře prevence a léčebných metod, které vedou k co nejrychlejšímu uzdravení. Zároveň mají v ruce i nástroje k zamezení zneužívání pracovní neschopnosti.
- ■ ■ **Nedotknutelnost soukromého vlastnictví bude zachována i ve zdravotnictví. Pro všechna zdravotnická zařízení budou platit rovné podmínky.** Získání smlouvy s pojišťovnou a výše úhrady za poskytnutou péči musí záležet jenom na jejich schopnostech poskytovat kvalitní a efektivní péči, nikoliv na jejich majiteli nebo právní formě.
- ■ ■ **Stát zajistí transparentnost a racionálnost lékové politiky** v souladu s požadavky Evropské unie. Úhrada léků bude určována podle jejich přínosu, účinnosti a bezpečnosti na základě předem daných kritérií.
- ■ ■ Při zachování ochrany duševního vlastnictví bude podporována hospodářská soutěž mezi výrobci a dodavateli léků. Lékární a distributoři budou odměňováni pomocí regresivní marže.
- ■ ■ Budou zavedena přísná kritéria pro výběr managementu ve fakultních nemocnicích. Část dnešních fakultních nemocnic bude převedena na univerzitní nemocnice, společně spravované státem a univerzitami.
- ■ ■ Pro nemocnice bude vytvořen speciální **restrukturalizační a revitalizační fond,** který bude napomáhat snížení jejich vnitřního zadlužení a rozvoji moderních a efektivních forem péče.

- ■ ■ Omezení role státu, jasná pravidla, přesné vymezení nároku občanů na zdravotní péči, výběr doplňkového pojištění a možnost legální a transparentní kombinace veřejných a soukromých peněz povedou k vymýcení korupce z českého zdravotnictví.

Co navrhujeme pro rozvoj zdravotnictví

- ■ ■ **Rozvoj zdravotnictví je zásadní programovou prioritou ODS. Nabízíme dlouhodobou vizi, rozvoj a prosperitu, ne současné omezování služeb.** Chceme otevřený, na pacienty zaměřený systém, který cestou využití vnitřních rezerv povede ke zlepšenému ohodnocení zdravotníků. Nechceme strnulost, stagnaci a korupční prostředí. Musí se vyplácet zlepšování služeb a jejich rozvoj.
- ■ ■ **Chceme změnit financování vzdělávání ve zdravotnictví a zvýšit investice do vědy a výzkumu v medicíně, aby česká věda posílila své postavení ve světě.**
- ■ ■ České zdravotnictví má potenciál na to, aby se stalo konkurenční výhodou České republiky a jedním z tahounů rozvoje hospodářství, včetně vytváření pracovních míst a nabídky služeb pro zahraničí. **Je ale třeba odstranit svazující byrokratická pravidla a svévolné zásahy státu. Zdravotnictví není možné řídit centrálním administrativním způsobem.** Musí být významně decentralizované, schopné rychle vstřebávat inovace a pružně reagovat na přání a potřeby svých zákazníků.
- ■ ■ Při uplatnění těchto pravidel dojde k přirozené a postupné transformaci nabídky zdravotních služeb směrem k moderním a efektivním metodám využívajícím zejména ambulantní a domácí péči. Lékaři a jiní zdravotníci budou mít možnost poskytovat své služby jako svobodné povolání.
- ■ ■ **Nemocniční péče se soustředí na těžké a komplikované případy.** Na výsledku léčby bude zainteresován i pacient, který bude mít na druhé straně možnost skutečného výběru. Zvýšení hospodárnosti a uvolnění kapacit v systému povede k omezení čekacích dob a k nárůstu kvality služeb.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006:
„V České republice se v poslední době často mluví o reformách v různých oblastech. Řekněte, do jaké míry Vy osobně podporujete reformy, které by vedly ke změně v systému financování zdravotnictví.“

PLUS pro českou kulturu

I. Úvod

Kulturu vnímáme jako součást našich životů a jsme si dobře vědomi toho, že každý z nás ji v různé míře potřebuje k formování svých názorů na rychle se měnící svět, k pochopení naší historie či k prohloubení vědomostí a uplatnění svého talentu. Jsme si dobře vědomi i toho, jakou roli sehrála kultura v historii naší země, jak pomáhala například v minulém století vyrovnávat se s neštěstími dvou světových válek a potom také s dlouhými desetiletími komunistické totality.

Víme, že důležitou součástí našich životů jsou všechny formy současné kultury. Vážíme si uměleckého odkazu předchozích generací a chceme mu věnovat mimořádnou péči. Svobodná média považujeme za podmínku demokratického fungování naší společnosti. Proto budeme usilovat o to, aby stát věnoval oblasti kultury větší pozornost a důsledně a odpovědně plnil své úkoly.

Podíl výdajů státního rozpočtu na kulturu dlouhodobě klesá a je výrazně nižší, než je obvyklé ve vyspělých evropských zemích. Je zároveň nižší než za vlád ODS. Toto chceme změnit.

Chceme maximální svobodný prostor pro nesčetné individuální kulturní aktivity a role státu proto musí být v této oblasti velmi omezená. Stát nemůže stanovovat, co kultura je či není, a nemůže určovat, jakou roli v našem životě má mít. To patří do výlučné sféry individuálního občanského rozhodování a stát do tohoto prostoru vstupovat nemá.

Existují ovšem oblasti, kde je pomoc státu žádoucí a potřebná. Máme tím na mysli zejména péči o památky, muzejní a galerijní sbírky, archivy, knihovny, o kvalitní umělecké školství, o podporu některých kulturních institucí (například Národní divadlo, Národní knihovna, Národní galerie, Národní muzeum, Česká filharmonie apod.). Z takto chápané role státu vyplývají priority ODS v oblasti kultury.

2. Rozpočet Ministerstva kultury ČR

K tomu, aby stát mohl uspět v péči o naše kulturní dědictví, rozvíjel je a předal dalším generacím, potřebuje odpovídající finanční rámec. **Chceme se vrátit k vyššímu podílu prostředků státního rozpočtu a postupně příjmy ministerstva kultury zvyšovat až do výše 1 % rozpočtu.**

3. Památková péče

Česká republika má úžasné množství movitých (835 000) i nemovitých (42 500) památek a díky tomuto bohatství patří mezi významná světová kulturní centra. Péče o toto dědictví patří mezi důležité úkoly státu. Je proto nutné mít funkční systém památkové péče, s jednoznačnými pravomocemi vlastníků, státu, krajů, měst a obcí.

Co navrhujeme

- ■ ■ Personálně stabilizujeme celý systém památkové péče.
- ■ ■ Pravidelně budeme podporovat specializované programy (Havarijní program, Program regenerace městských památkových rezervací a zón, Program záchrany architektonického dědictví, Program péče o vesnické památkové rezervace, zóny a krajinné památkové zóny, Program restaurování movitých kulturních památek).
- ■ ■ Dokončíme základní odbornou evidenci mobiliárních fondů státních hradů a zámků a dokumentace kostelních inventářů.
- ■ ■ Posílíme postavení vlastníků památek a vlastníků objektů v památkových zónách.
- ■ ■ Zvýšíme spolupráci s kraji, městy, obcemi, se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska.
- ■ ■ Posílíme Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ochrana před krádežemi).
- ■ ■ Využijeme fondy Evropské unie.
- ■ ■ Systematicky budeme podporovat památky zařazené na seznam Unesco.
- ■ ■ Zajistíme víceleté financování rozsáhlých rekonstrukcí kulturních památek.

Rozpočet ministerstva kultury 1998 – 2006 (klesající podíl výdajů na kulturu)

Rok	Celkové výdaje státního rozpočtu	Výdaje kap. 344/MK celkem	Výdaje kap. 344/MK bez CNS v tis. Kč	Výdaje kap. 344/MK bez CNS v % (sloupec 4/2*100)
1	2	3	4	5
1998	566 741 126	4 397 465	3 690 099	0,65
1999	596 909 065	5 244 079	4 571 271	0,77
2000	627 336 000	5 731 730	4 582 163	0,72
2001	693 920 279	4 760 291	3 812 370	0,55
2002	750 682 697	4 809 334	3 798 425	0,51
2003	795 362 391	6 233 477 ¹	6 102 633	0,64
2004	869 100 000	6 549 237	5 797 516	0,67
2005	908 400 000	5 757 145	4 562 109	0,50
2006	958 791 799	6 357 161	5 000 241	0,52

(Zdroj: Výroční zpráva MK za rok 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005; Sborník statí o kultuře v letech 1998-2003, květen, 2004; www.mkcr.cz, Státní rozpočet na rok 2006)

¹Sborník statí o kultuře v letech 1998-2003, květen 2004 uvádí výdaje kap. 334 – MK ve výši 6 159 905 tis. Kč, bez CNS 5 029 061 tis. Kč, podíl MK na celkových výdajích 0,63%

Výroční zpráva MK za rok 2004 – viz uvedené údaje v tabulce

4. Muzea a galerie, veřejné knihovny

Většina muzeí a galerií byla převedena do majetku krajů. Ministerstvo kultury je zřizovatelem sedmnácti muzeí a galerií. Povodně z roku 2002 velmi poškodily řadu objektů a sbírek. Pro nedostatek peněz čeká řada památek na rekonstrukci dodnes.

V ČR poskytuje služby občanům více než 6 tisíc veřejných knihoven s různými zřizovateli (stát, kraje, obce, školy, nemocnice, vědecké ústavy, občanská sdružení, ...). V posledních letech se zvyšuje počet občanů využívajících služeb veřejných knihoven. Knihovny se také staly velmi potřebným místem pro veřejné internetové stanice.

Co navrhujeme

- ■ ■ Umožníme vlastníkům (krajům, obcím) kvalitní péči o sbírkové fondy a jejich rozšiřování. Jde o zákon o rozpočtovém určení daní, který poskytnete nutné finanční prostředky.
- ■ ■ Provedeme rekonstrukci historických budov Národního muzea a Národní knihovny.
- ■ ■ Zvýšíme počet knihoven s veřejnou internetovou stanicí.
- ■ ■ Zlepšíme platové podmínky odborných pracovníků galerií, muzeí, knihoven.

5. Živé umění

ODS považuje všechny projevy současného umění za důležité pro občany k jejich orientaci ve stále se měnícím světě. Víme dobře, že je to právě umění, které ve svých nesčetných podobách upevňuje naše vazby k dílům minulosti a umožňuje nám lépe chápat současnost. Chceme, aby česká literatura, divadlo, film, výtvarné umění či hudba i nadále obohacovaly život v naší zemi. Proto přijmeme lepší zákon o rozpočtovém určení daní. Umožníme tak obcím, městům a krajům, aby na podporu různých programů pro současnou kulturu měly více peněz. Dalším zdrojem je rozpočet ministerstva kultury, který chceme pozvolna zvyšovat. Za vhodné finanční posílení jednotlivých kulturních aktivit zvažujeme možnost daňových asigací. Tato forma konkrétní podpory živého umění existuje na Slovensku a osvědčuje se.

6. Církev a náboženské společnosti

Všechny církve a náboženské společnosti mají v naší zemi stejné právní postavení. Celková částka na financování církví dosahuje v posledních letech zhruba 1 miliardu korun ročně. Změna modelu financování církví je diskutována od roku 1989, k zásadnímu rozhodnutí ve smyslu úplné odluky státu a církví neexistovala dostatečná podpora jak mezi politickou reprezentací, tak mezi církvemi samotnými.

Jsme přesvědčeni, že víra a příslušnost k jednotlivým náboženstvím jsou individuálním rozhodnutím, do kterého se stát nesmí vměšovat. Naším cílem bude nalézt takové budoucí uspořádání vztahu státu a církví, které zachová dosavadní svobodu vyznání každému občanovi a neohrozí současné postavení církví v naší zemi.

7. Média

Svobodné mediální prostředí považujeme za základní předpoklad pro fungování demokratické společnosti. V posledních měsících jsme svědky pokusů o omezování této svobody. Vyhrožování změnou tiskového zákona je snahou prosazovat své zájmy na úkor zákonem stanovené povinné objektivitě a nestrannosti. Takovou politiku ODS odmítá.

Co navrhujeme

- ■ ■ Pokud jde o elektronická média, považuje ODS za účelné zachování duálního systému, tedy médií soukromých i veřejnoprávních.
- ■ ■ Dosavadní způsob navrhování členů kontrolních rad (Rada České televize, Rada Českého rozhlasu, Rada ČTK, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání) není transparentní. Vzhledem k tomu, že tyto rady jsou správním orgánem státu, musí být garantována odborná úroveň všech členů rad.

PLUS pro bezpečnost a moderní stát

I. Bezpečnost

I. Úvod

Mezi naše priority patří svoboda člověka, život v bezpečí a s nimi i jistota, že tato svoboda, životy, zdraví, práva i majetek všech lidí jsou chráněny. Ctíme a posilujeme hodnoty demokratického právního řádu. Za porušení pravidel, které tyto hodnoty chrání, musí přijít rychlý a spravedlivý trest. Slušné a poctivé lidi musí stát chránit.

Základním pilířem společnosti je svobodný občan, který není ve své svobodě nadbytečně omezován státem. Zároveň ale platí, že stát ve své omezené působnosti musí být silný, musí stanovit jednoduchá, jasná a srozumitelná pravidla lidského chování, zajistit ochranu těchto pravidel a jejich porušování trestat. Síla státu nespočívá v množství regulací, příkazů, zákazů a kompetencí, ale v jejich důsledném plnění. Síla státu je tím větší, čím větší je důvěra svobodných občanů v něj. Chceme stát, kterému slušní lidé budou důvěřovat a ne se ho bát. Chceme přátelský stát, který bude lidem sloužit a ne vládnout.

Veřejnost považuje stav kriminality a korupce v naší zemi za jeden z nejzávažnějších problémů současnosti. Podle Transparency International je Česká republika třetí nejzkorumpovanější zemí EU a za posledních devět let se propadla z 25. až na 50. místo na světě. Korupce je takřka všudypřítomná, o čemž svědčí desítky korupčních kauz především vládních představitelů. Proti korupci nelze bojovat jen slovy. V posledních letech se rozšiřuje korupční prostor růstem regulací, posilováním moci byrokracie, klientelismem a neprůhledností rozhodování o státních zakázkách.

Současně poklesla důvěra našich občanů v policii. Dramaticky klesá počet objasněných trestných činů. Prudce narůstají počty trestných činů spáchaných policisty. Lidé považují dopravní policii a Policii ČR za nejzkorumpovanější instituce. Počet policejních odposlechů každým rokem dramaticky vzrůstá, za posledních pět let téměř třicetkrát. Tento stav musíme změnit.

2. Boj proti korupci

Korupce představuje společenské zlo prvního řádu. Chceme a budeme proti ní bojovat. Boj s korupcí stavíme na třech pilířích tzv. „**protikorupčního balíčku**“: **prevenci, průhlednosti a postihu**. Snížíme korupci tím, že omezíme prostor pro korupci, snížíme moc a vliv státní správy a prosadíme důsledné zákony. Zrušíme regulace vytvářející prostor protekcionismu, klientelismu a korupčnímu jednání. Čím méně o nás bude někdo rozhodovat, tím menší bude potřeba někoho korumpovat.

Co navrhujeme pro důkladnější prevenci

- ■ ■ **Zásadně zjednodušíme legislativu a zrušíme ty regulace a omezení** v právních předpisech, které vedou k protekcionismu a korupčnímu jednání. Prosadíme takové zákony, které nebudou umožňovat dvojí výklad.
- ■ ■ **Snížíme prostředky přerozdělované státem**, čímž omezíme prostor pro korupční jednání.
- ■ ■ **Omezíme počet zvláštních procesních pravidel** a zavedeme srozumitelný univerzální procesní řád, který bude používán ve všech typech zařízení.
- ■ ■ **Zavedeme institut „protikorupčního“ agenta**, který bude pod dohledem soudu odhalovat, zjišťovat a usvědčovat pachatele korupce. Agent však nebude navádět k trestné činnosti.
- ■ ■ **Provedeme protikorupční audity** na všech úrovních státní správy při účasti renomovaných nezávislých organizací a firem.

Co navrhujeme pro vyšší průhlednost

- ■ ■ **Podporujeme důsledný zákon o střetu zájmů**. Podařilo se nám již tuto normu zpřísnit a zefektivnit, zavádí kontrolu majetku a příjmů veřejných funkcionářů.
- ■ ■ **Zprůhledníme nakládání s veřejnými prostředky**. Prosadíme nový zákon o veřejných zakázkách tak, aby veškeré informace o zadání a výběru zakázky byly veřejně dostupné. Navrheme motivační zákon o státní službě.
- ■ ■ **Při obsazování významných postů ve státní správě bude rozhodovat odborná a morální způsobilost**, a podmínky pro přijetí uchazeče budou veřejně dostupné.

Co navrhujeme pro přísnější postih

- ■ ■ **Zřídíme specializovaný Zvláštní soudní tribunál**, který bude rozhodovat o korupci veřejných a ústavních činitelů. Na státním zastupitelství vznikne speciální složka pověřená bojem proti korupci.
- ■ ■ **Přítvrdíme tresty za prokázanou korupci** změnou trestního zákona a sankcemi v zákonu o střetu zájmů.
- ■ ■ Zavedeme princip, že právní úkony učiněné v rozporu s transparentními a platnými pravidly budou od samého počátku neplatné.
- ■ ■ Zavedeme takový princip odpovědnosti veřejných funkcionářů při správě majetku státu nebo samosprávného celku, jako platí pro členy orgánů obchodních společností. **Ten, kdo způsobí škodu, bude za ni ručit celým svým majetkem.**

3. Policie ČR

Naším cílem je profesionální a důvěryhodná policie, která je otevřená veřejnosti a slouží jí. Chceme, aby uniforma byla ve společnosti opět vážena a aby ti, kdo ji nosí, byli hrdí na svou profesi. Policii vrátíme respekt, a to respekt přirozený, založený na důvěře lidí v její schopnost chránit jejich zdraví a majetky. Policie musí být vstřícná k obětem trestných činů, a zároveň důsledná a nekompromisní k jejich pachatelům.

Co navrhujeme pro zvýšení důvěry v policii

- ■ ■ **Chceme na rozdíl od současného stavu posílit počty policistů v ulicích**, čímž výrazně omezíme možnosti páchaní trestných činů. I drobná krádež musí být vyšetřena a potrestána.

- ■ ■ **Zbavíme policii nadbytečné administrativy** a úkonů, které nesouvisí s ochranou osob a majetku (doručování zápisů, převážení opilců na záchytky apod.).
- ■ ■ **Zastavíme odchody zkušených a kvalitních policistů.** Policistům slibujeme moderní služební zákon, který bude výrazně motivovat, a to i finančně, k profesionalitě a zvyšování kvalifikace.
- ■ ■ **Na druhou stranu provedeme očistu policie** a budeme přísně postihovat porušování vnitřních předpisů a trestnou činnost policistů. Objektivní šetření trestné činnosti policistů zajistí na policii a ministerstvu vnitra nezávislá instituce – generální inspekce policie.
- ■ ■ Z Policejního prezidia a krajských správ učiníme moderní a efektivní organizace s jednoduchou, přehlednou, srozumitelnou a funkční organizační strukturou provázanou s novým územně správním členěním státu. **Posílíme pravomoci krajských policejních ředitelů** a stanovíme jasnou osobní odpovědnost vedoucích funkcionářů.
- ■ ■ Vztah Policie ČR a obecních policií vybudujeme na spolupráci, partnerství, vzájemné dělbě rolí a doplňování působnosti. Zabráníme tak neefektivnímu zdvojování působností a vzájemné konkurenci.

4. Bezpečnost občanů

Mezi naše priority patří, aby se lidé cítili ve své zemi bezpeční, aby neměli obavy o život, zdraví a majetek svůj a svých blízkých. Vyhlásíme nekompromisní válku násilníkům, nebezpečným zločincům, zlodějům a kapsářům.

Co navrhujeme pro zvýšení bezpečnosti občanů

- ■ ■ **Zavedeme tvrdší postihy pachatelů násilné trestné činnosti. Za úkladnou vraždu budeme požadovat doživotí.**
- ■ ■ **Rozšíříme možnosti pro ukládání výjimečných trestů** a budeme přísněji trestat pachatele více vražd, znásilnění a loupeží. Zajistíme důslednou ochranu zařízení, v nichž jsou umístěni nebezpeční psychopati.
- ■ ■ **Proti zlodějům aut, vykradačům bytů a jiným pachatelům majetkové kriminality nasadíme více policistů a techniky, omezíme prodej kradených věcí.**
- ■ ■ **Zavedeme majetková přiznání u osob odsouzených za majetkové a hospodářské trestné činy.** Tomu, kdo neprokáže legální původ svého majetku, soud uloží trest propadnutí majetku.
- ■ ■ Do prevence kriminality více zapojíme soukromé společnosti (např. pojišťovny), nestátní neziskové organizace i samotné občany. Budeme podporovat preventivní programy obcí a neziskových organizací zaměřené na snižování kriminality a smysluplné využití volného času.
- ■ ■ Budeme prosazovat racionální protidrogovou politiku orientovanou na prevenci (snižování poptávky po drogách), represii (snižování nabídky drog), léčbu závislostí a akutních důsledků zneužívání drog a na snižování škod působených v souvislosti se zneužíváním návykových látek.
- ■ ■ Povedeme účinný boj proti terorismu, založený na vzájemné spolupráci policie a zpravodajských složek, nikoli na omezování základních práv a svobod občanů.
- ■ ■ **Poskytneme více práv poškozeným a obětem trestných činů.** Soudy budou automaticky rozhodovat o náhradě škody poškozenému. Za nesplnění povinnosti nahradit škodu bude pachateli hrozit další sankce. Poskytneme finanční i psychologickou pomoc obětem trestných činů.
- ■ ■ **Budeme nekompromisně potírat všechny projevy extremismu, pravicového i levicového.**
- ■ ■ **Zrychlíme a zpřísníme azylové zákonodárství.** Znemožníme imigrantům zneužívat podmínky pobytu k páčání trestné činnosti a k nelegálnímu zaměstnávání. Budeme důsledně kontrolovat a přísně trestat ty zaměstnavatele, kteří nelegálně zaměstnávají cizince.
- ■ ■ **Proti pirátům silnic budeme konat pravidelné, nikoli jednorázové kontroly,** jejichž účelem bude zajištění bezpečnosti provozu, nikoli jen útok na peněženky řidičů. Budeme důsledně kontrolovat dodržování pravidel kamionové dopravy.
- ■ ■ Zvýšíme bezpečnost občanů na úseku požární ochrany, mimořádných a živelných událostí. Hasičské záchranné sbory i sbory dobrovolných hasičů vybavíme novou, kvalitní technikou pro rychlejší a účinnější záchranu životů a majetku lidí.
- ■ ■ Zajistíme bezchybné fungování a koordinaci základních složek Integrovaného záchranného systému a zavedeme moderní operační řízení. Integrovaný záchranný systém přizpůsobíme novým bezpečnostním rizikům. Zajistíme kvalitní informovanost obyvatelstva pro případ mimořádných událostí.

II. Veřejná správa

I. Úvod

Reforma veřejné správy spočívala pouze v přesunu některých agend z centrální úrovně na samosprávné celky bez hlubší analýzy takového přesunu. Ten navíc nebyl doprovázen adekvátním přesunem peněz na výkon nově přidělených kompetencí krajů. V souvislosti s reformou veřejné správy nedošlo ke slibovanému snížení počtu státních úředníků a zbytečných státních úřadů, ale naopak k jejich nárůstu.

Do problémů se dostávají i obce. Stát jim nehradí celou cenu služby, kterou si u nich objednáva. Stát obcím rozdává stále nové a nové úkoly, aniž by je s nimi důsledně projednal a zajistil jim zdroje. Byly přijaty zákony o úřednících, které konzervují současný stav tím, že není možné získat a dobře ohodnotit kvalitní úředníky, a zároveň není možné se rozloučit s těmi nekvalitními. To vše chceme změnit a nabízíme moderní, přátelský stát.

2. Moderní stát

Už žádné čekání ve frontách na úřadech. Už žádné nekonečné obíhání úřadů. Už žádné úřední hodiny. Posílíme vliv občanů na veřejné záležitosti a přiblížíme výkon státní správy občanům. Veřejná správa je zkosnatělá a příliš nákladná. Provedeme její modernizaci a vytvoříme efektivní a k lidem přívětivou veřejnou správu.

Co navrhujeme pro zvýšení komfortu ve vztahu občan - stát

- ■ ■ **Umožníme vyřídit důležité věci na jediném místě, bez čekání a kdykoli.** Vytvoříme univerzální podatelny (projekt CZECH POINT), kde lze na jednom místě získat veškerá dostupná data z centrálních registrů spravovaných státem (katastr nemovitostí, obchodní rejstřík, rejstřík trestů apod.), úředně ověřit dokumenty nebo podpisy na listinách, provést jejich převod do elektronické podoby (nebo obráceně), získat informace o postupu v probíhajících správních řízeních vztahujících se k občanům, a tím provádět i kontrolu tohoto řízení.

- ■ ■ **Zrovnoprávníme listinné formy dokumentů s elektronickými.** Zjednodušíme, zlevníme a zrychlíme úřadování. Budeme prosazovat přijímání jen takových právních předpisů, jejichž agendu bude možné vést od přijetí zákona i elektronicky.
- ■ ■ **Umožníme jakékoli podání občanů pro zahájení řízení** ve všech věcech, ve kterých správní orgány rozhodují o věci.
- ■ ■ **Přijmeme takové změny služebního zákona, které umožní lépe ohodnotit kvalitní a výkonné úředníky.** Posílíme mimotarifní složky platu, které budou motivovat k profesionální práci a slušnosti k lidem. Zavedeme institut manažera veřejné správy odpovědného za výkonnost svěřeného úřadu a podle toho i odměňovaného.
- ■ ■ **Provedeme revizi veškerých kompetencí,** které jsou na všech úřadech vykonávány v rámci přenesené působnosti, tedy státní správy. Ty, které jsou vykonávány opakovaně nebo nadbytečně, zrušíme.
- ■ ■ **Územním samosprávným celkům garantujeme finanční zajištění výkonu přenesené působnosti.**
- ■ ■ **Prosadíme přijetí tzv. „e-Government Act“,** tedy zákona, který umožní s úřady a mezi úřady komunikovat elektronicky.
- ■ ■ **Zajistíme kvalitnější, dostupnější a levnější nabídku veřejných služeb občanům tím, že umožníme tyto služby poskytovat i soukromým subjektům** (tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru) tak, jak to již dnes funguje např. u notářů či exekutorů. Kvalita a dostupnost těchto služeb bude smluvně zajištěna a pravidelně vyhodnocována.
- ■ ■ **Omezíme a v některých věcech i zrušíme místní příslušnost úřadů** (např. při vyřizování občanských a jiných průkazů, stavebního povolení apod.). Lidé se tak budou moci obrátit na ten úřad, který bude schopen vyřídit jejich záležitosti profesionálněji, kvalitněji, levněji.
- ■ ■ **Přijmeme tzv. „Tošovského“ (antibyrokratický) zákon,** který stanoví transparentní a závazná pravidla pro přípravu a přijímání právních předpisů, jimiž jsou zaváděny nové regulace a omezení. Každý zákon, ale i pozměňovací návrh k zákonu, bude muset být projednán ve veřejném připomínkovém řízení. Vláda bude muset pravidelně každé dva roky předkládat analýzu stavu legislativy v jednotlivých agendách a navrhopvat odstranění nadměrné byrokratické zátěže s tím, že některé zákony, vyhlášky a nařízení by mohly být bez náhrady zrušeny.
- ■ ■ **Zrušíme nebo sloučíme některé státní úřady a instituce.** Jejich agendu převedeme na již existující úřady a instituce nebo je zprivatizujeme. Nadbytečné agendy zrušíme.

PLUS pro právo a spravedlnost

I. Justice

I. Úvod

Vymahatelnost práva u nás není v uspokojivém stavu a ztrpčuje mnohým občanům život. Průměrná délka soudního řízení v České republice je minimálně dvojnásobně delší než ve vyspělých státech Evropské unie. V těchto zemích trvá soudní řízení v průměru půl roku. Více než 70 tisíc soudních případů není vyřešeno do tří let od zahájení soudního řízení. Lidé a firmy se stále častěji a většinou úspěšně obracejí na mezinárodní soudy. Mnohem více rozhodnutí, proti kterým je podán opravný prostředek, je v porovnání s EU rušeno a vraceno soudům prvního stupně k novému projednání. Projevuje se výrazná regionální nerovnováha ve výkonnosti soudů, v některých regionech zůstávají soudy dlouhodobě personálně podhodnoceny.

ODS se po celé volební období systematicky věnovala problematice práva a justice. Navrhli jsme řadu změn, které v konečném důsledku povedou ke zkrácení délky soudního řízení.

Příklady konkrétních návrhů ODS

- ■ ■ **Reforma řízení před obchodními rejstříky.** Navrhli jsme legislativní úpravu, která by v konečném důsledku mohla přispět k tomu, že zápis do obchodního rejstříku bude proveden do několika dnů. K celkovému úspěchu reformy je třeba ještě připravit jednoduché formuláře pro jednotlivé zápisy do obchodního rejstříku. Vláda je bohužel nebyla schopna připravit. Tento nedostatek napravíme.
- ■ ■ **Nová úprava konkurzního práva.** Pomalé a neefektivní konkurzy v ČR patří k jedněm z největších problémů české ekonomiky. Poslanecká sněmovna přijala novou, moderní úpravu konkurzního práva, která v sobě obsahuje návrhy právních expertů ODS.
- ■ ■ **Novela občanského soudního řádu,** která odstraňuje takzvaný soudní „ping-pong“. Připravili jsme a prosadili novelu, která zamezuje přílišným průtahům v občanském soudním řízení z důvodu neustálého přeposílání jednotlivých soudních případů mezi soudními instancemi. Náš návrh nutí odvolací soudy, aby s konečnou platností rozhodly soudní při.
- ■ ■ **Novela trestního řádu,** která zrychlí vyřizování drobné trestné činnosti. Velkým problémem české trestní justice je její zahlcenost drobnou trestnou činností. Soudcům pak nezbyvá dostatek času pro řešení závažných případů trestné činnosti. Náš návrh proto umožňuje řešit problematiku drobné trestné činnosti dohodami o druhu a výši trestu, odpadne zdlouhavé a finančně velmi nákladné hlavní líčení. Objektivnost dohody bude garantovat soudce, který s dohodou bude muset vyslovit souhlas.
- ■ ■ **Novela živnostenského zákona,** jež povede ke snížení byrokratické zátěže při vzniku a zániku živnostenského oprávnění. Návrh počítá s tím, že žadatel nebude muset obcházet jednotlivé úřady – vše vyřídí na živnostenském úřadě – a při podání žádosti bude předkládat méně dokumentů.

2. Reforma justice

Jsme připraveni v případě převzetí vládní odpovědnosti provést v resortu spravedlnosti řadu reformních kroků, které v konečném důsledku povedou ke zkrácení délky soudního řízení a ke zkvalitnění rozhodovací činnosti soudů. Není možné, aby se soudní kauzy táhly celé roky a Česká republika musela za příliš dlouhá řízení platit mnohamilionové pokuty.

Co navrhujeme za změny týkající se postavení soudce

- ■ ■ **Prosadíme institut „soudce juniora“** – začínající soudce získá definitivu až po určité době působení v justici (3 roky). Během této doby bude moci být umístěn k soudům, kde dochází k nepřiměřeným průtahům v soudních řízeních v důsledku velkého množství soudních nedodělků. Soudce junior, vedle toho, že přispěje k odstranění soudních nedodělků, zabrání též tomu, aby soudcovskou definitivu získaly osoby, které sice splňují odborné předpoklady, ale pro praktický výkon soudního rozhodování se nehodí.

- ■ ■ **Posílíme kárnou odpovědnost soudců** – soudci by měli být kárně odpovědní za zjevně nezákonná soudní rozhodnutí – takzvaný soudní exces – a o jejich kárné odpovědnosti by měly rozhodovat senáty, ve kterých budou zastoupeni i nesoudci.
- ■ ■ **Posílíme odpovědnost soudce za výsledky jeho práce.** Zavedeme pořádkové lhůty pro rozhodnutí soudců.
- ■ ■ **Prosadíme kariérní řád soudce**, který objektivizuje podmínky kariérního postupu soudců k vyšším instancím. Soudce bude vědět, za jakých podmínek může očekávat kariérní postup. Součástí kariérního řádu bude i tzv. povinně – nepovinně vzdělávání soudců – vzdělávání soudců bude v zásadě založeno na dobrovolnosti, pokud se však soudci budou vzdělávat, bude to mít pozitivní vliv na jejich kariérní postup.
- ■ ■ **Zpřísníme výběrová řízení pro přijímání nových soudců.** Při výběru nových soudců budeme preferovat výběrová řízení na obsazení uvolněných míst tak, aby se do justice mohli dostat i odborníci z jiných právnických profesí. Budeme tak podporovat vyšší prostupnost mezi jednotlivými právníckými profesemi.

Co navrhujeme pro zjednodušení a zefektivnění procesních předpisů

- ■ ■ **Rychlejší řízení před soudy.** Naším cílem je prosadit taková opatření, která povedou k tomu, že soudní rozhodnutí do půl roku bude v České republice běžným standardem jako ve vyspělých evropských zemích.
- ■ ■ **Soudní jednání by se mělo stát pro účastníky srozumitelnějším**, nemělo by být formalizovaným sledem jednotlivých vyjádření stran a soudce, nýbrž soudcem řízeným rozhovorem, v němž soud na úvod sděluje stranám svůj pracovní názor na jejich spor a na alternativy výsledku sporu za předpokladu, že se prokáže to či ono.
- ■ ■ **Odstraníme problémy s doručováním soudních obsílek** – uvažujeme o zavedení tzv. povinné adresy, která by zneumožnila účastníkům řízení vyhnout se doručení soudních písemností. Vyhýbání se soudům a tím zapříčinění prodlužování soudního řízení budeme tvrdě postihovat.
- ■ ■ **Zefektivníme předvádění povinných osob** – jedná se o zajištění účasti osob, které se dobrovolně nedostaví k soudnímu řízení. Dle názoru některých zkušených praktiků by se v případě ideální stoprocentní úspěšnosti při předvádění osob mohla délka soudního řízení zkrátit zhruba o jednu třetinu stávající doby.
- ■ ■ **Prosazujeme rychlejší trest pro pachatele trestných činů.** V trestním procesu prosadíme změny, které dále povedou k rychlejšímu řešení drobné trestné činnosti, soudci tak budou mít dostatek času na řešení závažné trestné činnosti.
- ■ ■ **Pokračování v přestupku bude trestným činem.** Ten, kdo bude opakovaně páchat stejné či podobné přestupky, bude posuzován jako pachatel trestné činnosti. Toto pravidlo uplatníme při regulaci prostituce.
- ■ ■ **Dokončíme reformu řízení před obchodními rejstříky**, ideálním stavem by byl zápis do pěti pracovních dnů.
- ■ ■ **Dalšími úpravami dále omezíme možnosti soudního „ping – pongu“** – situace, kdy odvolací soudy, místo aby s konečnou platností soudní při rozhodly, vrací celý případ soudu prvního stupně k novému projednání.
- ■ ■ **Budeme pokračovat v elektronizaci justice** – dokončíme zavedení elektronického platebního rozkazu.
- ■ ■ **Zefektivníme exekuce** – přehodnotíme to, které úkony při exekučním řízení má dělat soudce a které může vykonávat vyšší soudní úředník. Cílem je méně složité procesní úkony svěřit do působnosti vyššího soudního úředníka, neboť tím se celé řízení stává méně nákladným.

Co navrhujeme pro reformu vnitřní organizace práce soudů

- ■ ■ **Chceme osvobodit soudce od administrativní činnosti** a umožnit mu, aby se plně věnoval činnosti rozhodovací. Pokud v budoucnu budou přijímáni noví zaměstnanci do justice, ODS bude prosazovat, aby se jednalo o administrativní pracovníky – zapisovatelky a vyšší soudní úředníky, nikoliv o soudce, kterých je u nás v zásadě dostatek.
- ■ ■ **Naším dlouhodobým cílem je vytvořit tzv. soudní „minitymy“** – tj. každý soudce by měl svoji zapisovatelku a dva soudci by měli k dispozici jednoho vyššího soudního úředníka, soudce by tak byl obklopen vlastním administrativním aparátem. Po zřízení soudních „minitymů“ bude možné mít na soudce vyšší pracovní nároky.

Co navrhujeme pro zlepšení řízení justice

- ■ ■ Jsme připraveni vést diskusi o soudcovské samosprávě, zastáváme však názor, že tzv. justiční samospráva nepovede k odstranění problémů české justice. Je to model vhodný pro stabilizované justiční systémy. Pokud však bude justiční samospráva zřízena, pak by mohla mít v působnosti výběr a přípravu nových soudců, vzdělávání soudců, kariérní řád a případně též kárnou odpovědnost.

- ■ ■ **Za efektivnější model řízení justice považujeme model odpovědných soudních funkcionářů – předsedů jednotlivých soudů** – tak, jak je tomu například v Německu. Při výběru předsedů a místopředsedů soudů budeme posilovat princip výběrového řízení, při němž budou zohledněny objektivní kvality jednotlivých kandidátů. Důraz by měl být ve zvýšené míře kladen na manažerské schopnosti.

3. Vězeňství

Jsme připraveni věnovat zvýšenou pozornost českému vězeňství. Současná vláda snižuje investice v této oblasti (v roce 2006 o více než 300 milionů korun) a v důsledku toho snižuje bezpečnost českých věznic, neboť se zvyšuje pravděpodobnost útěku nebezpečných vězňů. **Výsledkem námi navrhovaných změn bude zvýšení bezpečnosti českých věznic.**

Co navrhujeme

- ■ ■ **Chceme prosadit opatření, která povedou k vyšší zaměstnanosti vězňů.** Dnes pracuje cca 45 % odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody, naším cílem je dosáhnout minimálně 60 %.
- ■ ■ **Prosadíme novelu, která omezí možnosti vězňů odmítnout práci pro soukromého podnikatele.** V rámci modernizace věznic budeme podporovat snahy, aby ve vězeňských areálech vznikaly výrobní dílny. Ukazuje se totiž, že práce vězňů v areálech věznic je méně nákladná.
- ■ ■ **Prosadíme právní úpravu, která umožní zřízení tzv. detenčních ústavů pro nebezpečné osoby,** které spáchaly trestný čin v nepřítomnosti. Tito nebezpeční pacienti nebudou moci utíkat z léčebných ústavů a ohrožovat bezpečnost našich občanů.
- ■ ■ **Prosazujeme větší kapacitu věznic zapojením soukromého sektoru do jejich výstavby.** Využijeme moderní bezpečnostní systém k zabránění vězňům v útěku.

II. Právo

I. Úvod

Náš současný právní řád je nekvalitní a vnitřně rozporný. Jen za posledních pět let bylo přijato více než 3000 nových právních předpisů bez hlubší analýzy, zda nové zákony potřebujeme a jaké dopady budou mít do veřejných rozpočtů. Mnoho z těchto zákonů se musí z důvodu nízké kvality vzápětí novelizovat (některé zákony až 80krát).

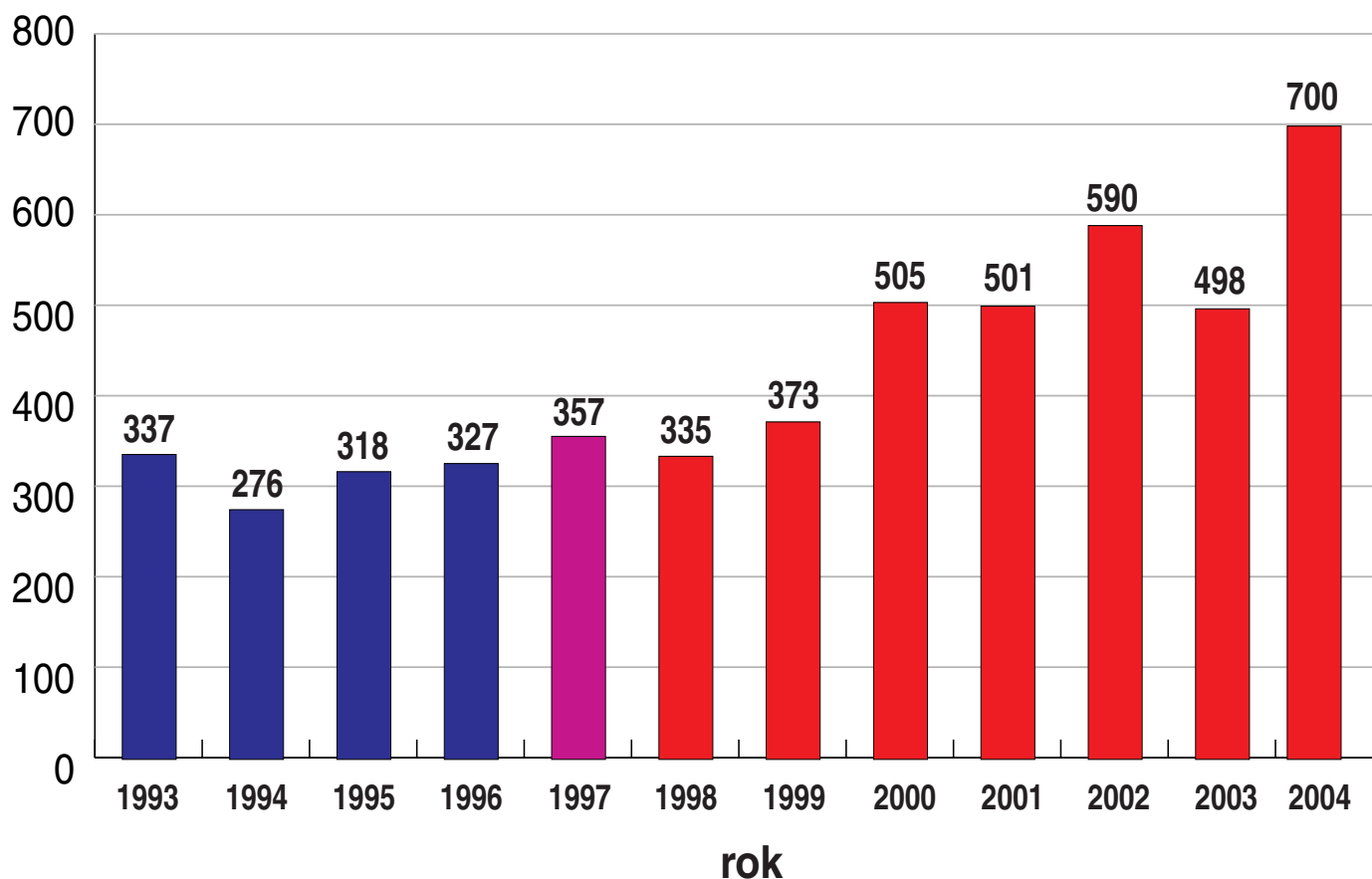
Proto chceme po volbách změnit legislativní proces tak, aby bylo výsledkem kvalitní a přehledné právo. Kvalita zákonů je důležitější než jejich počet. Ukončíme současnou „legislativní smršť“, v jejímž důsledku vládne v našem právním řádu chaos a zmatek, v němž se nevyznají ani právníci. Základní teze těchto změn jsou obsaženy v „Legislativním manifestu“.

„Legislativní manifest“ – Dvanáctero pro kvalitní a funkční právní řád

Obecné principy

- 1. Stabilita právního řádu, nikoli „legislativní optimismus“.** Budeme vždy velmi pečlivě zvažovat, jestli přijmout nový zákon. Budeme hledat pokud možno dlouhodobá řešení, která nebudou vyvolávat potřebu rychlých změn. Méně je více – zákonem nelze řešit všechny společenské problémy.
- 2. Vztah k ostatním zákonům.** Vybrané oblasti práva zpřehledníme přijetím nových kodifikací, které zruší množství dosavadních předpisů. Provedeme zpětnou revizi právního řádu, aby se ukázalo, zda jsou všechny předpisy skutečně potřeba, nepotřebné právní předpisy zrušíme.
- 3. Kvalita právních předpisů.** Budeme pečovat o srozumitelnost a přiměřený styl právních předpisů. Zákony by neměly zacházet do neúměrných podrobností.
- 4. Předpisy musí být pro lidi, nikoli pro úřad.** Právo musí sloužit praktickým potřebám občanů, což platí zejména o normách, které se týkají podnikání. Budeme dbát o potřeby a názory praxe a nebudeme přijímat „předpisy pro předpisy“.

Počet přijatých právních předpisů v letech 1993–2004, vydaných ve Sbírce zákonů ČR

Příprava právních předpisů uvnitř státní správy

- 5. Za každým předpisem musí být jasný projekt.** Každý předpis musí vycházet z promyšleného projektu, ke kterému musí existovat možnost občanů vyjádřit se v rámci veřejné diskuze. Energie státní správy se musí soustředit na podstatné věci, a nikoliv na legislativní formality, jak tomu je mnohdy dnes.
- 6. Každý předpis musí být podložen analýzou přínosů a nákladů (cost-benefit analýza).** Předpisy přinášející nové náklady lze přijímat jen při jejich skutečné nezbytnosti.
- 7. Každý dělá, čemu rozumí.** Ustavíme jednotku specializovanou na tvorbu legislativy (posílení legislativní rady vlády či ministerstva spravedlnosti), která bude garantovat právní kvalitu zákonů, předkládaných vládou. Ministr pověřený řízením legislativy by měl mít silnou politickou pozici, aby byl schopen čelit resortním tlakům.

Legislativní proces v Parlamentu

- 8. Omezíme možnost potichu prohlasovat pozměňovací návrhy.** Pokusy „protlačit“ v Parlamentu bez povšimnutí veřejnosti pozměňovací návrhy načené jednotlivými poslanci omezíme změnou jednacího řádu.
- 9. Speciální pravidla pro kodexy.** Budeme po vzoru některých jiných evropských zemí usilovat o zvláštní pravidla pro projednávání zásadních zákonů, jakými je například Občanský zákoník.

Evropské právo

- 10. V Bruselu podpoříme jen takové evropské předpisy, které jsou skutečně potřeba.** V EU budeme usilovat o to, aby nové evropské předpisy byly přijímány jen tehdy, pokud budou velmi přesvědčivě odůvodněny věcnými, a nikoliv jen politickými argumenty. Budeme se snažit legislativní procesy v EU maximálně zprůhlednit a zpřístupnit české veřejnosti.
- 11. Musíme být loajálním členem EU, ale vždy maximálně dbát národních zájmů.** Je nutné přejímat evropské požadavky tak, aby byly co nejméně zatěžující pro občany i ekonomiku a aby se skrytě nezvýhodňovaly různé neprůhledné zájmové skupiny.
- 12. Rozumný způsob přejímání směrnic.** Obsah přejímaných evropských směrnic musí být vhodně a systémově začleňován do českého právního řádu. Přejímání směrnic budeme z časového hlediska organizovat tak, aby se české zákony novelizovaly co nejméně. Současná praxe, kdy každá směrnice je přejímána do právního řádu samostatnou novelou českého zákona, je nepřijatelná.

PLUS pro moderní armádu

I. Úvod

Česká republika čelí novým výzvám a novým rizikům. Při jejich řešení a eliminaci bude dávat přednost politickým prostředkům a mírovému řešení. Zahraničně-bezpečnostní politika a obranná politika musí být založeny na aktivitě, angažovanosti a plnění spojeneckých závazků.

Zásadou obranné politiky je princip přiměřenosti, věrohodného odstrašení a akceptace přijatelných rizik. Žádná země, a tedy ani Česká republika nemá dost obranných zdrojů, aby dokázala eliminovat všechny potenciální hrozby. I když je hrozba globálního konfliktu v současnosti nízká, patří mezi vojenské hrozby i rozšiřování zbraní hromadného ničení a raketových technologií, dále mezinárodní organizovaný zločin, terorismus, nekontrolovaná migrace, náboženský, etnický či politický extremismus.

Naším cílem je reagovat a připravit se na tato rizika. Zároveň chceme ukončit chaos při reformě armády a eliminovat neprůhledné prokorupční prostředí při přidělování vojenských zakázek.

2. Moderní vojsko pro 21. století

Jaké navrhujeme hlavní zásady

- ■ ■ Armáda potřebuje dlouhodobě stabilní finanční rámec. Není možné každý rok plánované výdaje snižovat. Navrhovaná vnitřní struktura výdajů je 20–25 % na kapitálové výdaje, 40–45 % na personální výdaje a 35 % na ostatní neinvestiční výdaje. V těchto parametrech **by armáda měla 28 tisíc vojáků a 4 tisíce občanských zaměstnanců.**

- ■ ■ **Při budování armády jednoznačně musí dostat přednost kvalita před kvantitou.** Nedostatečná kvalita nesmí být nahrazována vyšší kvantitou. Rozvíjet chceme pouze to, co dokážeme dělat kvalitně. Kde nedosáhneme na kvalitu, utlučíme a zrušíme. **Cílem má být velmi malá, ale hi-tech armáda.** Z činností a schopností budou rozvíjeny pouze ty, ve kterých jsme schopni dosáhnout špičkové či nadprůměrné úrovně.
- ■ ■ **Vědomá orientace na specializaci vojska a rezignace na vytváření vševojskové armády.** Zruší se, nebo na naprosté minimum eliminují některé druhy vojska. Specializace na některé činnosti a eliminace jiných musí být výsledkem vědomého rozhodnutí, ne výsledkem improvizace nebo spontánního vývoje.
- ■ ■ **Rezignace na vytváření vyšších taktických uskupení včetně stupně divize.** Jako tzv. force provider poskytuje AČR do aliančních uskupení maximálně jednotky do stupně brigáda, většinou však stupně prapor či rota. **Armáda musí do struktur NATO poskytovat především bojové jednotky, ne pouze podpůrné a zabezpečovací jednotky.**
- ■ ■ **Jádro bojových jednotek pozemních sil se plně orientuje na lehké síly.** Těžké síly jsou eliminovány, jsou v dostatečném množství a v pro nás nedosažitelné kvalitě dostupné u spojenců. Pozemní síly jsou tak tvořeny lehkými mechanizovanými (kolové obrněné transportéry), výsadkovými, průzkumnými a speciálními jednotkami. Nutností je vysoká schopnost strategické, operační a taktické mobility, vysoká flexibilita sil, modularita vojska a důraz na expediční schopnosti.
- ■ ■ **Vzdušné síly jsou určeny pro základní úkoly protivzdušné obrany, podpory pozemních sil a letecké dopravy.** Vrtulníky jsou integrovány do pozemních sil.
- ■ ■ **Zásadním způsobem je rozvíjena komplexní schopnost v obraně a ochraně proti ZHN.** Neomezuje se pouze na dosavadní základní činnosti v této oblasti (indikace ZHN, varování, vyvedení vojsk či obyvatelstva, dekontaminace), ale je dále doplněna schopností odstraňovat následky v oblasti medicínské, základního zajištění nezbytné infrastruktury, záchranných prací. Proto je příslušný vojenský svazek doplněn i jednotkami a kapacitami v oblasti zdravotnické, ženíjní, záchranné, vojenské policie. Tato komplexně doplněná brigáda NBC může být poskytnuta spojencům pro ochranu proti ZHN a komplexní odstraňování následků u velkého uskupení spojeneckých vojsk nebo i větší obytné aglomerace. Jednotky musí být mobilní, přepravitelné a vysoce připravené. Brigáda je současně schopna poskytnout i menší jednotky pro ochranu menších spojeneckých uskupení.
- ■ ■ **Základní orientace jádra armády mimo vzdušné síly musí být na standardy a schopnosti NATO Response Forces.** Ty se svým vybavením, výcvikem a připraveností musí stát modelem. Jednotky AČR musí být schopny vést operace hlavně mimo naše území a také v operacích proti terorismu a proliferační ZHN. Rozdíl ve vojenských schopnostech ozbrojených sil USA a Velké Británie na jedné straně a ostatních armád je tak velký, že má cenu se orientovat hlavně (a možná pouze) na USA a Velkou Británii. Naše armáda by měla mít schopnost poskytovat brigády, prapory a roty pro sbory, divize a brigády pod americkým a britským velením.
- ■ ■ **Primární z hlediska obranného plánování a plánování sil musí být pro nás NATO.** Do cílů v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky se zapojovat, pouze pokud se kryjí s cíli výstavby sil v rámci NATO. **Vyhnut se jakékoliv aktivitě jdoucí nad rámec našich závazků vůči cílům výstavby sil NATO.** Dvěma základními pilíři cílů výstavby sil musí být orientace na NATO Response Forces a vybudování robustní kapacity v oblasti ochrany proti ZHN a odstraňování následků jejich použití jak proti vojenským uskupením, tak proti civilním cílům.
- ■ ■ **Vytvoření sboru aktivních záloh.** Přijetí tzv. konceptu totálních sil. Zapojení rezervních komponentů do struktury armády, především v oblasti bojové podpory a podpory bojových služeb.

3. Úkoly a schopnosti armády

Poslání našich ozbrojených sil

- ■ ■ Ve spolupráci se spojenci zajistit věrohodné odstrašení případného protivníka.
- ■ ■ V případě selhání odstrašení bránit životní zájmy České republiky, tedy její existenci, suverenitu, územní celistvost, principy demokracie, základní funkce státu a zajištění základních podmínek pro život občanů.
- ■ ■ Věrohodně plnit spojenecké svazky v rámci NATO, především kolektivní obranu aliančního teritoria.
- ■ ■ V souladu s českými národními zájmy a mezinárodními závazky se účastnit mezinárodních mírových, humanitárních a záchranných operací.
- ■ ■ Poskytnout podporu orgánům veřejné správy, případně mezinárodním institucím při řešení dalších nevojenských hrozeb či krizovém managementu.
- ■ ■ Mít schopnost podílet se na operacích proti terorismu a rozšiřování zbraní hromadného ničení.

Pro rozsáhlý regionální konflikt, podle článku 5 Washingtonské smlouvy, musí být válečně rozvinutá Armáda ČR schopna začlenění do operačního seskupení NATO podle kategorií přidělení. Síly budou rozvinovány podle kategorií připravenosti. Síly pod národním velením budou zajišťovat obranu a ochranu teritoria mimo oblast operace NATO, podporovat jednotky AČR vyčleněné pro operační seskupení NATO a zabezpečovat podporu hostujících vojsk na území ČR.

Pro menší regionální konflikt, podle článku 5, musí mít připraveny 2 prapory lehkých sil. Souběžně musí mít připravenou jednotku praporečnického typu pro operace mimo článek 5 mírového, humanitárního či záchranného typu. V případě hrozby nebo použití ZHN musí mít připravenou brigádu NBC ochrany.

Jednotky expedičních sil budou podpořeny národním podpůrným prvkem a nezbytnými jednotkami zabezpečení. Jednotky nesyřlané mimo území ČR zabezpečují obranu a ochranu teritoria, podporu expedičních jednotek a podporu hostujících vojsk. Na území ČR působí i záchranné skupiny, jejichž činnost bude probíhat v souladu s Dodatkovým protokolem k Ženevským úmluvám.

Pro operace mimo článek 5 Washingtonské smlouvy budou připraveny 2 kontingenty v celkovém počtu do 1000 osob včetně logistické podpory a zabezpečení pro 2 mírové, speciální, humanitární či záchranné operace. Typ, velikost a složení obou kontingentů bude na míru šit dané operaci. Oba kontingenty musí mít zajištěnou dlouhodobou rotaci zabezpečující naši účast po dobu až tří let v jedné operaci.

4. Struktura armády a resortu ministerstva obrany

Jaké změny ve struktuře navrhujeme

- ■ ■ **V návaznosti na naše předchozí postoje navrhujeme vytvoření integrovaného ministerstva obrany s generálním štábem.** Ministerstvo obrany jako ústřední orgán státní správy bude tvořeno Ústředním úřadem MO a generálním štábem. Ústřední úřad tvoří civilní složku ministerstva a generální štáb tvoří vojenskou složku.
- ■ ■ **Součástí ministerstva je i vojenské zpravodajství.** Ofenzivní rozvědka, tedy vojenská zpravodajská služba, není součástí generálního štábu, ale vojenského zpravodajství přímo podřízeného ministrovi. Skupina speciálních sil není již součástí vojenské zpravodajské služby, ale součástí pozemních sil. Ústřední úřad MO se člení na sekce obranné politiky, vyzbrojování, finanční, prezidiální a inspekci. Generální štáb má sekce J-1 personalistika, J-2 zpravodajství, J-3 operace, J-4 logistika, J-5 doktrína a výcvik, J-6 velení, řízení, spojení, J-7 vojenská zdravotnická služba, J-8 vojenská policie.
- ■ ■ **Jednotkám AČR velí dvě vyšší velitelství, Velitelství operačních sil a Velitelství teritoriálních sil.**
- ■ ■ Velitelství operačních sil má ve své podřízenosti drtivou většinu sil vysoké a nižší pohotovosti pozemních a vzdušných sil. Velitelství teritoriálních sil má ve své podřízenosti dlouhodobě budované síly, výcvikové jednotky a jednotky a zařízení logistické podpory, vojenskou administrativu a vojenskou zdravotní službu.
- ■ ■ **Situace výstavby velmi malé armády vyžaduje aktivní přístup při budování aktivních záloh s konceptem totálních sil.** Výcvik stačí, aby byl prováděn na úrovni jednotlivce a posádky či družstva, případně čtyři. Jednotka aktivních záloh by pak měla mít v případě nasazení 90 dní na výcvik a scelení.
- ■ ■ **Příslušníci sboru aktivních záloh pracují ve svých civilních profesích, jsou pravidelně povoláváni k vojenským cvičením. Po dobu cvičení je na ně pohlíženo jako na vojáky z povolání a jsou podle toho i zabezpečeni. Vedle toho jsou i finančně motivováni pro službu ve sboru.** V případě potřeby jsou povoláváni k aktivní vojenské službě u nás i v zahraničí. Po dobu výkonu vojenské služby jsou placeni a zabezpečeni oni i jejich rodiny stejným způsobem jako vojáci z povolání.
- ■ ■ **Aktivní zálohy se dělí na povinné a dobrovolné. Povinné zálohy jsou tvořeny bývalými profesionálními vojáky, součástí jejichž kontraktu je i povinnost služby v aktivních zálohách po dobu 5 let u poddůstojníků a rotmistrů a 7 let u praporčíků a důstojníků. Závěr aktivní vojenské služby je věnován přeškolovacímu či zdokonalovacímu výcviku odpovídajícímu zařazení na konkrétní tabulku ve sboru.**
- ■ ■ **Dobrovolné zálohy jsou tvořeny civilisty, kteří se dobrovolně přihlásí do sboru a prodělají nezbytný základní výcvik a postupně i výcvik odborný.**
- ■ ■ Každoročně jsou příslušníci sboru povoláváni ke cvičením zahrnujícím vševojskový výcvik, odborný výcvik a dvoutýdenní polní cvičení.
- ■ ■ Pro personální, administrativní a finanční zabezpečení sboru je zřízen Hlavní úřad Sboru aktivních záloh, který je součástí Velitelství teritoriálních sil a jejich operačního štábu. Jednotlivé jednotky aktivních záloh jsou podřízeny konkrétním taktickým a operačním velitelstvím.

- ■ ■ **V souvislosti s restrukturalizací armády by měl být omezen rozsah či počet vojenských výcvikových prostorů. Armáda by se měla spolehnout na stávající instalace a nebudovat nové. Definitivně by měla opustit představu velkých základen.**

5. Lidé v ozbrojených silách

Rozhodujícím prvkem pro získávání nových lidí pro vojsko se stane celková pověst ozbrojených sil a rekruční politika. Rekrutace, výcvik a udržení kvalitních lidí budou klíčové. Porostou zvláště požadavky na vedoucí a řídicí pracovníky, především na jejich široké spektrum znalostí, odbornost a pružnost.

Moderní bojová technika bude klást zvýšené nároky na obsluhy, které budou muset ovládat i údržbu a opravy, jako je výměna bloků či diagnostika. K dispozici bude obrovské množství okamžitých informací, které velitelé budou muset být schopni zpracovávat, vyhodnocovat, samostatně se rozhodovat a konat.

Armáda nemůže klíčové lidi pro rozhodující funkce získávat zvenčí jako firmy v civilním sektoru, ale musí si je získat na počátku kariéry, vycvičit je, zvýšit jim kvalifikaci a pak je udržet. **Proto si musí zachovat schopnost soutěžit na trhu práce.**

Je nebezpečí, že pro armádu zůstanou jenom méně kvalifikovaní a kvalitní lidé. Proto se musí zvýšit motivace a přitažlivost i pro kvalitní personál, a to především v období ekonomické konjunktury. **Vojenská kariéra musí zabezpečit určité jistoty, především zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce prostřednictvím rozvoje kvalifikace, vzdělání a dalších pracovních schopností.**

Co navrhujeme v oblasti personální strategie

Hlavní zásady

- ■ ■ Struktura funkcí, hodností a odborností má být v souladu s velikostí a charakterem armády a také se změnou charakteru práce v armádě i v civilním sektoru.
- ■ ■ Struktura platů má odrážet množství a kvalitu skutečně vykonávané práce a dosaženou úroveň pracovníka.
- ■ ■ Struktura kariéry má mít schopnost reagovat na změnu potřeb armády i vojáka a pomoci mu s hledáním civilního zaměstnání.
- ■ ■ Zlepšit řízení kariéry tak, aby se efektivněji využily zdroje a udržela se motivace vojáka odborně a kariéerně růst.
- ■ ■ Snažit se sladit požadavek na mobilitu vojáka s přirozenou potřebou strávit dost času s rodinou.
- ■ ■ Ženatí a vdaní a ti, kdo žijí s družkou či s druhem, by měli mít stejná práva.
- ■ ■ Armáda musí být náročný, ale dobrý a férový zaměstnavatel.

Naše priority

- ■ ■ **I v armádě se prosadí progresivní horizontální způsob řízení, který se prosazuje v civilním sektoru.** Uvnitř struktury se nebude komunikovat pouze vertikálně, tedy velitel – podřízený, ale stále častěji horizontálně, kde budou komunikovat spolupracovníci bez ohledu na hodnost. Armáda se má také výrazně zmenšit, tím se zmenší i počet stupňů na vertikální struktuře. Velký počet hodností má také negativní vliv a odrazuje potencionální rekruty, protože před ně stojí dlouholeté překonávání mnoha mnohdy pouze formálních mezistupňů k dosažení nějakého postavení.
- ■ ■ Zásadním principem musí být požadavek vzájemné prostupnosti hodnostních sborů, pouze s požadavkem na akreditované a neakreditované vzdělání a vojenské schopnosti. Struktura vojenských odborností musí být přehodnocena směrem k jejich nižšímu počtu a prosazení vícenásobných odborností a specializací, včetně příslušných kvalifikačních a vzdělávacích cest.
- ■ ■ **Součástí rekruční strategie by měl být i jednoznačný příslib armády každému vojákově, že bude mít možnost zvýšit si kvalifikaci uznávanou a využitelnou v civilním životě. V tzv. druhé fázi kariéry by měl platit princip získání o stupeň vyššího akreditovaného vzdělání nejméně před odchodem do zálohy.** Důstojníci na středním a vyšším stupni řízení by měli mít možnost získat akreditované manažerské vzdělání (MBA).

- ■ ■ Zajímavost práce a uspokojení, výcvik a růst kvalifikace zvyšující cenu zaměstnance na trhu práce je dnes důležitější než perspektiva zaměstnání na celý život. Přesto se celá řada adeptů může rozhodnout pro delší setrvání ve službě. Rozhodnutí pro dlouhý závazek by však ze strany vojáka i armády mělo následovat až po několika letech zkušeností.
- ■ ■ **Služební poměr by byl založen na třífázovém systému kariér.** Všichni zájemci o službu, včetně důstojníků, by prošli vstupním závazkem, v jehož průběhu se mohou obě strany rozhodnout o dalším pokračování služebního poměru.
 1. **První fáze:** Délka vstupního závazku je 3–10 let v závislosti na poskytnutém akreditovaném a neakreditovaném vzdělání. Zpravidla je 3–5 let při neposkytnutí akreditovaného vzdělání a 8–10 let při jeho poskytnutí. V průběhu druhé poloviny první fáze by se obě strany rozhodly, zda mají zájem o pokračování služby.
 2. **Druhá fáze:** Na jejím konci by měl mít voják asi 40 let, aby byl ještě schopen najít uplatnění v civilním životě. Součet první a druhé fáze by neměl překročit 15–20 let. **Principem druhé fáze je poskytnutí nejméně o stupeň vyššího akreditovaného vzdělání, než s jakým osoba vstupovala do vojenské služby.** Těm vojákům, kteří budou identifikováni Personální radou jako perspektivní pro vysoké funkce, bude možné nabídnout přechod do třetí fáze již po pěti letech fáze druhé.
 3. **Třetí fáze:** Vybraní důstojníci a praporčíci budou sloužit až do důchodu v 55 letech.
 - **Na konci fáze 1 a 2 by nevybraní vojáci opouštěli službu.** Přesto by měla zůstat možnost prodloužit službu v těchto fázích o 3 roky v případě oboustranného zájmu. Při odchodu ze služby by byly vypláceny výsluhové náležitosti v podobě výsluhového příspěvku (stanoveného procentem z platu) nebo odbytného (stanoveného násobkem platu jako alternativa k výsluhovému příspěvku) a odchodného (násobek platu). **Současný systém výsluhového příspěvku by byl modifikován. Motivuje totiž především vyšší důstojníky a praporčíky a nikoliv poddůstojníky a rotmistry.** Není také dobře slučitelný s třífázovým modelem kariér.
- ■ ■ V průběhu služby bude dále plně vyplácen příspěvek na bydlení diferencovaný podle posádky a konkrétní cenové mapy. Armáda dále bydlení nebude zajišťovat.
- ■ ■ **Při přemístění vojáka by se mělo přihlížet k potřebám jeho rodiny. I v rámci rotace na funkcích a v posádkách je možné ji provádět v určitém geografickém okruhu, kdy není vyžadováno stěhování vojákovy rodiny.** Přemístění by se mělo realizovat přednostně v době letních školních prázdnin.
- ■ ■ Štáb posádky by měl poskytovat náležitou rodinnou podporu, pomáhat zajistit školy pro děti, zprostředkovat informace o možném zaměstnání pro manželku, pomoci s nalezením vhodného bydlení a stěhováním.
- ■ ■ **Platový systém by měl být dostatečně pružný, pouze slabě vázaný na hodnotu, výkonnost musí naopak hrát klíčovou roli.**
- ■ ■ Služba musí být doplněna kvalitní zdravotní péčí, dostatkem času a zdrojů pro služební tělovýchovu, sport a rekreaci. Pro vojáky musí být vytvořena možnost dobrovolného zvyšování všeobecné vojenské kvalifikace cestou dobrovolných kurzů přežití, sebeobran, tělesné přípravy, paravýcviků, ženijních a dalších speciálních disciplín podle vlastního zájmu a možností armády.
- ■ ■ **Zvláštní pozornost je nutné věnovat vojenské službě žen. Ženy je třeba motivovat, armáda se jim musí plně otevřít. Zásadním principem musí být pravidlo: Žádná privilegia, žádná diskriminace.**
- ■ ■ Musí být odstraněny umělé bariéry i předsudky. Cílem by mělo být až 20 % zastoupení žen v plně profesionální armádě.

PLUS pro českou zahraniční politiku

I. Úvod

Možnost samostatně formulovat zahraniční politiku je jedním ze základních znaků suverenity státu. Česká republika je středně velkým evropským státem s malou otevřenou ekonomikou, závislou především na zapojení do celosvětové obchodní výměny. Především pro menší státy viditelná, aktivní a zřetelně formulovaná zahraniční politika jednou z cest, jak se lépe prosadit v současném systému mezinárodních vztahů. Menší státy sice zpravidla nemají dostatek síly ke spuštění komplexních procesů, které postupně mění systém mezinárodních vztahů, avšak mohou být schopny včas změny systému předvídat, pohotově na ně reagovat, posléze je využívat ve svůj prospěch a těžit z jejich průběhu.

Abychom mohli minimalizovat rizika mezinárodních změn a maximalizovat z nich plynoucí příležitosti, musíme mít vždy dostatek volnosti pro možné reakce na nové situace. Zahraniční politika proto nemůže být nikdy definitivní a konečná. Musí být naopak permanentně otevřená změnám a vývoji, musí se řídit aktuální situací a potřebami České republiky.

Východiska zahraniční politiky a české zájmy

- ■ ■ Česká zahraniční politika musí být důsledně realistická, praktická a strážlivá.
- ■ ■ Základním měřítkem úspěšnosti české zahraniční politiky musí být její účelnost, a ne abstraktně pojímaná „správnost“.
- ■ ■ Zahraničněpolitické ambice ČR musí respektovat naše geografické, geopolitické a demografické postavení, musí být přiměřené naší velikosti a významu, našemu ekonomickému potenciálu.
- ■ ■ V případě potřeby však musí česká zahraniční politika projevit dostatek odvahy, ofenzivního jednání a tvořivosti místo tradičního opatrnického vyčkávání.

2. Bilaterální a multilaterální vztahy

Kvalitní **bilaterální vztahy** jsou pro náš stát a jeho váhu na mezinárodní úrovni nenahraditelné. Proto budeme dbát na to, aby se naše bilaterální vztahy rozvíjely a vytvářely mj. dobrý základ pro naše působení na multilaterální úrovni. Hodláme výrazně prohlubovat bilaterální vztahy především s těmi evropskými zeměmi, s nimiž můžeme najít společné zájmy – především v názozech na proces evropské integrace či v důrazu na atlantickou vazbu.

Velká část zahraničněpolitických interakcí se odehrává uvnitř mezinárodních a nadnárodních politických, ekonomických a bezpečnostních organizací. Ty však nejsou samy o sobě cílem nějaké politiky, ale pouze prostředkem k jejímu provádění. Chceme proto mezi těmito organizacemi diferencovat podle stupně jejich užitečnosti a praktičnosti.

Evropská unie – základní principy

- ■ ■ **Vstup České republiky do Evropské unie byl pro nás strategickým cílem** z důvodů ekonomických i politických a odpovídal také mínění drtivé většiny našich voličů. Vstupem do EU se nám otevřel velký politický a hospodářského prostoru.
- ■ ■ **Největší vymožeností EU a základem evropské integrace pro nás stále zůstává jednotný evropský trh a implementace té části evropského práva, která přispěla ke zlepšení právního prostředí v ČR.**
- ■ ■ **Členstvím v EU se ČR stává aktivním spoluvůrcem evropské integrace** a tuto příležitost musíme využít.
- ■ ■ Česká republika patří ke středně velkým zemím EU, mezi novými členy k ekonomicky nejvyspělejším. Pozice ČR v dnešní Evropě je navíc relativně výhodná. Rozšíření EU posouvá těžiště EU směrem na východ, a tedy naším směrem. Zároveň si ČR stále udržuje některé komparativní výhody (kvalifikovaná pracovní síla, průmyslová tradice, kulturní a národnostní homogenita atd.). Do budoucna to znamená, že **hlavním operačním prostorem pro naši ekonomickou diplomacii nadále je a bude Evropa a jednotný evropský trh.**
- ■ ■ **Odmítnutí tzv. Evropské ústavy není pro evropskou integraci katastrofou.** Naopak umožní lépe se vyrovnat se současnou vlnou rozšíření EU a otevře prostor pro jednání o takové podobě EU, která by lépe odpovídala výzvam 21. století.
- ■ ■ **Společná evropská zahraniční politika** musí být i nadále založena na principu dobrovolnosti a jednomyslnosti. Státy EU by měly koordinovat postoje vůči jejímu nejbližšímu okolí a sousedům EU (severní Afrika, Blízký a Střední východ, Turecko, východní Evropa), a napomáhat tak rozvoji stability a prosperity v těchto oblastech, který přispívá i ke stabilitě a bezpečnosti EU.
- ■ ■ **Podporujeme rozšíření Evropské unie.** EU musí zůstat otevřenou strukturou, která bude schopna nabídnout různé formy partnerství včetně plného členství těm ze svých sousedů, kteří o to projeví zájem a splní pro takové partnerství či členství nezbytné podmínky.

Co budeme v EU prosazovat

- ■ ■ **Chceme zachovat daňovou a fiskální politiku, včetně zdravotních, sociálních a penzijních systémů, ve výlučné pravomoci národních orgánů.** Podporujeme vzájemnou konkurenci těchto systémů uvnitř EU a z toho vyplývající nezbytnou dynamiku pro ekonomický růst.
- ■ ■ **Budeme usilovat o co nejrychlejší odstranění diskriminačních podmínek,** zavedených vůči novým členským zemím během jednání o jejich přístupu do EU. Jde například o oblasti volného pohybu osob, služeb, podpor zemědělcům v nových členských zemích a dalších oblastech.

- ■ ■ **Podporujeme rozsahem i věcně omezenou evropskou legislativu**, která bude mít pozitivní dopad na fungování jednotného vnitřního trhu, přispěje k liberalizaci ekonomického prostředí uvnitř i vně EU a nebude zátěží pro občany ČR.
- ■ ■ **Budeme podporovat změnu strukturální politiky EU** a efektivní přerozdělování finančních prostředků tak, aby byly smysluplně využity. S tím je spojena snaha o zásadní reformy společné zemědělské politiky EU, která je diskriminační vůči našim zemědělcům, poškozují spotřebitele a deformuje jednotný trh EU.
- ■ ■ **Podporujeme efektivní a smysluplné využívání finančních prostředků z fondů EU**, zejména na rozvojové projekty krajů, měst a obcí, na dobudování dopravní infrastruktury státu a na ochranu životního prostředí.

Transatlantická vazba a NATO – základní principy

- ■ ■ **Z hlediska zajištění bezpečnosti ČR považujeme euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný a v kontextu šířících se bezpečnostních hrozeb a rizik (mezinárodní terorismus, zbraně hromadného ničení) považujeme posilování transatlantického jádra demokratické civilizace za nezbytné.**
- ■ ■ Proces rozšiřování i vnitřní transformace NATO nevnímáme jako ofenzivní krok vůči ostatním státům či nadnárodním organizacím, ale naopak jako výraz vědomí nedělitelné bezpečnosti mezinárodního systému.
- ■ ■ **Podporujeme výraznější převzetí odpovědnosti evropských členů NATO za společnou transatlantickou bezpečnost.** Žádný evropský projekt v obranné a bezpečnostní oblasti však nesmí vést k oslabení NATO, být jeho alternativou či dokonce protiváhou.
- ■ ■ Americká angažovanost v Evropě v rámci NATO je pro nás zárukou obrany obecných zájmů euroatlantické civilizace a dlouhodobě nezbytnou podmínkou evropské bezpečnosti a stability.

4. Ekonomická diplomacie

V době „ekonomizace“ systému mezinárodních vztahů roste význam ekonomické diplomacie nad klasicky (mocensky) poji-manou zahraniční politikou. Stát se musí přizpůsobovat měnícím se podmínkám na trhu s cílem zajistit si prosperitu. Ekonomická diplomacie je nástrojem takového „tržního“ chování státu, kterým se dosahuje politických cílů jako je růst blahobytu, bezpečnost a mezinárodní vliv. ČR by se proto měla soustředit na vybudování efektivního modelu ekonomické diplomacie jako základního prostředku své zahraniční politiky.

Co navrhujeme pro vyšší úspěšnost české ekonomické diplomacie

- ■ ■ **Jasná kompetence.** Ekonomická diplomacie se musí umět soustředit na dosažitelný počet cílů, nepůsobit roztříštěně, musí být schopna rychlých a koordinovaných akcí, aniž by se zaplétala ve složitých rozhodovacích procesech a nejasně vymezených kompetencích zúčastněných institucí. To vyžaduje jednoznačnou zodpovědnost pouze jednoho ministerstva. **Vzhledem k tomu, že obchodní politiku považujeme za nástroj zahraniční politiky, měl by zahraniční obchod svou podstatou spadat do zodpovědnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR.**
- ■ ■ **Kvalita na zastupitelských úřadech.** Diplomacie se musí přizpůsobit novým podmínkám, a to zejména tam, kde dochází k bezprostřednímu styku s ekonomickou realitou země vyslání. Zastupitelské úřady musí domácím ekonomickým subjektům poskytnout trvalý přísun ekonomických, politických i právních informací ze zahraničních trhů.
- ■ ■ **Marketing České republiky.** Budoucí „image“ či „značka“ České republiky musí být jednotná, snadno uchopitelná. Malá země nemá automaticky zaručenu pozornost okolního světa, jako mají velmoci či vlivné státy. ČR proto musí provádět vlastní, ofenzivní a profesionální komunikační kampaň, která vytvoří její co nejpříznivější a nejpřitažlivější obrázek ve světě, a vyrovná tak handicap velikosti či ekonomické síly.

5. Česká zahraniční služba – úřad ministerstva zahraničních věcí

Chceme vytvořit zahraniční službu zeštíhlenou, avšak efektivní a finančně zajištěnou, která se nezabývá zbytečnostmi, ale kvalitně plní činnosti, které jí logicky přísluší, a úkoly, které na ni klade politická reprezentace.

Co navrhujeme za strukturální a organizační změny MZV

- ■ ■ **Vyvedení koordinace resortních politik EU z Ministerstva zahraničních věcí ČR.** Se vstupem ČR do EU se mnohé záležitosti, které doposud spadaly do sféry vnějších vztahů, dostaly spíše do sféry vnitropolitické. Není nadále důvodu, aby MZV plnilo svou koordinační roli. Zodpovědnost za formulaci jednotlivých politik je třeba postupně vrátit zpět na příslušné resorty.
- ■ ■ **Úplné kompetenční vyvedení oblasti zahraničního obchodu a podpory exportu z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a její zařazení pod ministerstvo zahraničí,** a to včetně příslušných organizačních složek a personálního zajištění.
- ■ ■ **Redukce a zjednodušení sítě příspěvkových organizací zabývajících se oblastí ekonomické, kulturní a turistické prezentace České republiky v zahraničí** do podoby jediné organizace s třemi silnými pilíři pro všechny aktivity.
- ■ ■ **Zefektivnění sítě zastupitelských úřadů** s ohledem na naše skutečné potřeby, jakož i materiální, finanční a personální možnosti státu.
- ■ ■ **Sjednocení poskytování rozvojové pomoci.**
- ■ ■ **Racionalizace a zpřehlednění struktury Ministerstva zahraničních věcí ČR,** tak aby nedocházelo k zvyšování rozpočtových nákladů v resortu.

Z výzkumu STEM pro Background Research, únor 2006: „Řekněte, které tvrzení je Vám bližší nebo více odpovídá Vašemu osobnímu názoru.“

Pokud státy EU nezačnou reformovat své hospodářství, hrozí, že za několik let přestanou odolávat konkurenčnímu tlaku Číny a Indie a životní úroveň v Evropě se začne snižovat.

Státy EU budou i bez reforem hospodářství ještě několik desítek let odolávat konkurenčnímu tlaku Číny a Indie díky vyspělým technologiím.

62,4 %

37,6 %

PLUS pro venkov

I. Úvod

Role českého venkova se bude měnit. Zemědělství již není hlavním zaměstnavatelem lidí na venkově. Politika venkova v sobě musí zahrnovat nejen ekonomické pohledy, ale také vyvážené pohledy ekologické a sociální.

Zásadní chybou posledních let je zastavení transformace zemědělství a zakonzervování i nevyhovujících forem hospodaření na venkově. Celý systém dotací, kvót a dalších nástrojů je nastaven tak, že svojí složitostí vytváří silné prokorupční prostředí. Nebylo vytvořeno zdravé zemědělské podnikatelské prostředí, jsou oslabena vlastnická práva a není umožněna volná soutěž. Nebyly naplněny proklamace o podpoře a vytváření důstojných podmínek pro život zemědělců, pro stabilitu a rozvoj sociálně-ekonomického systému na venkově. Naopak, v poslední době se ještě více prohloubily rozdíly mezi městem a venkovem.

Základní principy

- ■ ■ **Stávající politika pro zemědělce musí projít rozsáhlými změnami** a přeměnit se na politiku pro všechny obyvatele i návštěvníky venkova. Významnou roli budou hrát na venkově i další dílčí politiky, jako je například politika lesnická, politika hospodaření s vodou a politika hospodaření s půdou.
- ■ ■ **Změnou pohledu na venkov ukončíme období ekonomické stagnace venkova.** Na venkov se musí vrátit dynamika, zdravý selský rozum a chuť občanů žijících na venkově vzít svůj život do svých vlastních rukou.
- ■ ■ Stát a jeho administrativa jim v tomto procesu změny nesmí překážet, ale pomáhat.
- ■ ■ Problematika venkova je celý komplex vzájemně propojených vazeb, kde nezastupitelnou roli a odpovědnost na sobě nesou zemědělci, lesníci, vlastníci pozemků a vodních ploch, správci vodotečí a samospráva obcí.
- ■ ■ Venkov je významně ovlivněn Společnou zemědělskou politikou Evropské unie jako jedinou opravdu společnou politikou nyní 25 států. V rámci této politiky je do venkova a zemědělství investován významný objem finančních prostředků.
- ■ ■ Politika venkova ODS se opírá o výsledky dlouhodobé a široké veřejné diskuse, na jejímž základě jsou stanoveny základní zásady a priority.

2. Legislativa a státní administrativa

Sektor zemědělství je legislativní propletenec více jak stovky zákonů a nejméně stejného množství vyhlášek a vládních nařízení.

Co navrhujeme pro snížení byrokracie

- ■ ■ **Provedeme organizační a legislativní reformu sektoru zemědělství**, 20 institucí bude zredukováno na 3 základní:
 - Národní úřad pro bezpečnost potravin,
 - Národní pozemkový úřad,
 - Zemědělský aplikovaný výzkum a informační služba.
- ■ ■ **Zjednodušíme legislativu a uvolníme ruce podnikatelům a vlastníkům při hospodaření se svým majetkem na venkově.** Legislativní audit zruší nepotřebné zákony, vyhlášky a pravidla ministerstva. Nebudeme komplikovat legislativu v oblasti kompetence ministerstva zemědělství přísnějšími normami v porovnání s evropskými předpisy. Zjednodušíme pravidla pro čerpání a kontrolu evropských fondů.
- ■ ■ **Chceme efektivní ochranu spotřebitele v oblasti bezpečnosti potravin.** Převeďme všechny kompetence v této oblasti do jednoho Národního úřadu pro bezpečnost potravin. Tím zjednodušíme kontrolu a stanovíme jasné kompetence.
- ■ ■ **Transparentně dokončíme prodej státní půdy.** Zrušíme Pozemkový fond a veškerou agendu, která souvisí s vlastnictvím půdy a její evidencí včetně pozemkových úprav, soustředíme do jednoho efektivního Národního pozemkového úřadu. Hlavní odpovědností tohoto úřadu bude masivní realizace pozemkových úprav a vyjasnění vlastnických vztahů.
- ■ ■ **Jasně definujeme službu – společenský zájem**, za který je daňový poplatník ochoten zaplatit zemědělcům, lesníkům a dalším subjektům na venkově.

- ■ ■ **Vypořádáme se s problémy minulosti a spravedlivě dokončíme restituční proces.**
- ■ ■ Za základ stability zemědělců považujeme efektivní produkci, kterou lze prodat na volném trhu. Proto navrhujeme:
 - Vyplácet přímé platby v maximální dohodnuté výši
 - Otevřít nové trhy s bio-palivy a biomasou, máme ambice stát se jejími exportéry
 - Provést reformu v poradenském systému se zaměřením na marketing produktů
 - Zřídit komoditní rady – pravou ruku ministra
 - Přímou podporu mladé zemědělství
 - Zvýšit přidanou hodnotu v lesnictví a rybářství
 - Umožnit zemědělcům využít potenciál státních lesů
- ■ ■ Kompenzace soukromým vlastníkům a obcím za újmu způsobenou zákonem o naplňování veřejných zájmů. Jasně budeme definovat, co je veřejný zájem.
- ■ ■ Kompenzujeme vlastníkům pozemků zákonem stanovené užívání jejich vlastnictví veřejností mimo jiné **zrušením daně z převodu nemovitostí**.
- ■ ■ Vytvoříme legislativní podmínky pro možnost zapojení státní lesní půdy do vytváření privátních zemědělsko-lesnických farem při zachování dominantního státního vlastnictví.
- ■ ■ Změníme a zeštíhlíme přebujelou a překrývající se státní správu na úseku lesů a vodního hospodářství.
- ■ ■ V kompetenci ministerstva zemědělství existuje několik státních podniků. Chceme vybudovat transparentní podniky, které budou obhospodařovat státní majetek s respektováním definovaného veřejného zájmu.
- ■ ■ **Omezíme byrokracii tím, že soustředíme všechny hlavní aktivity, které mají významný vliv na venkovský prostor, do jednoho Ministerstva pro venkov a spotřebitele.**

3. Venkov

Dva zásadní přístupy v politice venkova

Vyvážené čtyři hlavní pilíře

- ■ ■ Produkční zemědělství, lesnictví, rybářství a využívání vodních zdrojů
- ■ ■ Tvorba a ochrana krajiny
- ■ ■ Respektování a podpora různorodosti ekonomických aktivit na venkově
- ■ ■ Vlastní iniciativa lidí v daném území

Rozhodování a odpovědnost co nejnižše

- ■ ■ **Rozhodování a odpovědnost za efektivní využití finančních prostředků musí být delegována na co nejnižší rozhodovací úroveň.**
- ■ ■ Naše politika venkova je založena na důvěře k lidem, kteří na venkově žijí a vytvářejí svoje vlastní rozhodovací struktury. Je tedy nezbytné, aby rozhodování a odpovědnost za efektivní využívání finančních prostředků, plynoucích jak ze státního rozpočtu, tak ze zdrojů EU, byly delegovány na úroveň krajů, obcí a jejich sdružení, vytvářejících vlastní regionální strategii, vycházející ze znalosti místních podmínek a regionálních zvláštností.
 - S pomocí těchto struktur přeneseme rozhodovací pravomoci v politice venkova do regionů.
 - Tímto způsobem se zajistí efektivní využití finančních prostředků jak ze státního rozpočtu, tak i ze zdrojů EU.

Co navrhujeme pro vlastní politiku venkova

Modernizace zemědělských farem a usedlostí a podpora nejmodernějších technologií v oblasti zpracování zemědělských surovin a dřeva

- ■ ■ Podpoříme technickou modernizaci zemědělských a lesnických podniků s využitím stávajících zastavěných území – revitalizace starých zemědělských areálů – „vesnických brownfields“.
- ■ ■ Podpoříme zachování a ekonomické oživení historických zemědělských usedlostí a stavení.
- ■ ■ Podpoříme zakládání malých podniků s různými ekonomickými činnostmi na venkově na základě využití biotechnologií.
- ■ ■ Podpoříme aplikovaný výzkum s využitím v komerční sféře.
- ■ ■ Podpoříme vzdělávání a poradenství.
- ■ ■ Vypracujeme strategii pro rozvoj rybářství v České republice.

Změna struktury krajiny

- ■ ■ **Změna struktury krajiny je naším komplexním cílem.** Změnou struktury krajiny chceme dosáhnout snížení rizika povodní, odstranění půdní eroze, zvýšení kvality životního prostředí pro obyvatele České republiky a snížení zdravotních rizik (např. prašnosti) pro obyvatele.
- ■ ■ Změna struktury krajiny v sobě obsahuje zejména lesnickou politiku, politiku hospodaření s vodou, ochranu půdního fondu v celospolečenském zájmu. **Investicemi do krajiny zajistíme vznik 20 000 pracovních příležitostí na venkově,** zejména pro skupinu obyvatel se základním a středním vzděláním.
- ■ ■ Základním finančním nástrojem pro realizaci bude nově zavedený institut – smlouva mezi samosprávnými orgány, uživateli pozemků a vlastníky pozemků – „**Zelený kontrakt**“.
- ■ ■ **Do změny struktury krajiny chceme ročně investovat 2 miliardy Kč** – do systému, nikoli do plošné spotřeby.
- ■ ■ **Pozemkové úpravy zrealizujeme do 20 let** na základě krajinného plánu obyvatel žijících v daném území.
- ■ ■ Stát vybuduje ve spolupráci s kraji, městy a obcemi **účinná protipovodňová opatření** v rizikových oblastech.
- ■ ■ Půdu budeme chránit jako neobnovitelný zdroj pro budoucí generace.

- ■ ■ Lesnická politika musí být prováděna ve veřejném zájmu.
- ■ ■ Budeme scelovat lesní pozemky ve vlastnictví státu a vytvářet souvislé komplexy lesů jako významného krajinného prvku.
- ■ ■ Hospodaření s vodou chceme uskutečňovat s cílem zadržet kvalitní vodu v krajině a realizovat odpovídající protipovodňová opatření v krajině na základě komplexních vodohospodářských studií.
- ■ ■ Vyčleníme zdroje pro financování opatření k čištění a vypouštění odpadních vod do vodotečí.
- ■ ■ Podpoříme chov ohrožených druhů zvěře a opatření k dosažení rovnovážných stavů zvěře.
- ■ ■ Vybudujeme infrastrukturu v krajině.

Kvalita života na venkově

- ■ ■ Využijeme obnovitelné zdroje surovin pro průmyslové zpracování.
- ■ ■ Vytvoříme podmínky pro trh s biopalivy na základě daňové politiky.
- ■ ■ Vytvoříme podmínky pro snadné zahájení podnikatelské činnosti malých podniků na venkově.
- ■ ■ Posílíme finanční podporu z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova pro podniky na venkově zejména v oblasti nových technologií a zvýšení přidané hodnoty zpracováním surovin v místě jejich vzniku.

Vztah ke Společné zemědělské politice EU

- ■ ■ S pomocí Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a zemědělství budeme prosazovat takovou politiku venkova, která bude v souladu se zájmy obyvatel České republiky.
- ■ ■ **Předsednictví EU v roce 2009 využijeme k otevření diskuse o přehodnocení Společné zemědělské politiky tak, aby byly odstraněny nerovné podmínky mezi jednotlivými státy, stanovené datem vstupu.**
- ■ ■ **Budeme usilovat o jednodušší pravidla pro čerpání prostředků z evropských fondů a o přímé platby v plné výši.** ODS nebude zpřísnovat legislativu v oblasti zemědělství více, než požaduje EU.
- ■ ■ Obhájíme vlastní strategii venkova České republiky ve fondu EAFRD (Evropský fond rozvoje venkova, funkční od roku 2007).
- ■ ■ Otevřeme otázku spolufinancování přímých plateb z národních zdrojů.
- ■ ■ Vytvoříme prostor pro produkci mléka v ČR v rámci revize reformy trhu s mlékem.

PLUS pro životní prostředí

I. Úvod

Vývoj kvality životního prostředí lze rozdělit na dvě velmi odlišná období. Do roku 1999 výrazně klesalo znečištění životního prostředí. Na tom mají nepopiratelnou zásluhu vlády ODS, které do ochrany životního prostředí investovaly značné finanční prostředky. Kolem roku 2000 se tento pozitivní trend obrací. Pokles znečištění prostředí je výrazně pomalejší, stagnuje nebo dokonce dochází k jeho růstu. Výsledkem je stále vysoká úroveň znečištění, která je ve většině ukazatelů vyšší než průměr EU nebo průmyslových zemí světa. V některých z nich jsme na tom téměř nejhůře mezi zeměmi OECD, například v energetické náročnosti ekonomiky či v emisích skleníkových plynů.

Především je alarmující, že za posledních osm let drasticky poklesly soukromé i veřejné výdaje na ochranu životního prostředí. Současná legislativa nadměrně zatěžuje občany, obce a zejména podnikatele, ale skutečného zlepšení nedosahuje. Kvalita ovzduší se téměř nezlepšuje, infrastruktura pro odpady a čištění vod se buduje pomalu a česká krajina je často zbytečně poškozována.

Z toho vycházíme při koncipování našeho programu. Základním cílem politiky životního prostředí ODS je ochrana lidského zdraví a přírodního a kulturního bohatství naší krajiny jako součásti plnohodnotného lidského života.

2. Ochrana životního prostředí

Jaké problémy považujeme za klíčové

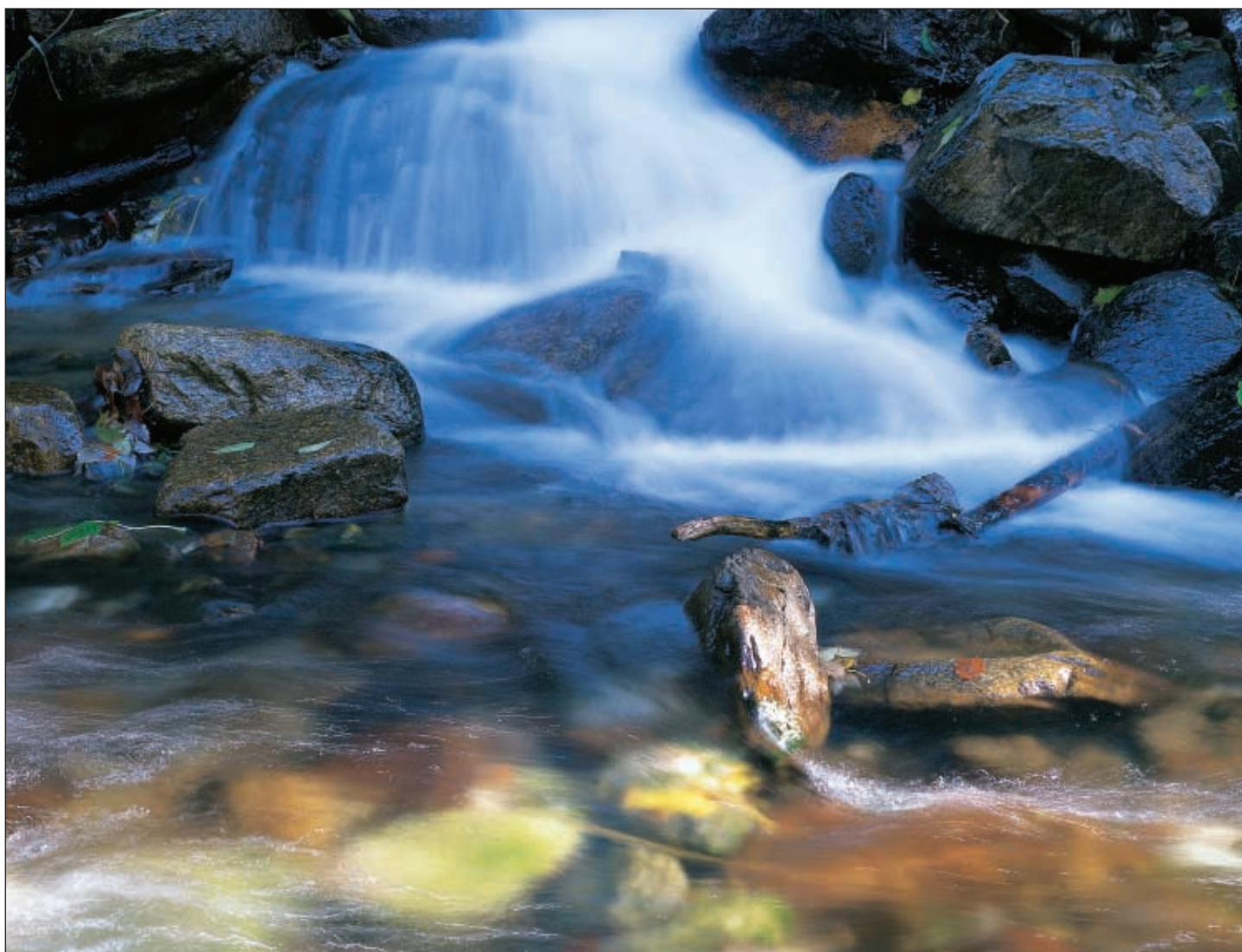
■ ■ ■ **Výrazně snížíme nejškodlivější typ znečištění ovzduší z malých topenišť a z dopravy.** Máme k tomu nástroje i technologie, které uplatníme zejména na úrovni měst a obcí (například zklidňování provozu, nabídka kvalitní veřejné dopravy, místní omezování nevhodných tuhých paliv apod.). V této souvislosti je nutno zlepšit i činnost policie a stanic technické kontroly vozidel. Stát musí pomáhat obcím finančně. Lidem je nutno pomoci například při nákupu moderních kvalitních topidel na biomasu s podstatně sníženými emisemi škodlivých látek.

- ■ ■ **Urychlíme a zlevníme výstavbu čistíren odpadních vod pro malá a střední sídla.** V nejbližší budoucnosti tu budou vynakládány vůbec největší objemy peněz, protože zlepšení čistoty vody je jednoznačnou prioritou. Racionálně nastavíme kompetence ministerstev, podniků Povodí a dalších institucí. Zásadním nástrojem, který hodláme zavést, jsou opatření v jednotlivých povodích a jejich začlenění do územních plánů.
- ■ ■ **Omezíme riziko nebezpečných chemických látek, havárií a živelních pohrom.** Zaměříme se na efektivní převzetí evropské legislativy s cílem minimalizovat ekonomickou a administrativní zátěž podniků. Zvýšíme důraz na preventivní opatření omezující pravděpodobnost vzniku závažných průmyslových havárií a minimalizující škody na životním prostředí v důsledku působení živelních pohrom a katastrof. Důraz položíme i na ochranu životního prostředí před hrozbou teroristických útoků.
- ■ ■ **Účinně zamezíme dovozu odpadů. Zjednodušíme pravidla pro nakládání s odpady, která musí být přehledná a racionální.** Mimo požadavky kompatibility s evropským právem musí být hlavním vodítkem snížení ekonomické a administrativní zátěže podnikatelů. Mimo jiné odbouráme zbytečnou regulaci znemožňující materiálové a energetické využití odpadů. Rovněž napomůžeme recyklaci odpadů včetně podpory iniciativy občanů, kteří jsou ochotni separovat komunální odpad.

Co navrhujeme pro soulad ochrany prostředí s hospodářským rozvojem

- ■ ■ **Zajistíme, aby ekologická opatření prováděná podnikateli nebyla překážkou jejich konkurenceschopnosti.** Vytvoříme předpoklady pro skutečný soulad mezi ekonomickým ziskem a ekologickými přínosy (odstraňování škodlivých dotací, započítání externích nákladů). S tím souvisí i zavádění tržně kompatibilních ekonomických nástrojů ochrany prostředí.

- ■ ■ **Podpoříme zavádění nových environmentálně příznivých technologií.** Chceme zásadní zlepšení podmínek pro vědu, výzkum a vývoj na úseku životního prostředí pro lepší využití dat a koordinovaný monitoring. Posílíme odbornou a informační základnu, především zlepšení řízení a efektivní vynakládání finančních prostředků.
- ■ ■ **Podpoříme dobrovolné aktivity podniků.** Chceme lépe podporovat takové aktivity podniků, které směřují k uplatnění koncepce udržitelného rozvoje a udržitelné spotřeby a výroby.
- ■ ■ **Výrazně snížíme energetickou náročnost ekonomiky.** Jednoznačným cílem je snížení energetické náročnosti ekonomiky a s tím spojené další snížení znečištění ovzduší a snížení produkce skleníkových plynů. Nižšími daněmi vytvoříme podnikům větší prostor pro investice do ekologicky šetrných a energeticky efektivních technologií.
- ■ ■ **Energicky budeme řešit rostoucí zátěž prostředí způsobenou dopravou.** Cílem naší politiky je rozvoj dopravy a dopravní infrastruktury a zároveň minimalizace dopadů na životní prostředí prostřednictvím nových technologií, diverzifikace dopravy a většího souladu dopravní infrastruktury s rozvojem krajiny. Hlavními nástroji jsou promyšlená kombinace účinné legislativy, ekonomických nástrojů a demokraticky založené, avšak jednoznačně platné závazné územní plánování.

Co navrhujeme pro harmonický rozvoj krajiny

- ■ ■ **Cílem je ochrana přírody pro současné a příští generace.** Usilujeme o harmonický rozvoj krajiny, která je domovem lidí a místem pro dynamickou ekonomickou aktivitu a jejíž přírodní i kulturní hodnoty chceme uchovat i pro příští generace. Musíme připravit a uvést do života nové moderní zákony včetně zákona o územním plánování a o půdě. O prioritách rozvoje svého regionu i obce musí především rozhodovat volené orgány kraje, obce i občané.
- ■ ■ **Přehodnotíme přístup k systému Natura 2000.** Ochrana přírody musí lépe vymezit svou úlohu a místo ve společnosti a nesmí být chápána dogmaticky. Zejména přístup k systému Natura 2000 je třeba přehodnotit tak, aby jeho zavádění nevedlo ke sporům, ale naopak hledalo soulad mezi rozvojem a ochranou. Ochranu přírody a krajiny je třeba provádět s účinným zapojením vlastníků (smluvní ochrana apod.), obcí a místních obyvatel. Krajina musí být spravedlivě otevřena všem, kdo mají zájem na jejím uměřeném využívání, nikoli rezervována jedné zájmové skupině, která autoritativně vnucuje své podmínky.
- ■ ■ **Postupně budeme sanovat staré ekologické zátěže s ohledem na jejich skutečnou nebezpečnost.** Prosadíme rychlé a účinné řešení problematiky starých zátěží a brownfields, počínaje podstatným zlepšením legislativy. Cílem je vytvoření systému, který právně i fakticky vyřeší staré zátěže, a to z hlediska jejich rizikovosti pro životní prostředí a potenciálu využití ploch brownfields.

Co navrhujeme pro odklon od konfrontace ke spolupráci

- ■ ■ **Provedeme audit veřejné správy, která musí fungovat podstatně efektivněji než dosud.** Provedeme audit jednotlivých orgánů veřejné správy s cílem transparentního a racionálního stanovení kompetencí, zejména mezi ministerstvy a dalšími centrálními orgány navzájem a ministerstvy a kraji. Účinné nástroje ochrany životního prostředí zdůrazňující synergií rozvoje a ochrany by se měly najít v sektorových politikách. Legislativa ochrany životního prostředí vyžaduje rozsáhlou novelizaci z pohledu příslušnosti jednotlivých úřadů, tak aby nebylo například zapotřebí vést k jedné aktivitě mnoho samostatných řízení prováděných různými úřady.
- ■ ■ **Účast veřejnosti na rozhodování musí být efektivní, má však probíhat podle jasných pravidel.** Musíme předcházet konfliktům – mnohdy zbytečným – mezi veřejnou správou a společenskými a zájmovými skupinami včetně podnikatelů. Základním předpokladem je jasné vymezení práv a povinností veřejné správy, je však nutná i změna jejího přístupu a odstranění často se vyskytujícího paternalismu. Zájmy obou stran jsou mnohdy blízké, je však třeba umět najít kompromis v rámci partnerského jednání. Účast veřejnosti na rozhodovacím procesu je legitimní součástí demokratického procesu, nesmí se však stát nástrojem obstrukcí ze strany zájmových skupin.

Co navrhujeme pro financování ochrany životního prostředí

- ■ ■ **Zvýšíme transparentnost zdrojů finančních prostředků.** Naším cílem je podstatně zvýšit transparentnost zdrojů finančních prostředků a jejich toků ve vazbě na jasné vymezení účelů, na které jsou vynakládány. Ekonomickou analýzu je třeba systematicky zavést, zejména u nové legislativy. Tato povinnost leží nejen na Ministerstvu životního prostředí, ale i na dalších orgánech veřejné správy, zejména centrálních. Nová environmentální legislativa se musí více zaměřit na mobilizaci soukromých investic a motivaci k inovacím, protože investice podniků do efektivnějších, čistších technologií mají větší potenciál než úředně rozdělované dotace.

- ■ ■ **Položíme hlavní důraz na efektivitu využití finančních zdrojů.** Mezi důležité priority patří připravit a zavést spolehlivé metody hodnocení investic a dalších opatření na ochranu prostředí z hlediska dosaženého zlepšení parametrů prostředí. Podle těchto metod založených na objektivních indikátorech je třeba provádět systematicky hodnocení jednotlivých opatření jak před jejich zahájením, tak po jejich ukončení. Takové hodnocení se musí stát základem pro celkové posuzování efektivity vynaložených prostředků a stanovení priorit pro financování.

Co navrhujeme z hlediska postavení České republiky v EU a ve světě

- ■ ■ **Aktivně se zapojíme do přípravy legislativy v rámci EU, budeme přitom mít na mysli naše národní zájmy.** Tomuto požadavku je nutno plně přizpůsobit strukturu centrálních orgánů a především Ministerstva životního prostředí ČR, které musí předem plně vyjasnit české pozice a hájit české národní zájmy.
- ■ ■ **Zrevidujeme strategii proti změně klimatu.** Cílem naší politiky je zrevidovat současnou neúčinnou strategii opatření proti změně klimatu. Nově ji založíme nejen na snižování energetické náročnosti ekonomiky a zavádění nových technologií, ale i na požadavku globálního postupu k odvrácení této hrozby.

Co navrhujeme pro zlepšení právního rámce

- ■ ■ **Zjednodušíme a zpřehledníme environmentální legislativu jako celek.** Naprostou prioritou je výrazné zlepšení práva životního prostředí. Chceme podstatně zjednodušit české environmentální právo, které musí být účinné, jednoznačné a srozumitelné. Cílem je i snížení administrativní náročnosti při aplikaci environmentálního práva a nalezení optimální hranice mezi nutným omezováním z důvodu ochrany životního prostředí a rozvojem. Musíme pokračovat v dialogu zainteresovaných skupin a prohloubit probíhající audit environmentální legislativy.
- ■ ■ **Připravíme Kodex práva životního prostředí.** Chceme vypracovat kodex, který bude shrnovat obecná ustanovení, definovat základní principy, práva a povinnosti právnických a fyzických osob provozujících určitá zařízení nebo provádějících určité činnosti. Upraví přístup veřejnosti k informacím a její účast na rozhodování a dále upřesní zásady integrované prevence. Kromě toho sjednotí ta ustanovení, která se v různých variantách opakují (např. administrativní procedury). Postupně bude zahrnovat i speciální a složkové zákony chránící životní prostředí a zdraví.

PLUS pro dostupnější bydlení a rozvoj regionů

I. Bydlení

I. Úvod

Chceme změnit stav, kdy v naší zemi neexistuje trh s byty, fungující na zdravých základech. Skoro pětina bytového fondu je svázána tvrdou regulací. Tento stav dopadá nejvíce na mladé rodiny, které především ve velkých městech nejsou schopny najít cenově odpovídající bydlení. Jsou tak nuceny hledat byt na volném či černém trhu, kde se kvůli regulaci pohybují ceny mnohem výše, než by byly v rovnovážném stavu. **Fungující trh s byty přitom považujeme za nejlepší podporu bydlení.**

Základní principy vytvoření trhu s byty

- ■ ■ Snížíme ceny předraženého nájemného na zbývající, volné části trhu.
- ■ ■ Odstraníme černý trh s byty a z toho vyplývající daňové úniky.
- ■ ■ Nastartujeme výstavbu nájemního bydlení, o kterou dnes investoři nemají zájem.
- ■ ■ Podpoříme nedostatečnou regeneraci bytového fondu.
- ■ ■ Posílíme současnou nízkou mobilitu pracovní síly.

2. Postupná deregulace

Důležitější než rychlost deregulace je to, aby do několika let byla cenová regulace zcela zrušena a nebyla uvalena na ty nájemní vztahy, které byly sjednány zcela volně. Proto budeme prosazovat další změny Občanského zákoníku, které povedou k právní deregulaci.

Co navrhujeme v deregulaci nájemného

- ■ ■ Postupně zcela zrušíme regulaci nájemného a narovnáme ceny v této oblasti, jako k tomu došlo v jiných oblastech.
- ■ ■ Převedeme nájemní vztahy do normálního režimu, v němž jsou **smlouvy uzavírány na základě svobodné dohody smluvních stran.**
- ■ ■ Zrovnoprávníme vztahy pronajímatelů a nájemců, tak aby jejich práva a povinnosti byly v rovnováze.
- ■ ■ Zajistíme, aby **přechod z regulovaného systému na tržní proběhl plynule a bez otřesů.**
- ■ ■ **Zajistíme ochranu sociálně slabých**, zejména lidí starých, invalidních a rodin s dětmi.
- ■ ■ Přestaneme chránit na úkor jiných ty osoby, které neplní své povinnosti.
- ■ ■ Maximálně omezíme možnosti podvodů a zneužívání.
- ■ ■ Na úrovni obcí **budeme pokračovat v privatizaci bytového fondu.**

3. Změna Občanského zákoníku

Zákon o zvyšování nájemného považujeme pouze za přechodné řešení a dáváme přednost kvalitnímu a vyváženému Občanskému zákoníku.

Co navrhujeme za změny Občanského zákoníku o nájmu bytu

- ■ ■ Omezíme přechod nájmu pouze na osoby blízké.
- ■ ■ **Prosadíme zákaz směny bytu bez souhlasu vlastníka**, v „deregulačním období“ při směně může pronajímatel automaticky navýšit nájem o stanovené procento.

- ■ ■ **V případě neplacení nájmu více než tři měsíce bude možná výpověď ze strany pronajímatele bez přivolení soudu a bez bytové náhrady, možnost dodatečného přezkoumání soudem (bez odkladného účinku).**
- ■ ■ **Nájemce bude povinen oznámit pronajímateli jména osob, které s ním obývají pronajatý byt.**
- ■ ■ **Zavedeme nové ustanovení o výpovědi nájmu bez udání důvodu, kdy je výpovědní lhůta jeden rok, v případě rodin s malými dětmi, osob v důchodovém věku a handicapovaných osob se tato lhůta prodlužuje na dva až tři roky.**
- ■ ■ **Provedeme změnu dalších zákonů, které zabraňují uvolnění trhu s byty, např. povinnost zaplatit daň z příjmu v případě, že vlastník prodá byt dříve než za dva roky po nabytí.**

4. Řešení sociálních dopadů deregulace

Co navrhujeme

V souvislosti s deregulací nájemného nejsme pro zavádění dalších typů sociálních dávek. **Pro řešení případných sociálních dopadů umožníme použít obecnou sociální dávku** dorovnání do životního minima dle zákona o sociální potřebnosti.

V souvislosti se zaváděním státem zaručeného příjmu bude brán zřetel na specifickou roli uvedené dávky pro řešení možných dopadů deregulace a budou přijata opatření pro dočasný souběh dávek.

5. Formy podpory bytové výstavby

Co navrhujeme

- ■ ■ **Sjednotíme roztříštěné, složité, finančně náročné a neefektivní formy podpory bytové výstavby do jednotného a průhledného systému.**
- ■ ■ **Jsmo pro postupné zrušení Státního fondu rozvoje bydlení.**
 - Pohledávky a závazky fondu navrhujeme prodat ve výběrovém řízení bance.
 - Zůstatek fondu chceme převést na kraje.

- ■ ■ **V budoucnu chceme zachovat dvě formy státní podpory rozvoje bytové výstavby – zvýhodněné stavební spoření a státní podporu hypotečních úvěrů.**
 - Stavební spoření chceme upravit tak, aby bylo možno je čerpat pouze na účely pořízení bydlení.
 - Státní podpora hypotečních úvěrů v souvislosti se zavedením rovné daně zcela nahradí odečitatelnou položku hypotečních úroků.
- ■ ■ **Nechceme pokračovat v poskytování zvýhodněných státních půjček pro různé vybrané skupiny obyvatel, tato oblast by měla patřit bankám.**
- ■ ■ **Za významnou podporu bytové výstavby považujeme odstranění administrativních a právních překážek a regulací.**
 - Zjednodušíme stavební řád.
 - Zjednodušíme normy spojené s bytovou výstavbou.
- ■ ■ **Omezíme ochranu zemědělského půdního fondu na skutečně nutné případy, což povede ke zvýšení nabídky stavebních pozemků.**

II. Regionální politika

Vznik krajů v roce 2000 a vstup do Evropské unie spojený s možností čerpat významné finanční prostředky na regionální rozvoj představovaly velkou příležitost pro rozvoj regionů České republiky. Tato příležitost nebyla zcela využita, do praxe nebyl uveden funkční model rozdělení pravomocí a financování územních celků. Pro čerpání evropských fondů byl zaveden tak složitý byrokratický systém, že dnes, na konci prvního plánovacího období, je Česká republika předmětem kritiky ze strany EU kvůli nízkému čerpání finančních prostředků.

Co navrhujeme pro efektivnější čerpání evropských fondů

- ■ ■ **Plánovací a programové dokumenty fondů EU pro léta 2007–2013 chceme ještě ovlivnit tak, aby byly co nejsrozumitelnější a využití fondů co nejefektivnější.**
- ■ ■ **V rámci rozdělení finančních prostředků chceme, aby byly posíleny regionální programy na úkor centrálních, tzv. měkkých programů z Evropského sociálního fondu.** Právě čerpání z tohoto fondu je označeno nyní ze strany EU jako největší problém.
- ■ ■ **Za nejefektivnější považujeme využít tyto prostředky pro budování infrastruktury, především v oblasti dopravy.** Z těchto peněz by se měly financovat především dálnice, silnice, železniční koridory. Dále je možné evropské peníze využít pro výstavbu čističek odpadních vod v obcích nebo opravu panelových domů.
- ■ ■ **Prostřednictvím krajů, za jejichž chod z velké části odpovídáme, zajistíme jednoduché a efektivní čerpání prostředků z regionálních operačních programů na úrovni NUTS II.**
- ■ ■ **Chceme zlepšit provázanost mezi programy podpory z fondů EU s existujícími výdaji státního rozpočtu.**
- ■ ■ **Chceme zavést jedno pracoviště, které by mělo fondy na starosti,** a změnit motivaci těch, kteří žádosti vyřizují.
- ■ ■ **Dosavadní národní programy hodláme zjednodušit, transformovat či zrušit a ušetřené prostředky využít jako tzv. spoluúčasť pro projekty z fondů EU.**
- ■ ■ **Postupně hodláme zrušit specializované fondy (SFŽP, SFDI, SFRB).**
- ■ ■ **Velkou pozornost hodláme věnovat fungování informačního systému pro žadatele.**

V souvislosti s daňovou reformou, kterou připravujeme, budeme klást velkou pozornost na financování krajů, měst a obcí. Hodláme zavést takový model, který bude stabilní a zajistí pokrytí povinností, které města, obce a kraje mají.

Vydala Hlavní kancelář ODS, Jánský vršek 323/13, 118 00 Praha 1
Tel. 234 707 111
e-mail: info@ods.cz, www.ods.cz

ODS © duben 2006